

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Сьогодні — День довкілля

Після того, як парк став національним, його облюбували товстосуми

СТОР. 14—15

Цікавий факт

Перших звільнили карлівських кріпаків

СТОР. 21

Футбол

«Динамо» і «Шахтар» — знову поряд

СТОР. 22

№ 69 (4819) СУБОТА, 17 КВІТНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Зривів у проведенні весняно-польових робіт не буде

У цьому запевнив міністр аграрної політики

Ранкове засідання 16 квітня

Відповідно до Регламенту у п'ятницю має відбутися година запитань до уряду. Учора на запитання народних депутатів про підготовку та хід проведення весняно-польових робіт відповідав міністр аграрної політики Микола Присяжнюк. Спочатку він надав парламентаріям коротку інформацію про стан агропромислового комплексу. «Весняно-польові роботи йдуть по плану і завершаться вчасно. Навіть попри те, що була довга зима і посівна почалася без державного бюджету», — сказав міністр. За словами урядовця, попередньо вся посівна площа під врожай 2010 року становить 26,9 млн. гектарів, що перевищує показники минулого року.

СТОР. 2

Торг доречний?

Візит Президента Росії Дмитра Медведєва в Україну, який має відбутися у середині травня, перенесено на 21 квітня. Основною метою переговорів президентів у Києві будуть ціни на газ і доля української газотранспортної системи, без якої навряд чи Росія зможе розв'язувати проблеми «Газпрому», а головне, вигідні продажі російського газу в Європу. Тим більше, що Україна збільшила ставку транзиту російського газу через свою територію з 2, 78 до 2,88 долара за тисячу кубометрів на 100 км.

СТОР. 9

Тридцять гектарів смерті

Історія львівської «Цитаделі», яку забули наші сучасники

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

Львівська цитадель площею майже 30 гектарів розташована на горі, що є однією з ландшафтних домінант Львова і має унікальне природне, історичне та рекреаційне значення. Тут збереглися археологічні об'єкти дохристиянського періоду та фортифікаційні споруди цілісного оборонного комплексу. Це єдиний в Україні комплекс фортифікаційних укріплень середини XIX століття, який дійшов до нашого часу майже без змін.

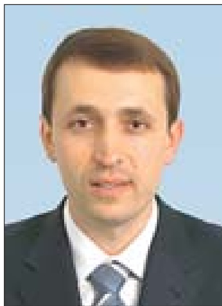
СТОР. 12

На знімку: депутат міськради Віра Лясковська марно намагається потрапити в декілька приміщень колишнього концтабору «Шталаг-328».

ПОДІЇ

Депутат підтримав газетну акцію

Народний депутат України **Валерій Дубіль (на знімку)** підтримав акцію, започатковану нашою газетою, і передплатив 100 примірників «Голосу України» для всіх районних ветеранських організацій Чернігівщини, а також ветеранам Великої Вітчизняної війни, орденоносцям обласного центру. Парламентське видання з 1 травня отримуватимуть ті, хто не жалів своєї крові для здобуття Великої Перемоги. Окрім цього, народний депутат готує й інші подарунки для славних визволителів України, **повідомляє наш чернігівський власкор Сергій ПАВЛЕНКО.**

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 20-Й СТОР.

Мовний серіал кінопрокату: закон не писаний, суд не указ, ринок не береться до уваги

Дискусії про те, якою бути мові кінопрокату, схоже, перетворюються на серіал. На цьому тижні тема вийшла далеко за рамки культури й мистецтва, і в ній уже з'явилися епізоди політичного бойовика. Ролі розподілено, думки розділилися.

В Україні необхідно створити такі умови, щоб ринок кінопрокату сам вирішував: дублювати фільми іноземного виробництва українською мовою чи ні — без участі держави. Таку точку зору озвучив учора на прес-конференції в Києві експерт Денис Ржавський. У свою чергу народний депутат України від Партії регіонів Ірина Бережна вважає за необхідне скасувати указ Мінкультy, прийнятий 2008 року, про обов'язкове дублювання або субтитрування іноземних фільмів українською мовою.

СТОР. 10

Дочекалися газу

У селі Трач Косівського району, що на Прикарпатті, урочисто запалено факел газопроводу. Блакитне паливо надійде в села Трач, Гуцулівка, Корости, Кривоброди, Цуцулин. Загалом благо цивілізації відчують 483 двори. Відкриття та освячення газопроводу відбулося за участі голови райдержадміністрації Ярослава Шинкарука, сільського голови Романа Яреміцчука, виконавців робіт. Вартість проекту становить понад 2640 тисяч гривен. Уже прокладено 27 кілометрів підвідних та розподільчих газопроводів, до яких підключено 373 двори. Для повного завершення робіт з газифікації сіл Трацької сільської ради необхідно прокласти ще 12,5 км газопроводу до 110 осель, **повідомляє наш власкор Дарина Назарчук.**

КОРОТКО

■ Невідомі зірвали й розбили пам'ятну дошку українській співачці, народній артистці УРСР Оксані Петрусенко, яка розміщувалася на будинку Севастопольського російського академічного драматичного театру імені Луначарського **(УНІАН).**

■ До Зіньківської центральної районної лікарні (Полтавська область) з попереднім діагнозом харчова токсикоінфекція госпіталізовано чотирьох учнів (1999—2001 р. н.) загальноосвітньої школи села Бобровник, **повідомляє прес-служба МНС.**

■ Ветерани Харківської області зможуть безкоштовно відвідувати національний меморіальний комплекс «Висота маршала Конєва», розташований у Дергачівському районі області, всю першу декаду травня **(Укрінформ).**

В Україні на одне робоче місце претендують понад сім людей

Словаччина підтримує надання «дорожньої карти» безвізового режиму з Євросоюзом

Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся з міністром закордонних справ Словацької Республіки Мірославом Лайчаком

Під час зустрічі сторони висловили задоволення високим рівнем двосторонніх україно–словацьких відносин, у тому числі їх міжпарламентської складової, і висловилися за подальшу активізацію і розвиток міждержавних відносин, наголосивши на важливій ролі парламентів у цьому процесі, **повідомляє прес-служба Верховної Ради.**

В. Литвин і М. Лайчак висловили думку про те, що існують всі підстави для інтенсифікації співробітництва в економічній та гуманітарній сфері, активізації прикордонної співпраці.

Керівник українського парламенту висловився за пошук нових напрямів двосторонньої співпраці. Зокрема, В. Литвин вважає перспективним розвиток співробітництва наших країн в енергетичній галузі в частині розробки альтернативних джерел енергії.

В. Литвин зазначив, що у наших країн є невикористаний потенціал міжпарламентської співпраці, зокрема, на рівні комітетів і груп дружби, та запросив делегацію парламенту Словацької Республіки відвідати Україну після парламентських виборів у Словаччині, які відбудуться у червні 2010 року.

М. Лайчак повідомив про підготовку офіційного візиту до України Президента Словацької Республіки Івана Гашпаровича у липні цього року.

В. Литвин і М. Лайчак приділили значну увагу питанню євроінтеграційних устремлінь України. Міністр закордонних справ, зокрема, підтвердив підтримку словацькою стороною європейських прагнень України і зазначив, що його країна готова поділитися з Україною відповідним досвідом.

М. Лайчак також заявив, що Словаччина підтримує надання Україні «дорожньої карти» безвізового режиму з Євросоюзом.

У свою чергу, В. Литвин подякував міністру за позицію словацької сторони.

Голова Верховної Ради України і міністр закордонних справ Словаччини обговорили питання щодо співпраці у рамках зовнішньополітичної ініціативи ЄС «Східне партнерство», зокрема, її парламентського виміру.

У цьому контексті В. Литвин наголосив на важливості підтримки і розвитку двостороннього діалогу між країнами — учасницями програми, і багатостороннього діалогу з Євросоюзом.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Глава парламенту задекларував свої доходи

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин відповідно до вимог законодавства направив до Державної податкової адміністрації декларацію про доходи, зобов'язання фінансового характеру та майновий стан державного службовця за 2009 рік. Про це **повідомила прес-секретар глави парламенту.**

Відповідно до декларації, загальна сума сукупного доходу Голови Верховної Ради України та членів його сім'ї становить 786 549,94 грн. (зокрема, В. Литвина 739 013,94 грн., у тому числі заробітна плата 254 459,72 грн., доходи від наукової, викладацької, творчої діяльності, авторська винагорода (гонорар) 409 554,22 грн.; подарунки та сувеніри 75 000,0 грн.).

Голова Верховної Ради України володіє земельною ділянкою загальною площею 4698 кв. метрів, квартирою (259,8 кв. м) та гаражем (18 кв. м), члени сім'ї володіють земельним паєм загальною площею 9,56 га, житловим будинком (елінг) загальною площею 339,3 кв. метрів та садовим (дачним) будинком загальною площею 277, 2 кв. метрів.

У володінні В. Литвина перебуває легковий автомобіль Toyota Land Cruiser (об'єм двигуна 5663 куб. см), члени його сім'ї користуються легковим автомобілем Chrysler Pt. Cruiser (об'єм двигуна 2429 куб. см).

Торік В. Литвин витратив на утримання майна, яке перебуває у його власності, 34 250 грн., члени сім'ї — 27 000 грн.

На рахунках В. Литвина у банках та інших фінансово-кредитних установах знаходяться 657 241,52 грн., 114 840,94 євро та 82 744 доларів США, на рахунках членів сім'ї — 326 150,58 грн.

У НОМЕР

БЮТ вимагає від уряду презентації бюджету наступного тижня

Про це на брифінгу заявив **заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко.** Стосовно перспективи його ухвалення до 1 травня політик сказав: «Усе залежатиме від того, як Президент і Прем'єр-міністр виконуватимуть свої обіцянки». Опозиція, за його словами, не блокуватиме бюджетний процес і вестиме себе «надзвичайно конструктивно».

Заступник Голови Верховної Ради назвав цей тиждень звільненням держави від передвиборних ілюзій. «Ми віднесли одинадцять законопроектів до тих, які випливають із програми нової влади. Це резонансні законопроекти соціального характеру. З них в першому читанні прийнято два, сім відхилено і два направлено на повторне перше читання. Отже, дев'ять із одинадцяти законопроектів відхилено ініціаторами — Партією регіонів», — повідомив він. Також Микола Томенко зазначив, що з цього можна зробити висновок: початок комунізму, або реалізація проекту «Україна для людей», переноситься на невизначений термін.

Заступник Голови Верховної Ради вважає, що якщо оцінювати державну програму економічного і соціального розвитку України на 2010 рік, то складається враження, що вона як мінімум зупиняє виконання передвиборної програми Віктора Януковича. «Оскільки починаючи від таких завдань, як прагнення країни за 10 років ввійти до двадцятки найбільш економічно розвинених країн, збільшення населення до 50 мільйонів до 2020 року, зниження ПДВ тощо, то стратегії їхньої реалізації немає», — зауважив Микола Томенко.

На його думку, не менш серйозне занепокоєння викликає соціально-гуманітарна складова програми. «Я не пам'ятаю жодного документа незалежної України, де б не ставилися питання про підтримку української мови, української культури, українських традицій, — сказав він. — Натомість в документі, який ми бачимо сьогодні, не тільки не ставиться питання про підтримку, а взагалі жодного разу не згадуються слова «українська мова», «українська культура». За його словами, «українська культура» згадується один раз в контексті її неконкурентоспроможності: «Не знаю, хто писав гуманітарну частину цього документа, але я її вважаю ганебною для уряду і зневагою до українців», — переконаний заступник глави парламенту.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зривів у проведенні весняно-польових робіт не буде

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 16 квітня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Водночас він зазначив, що перед Мінагрополітики стоїть низка проблем, без усунення яких неможливе поліпшення показників агропромислового комплексу та експортного потенціалу. Щоб вирішити ці проблеми, повідомив М. Присяжнюк, уряд готує низку першочергових заходів. Зокрема, планує створити аграрний банк, аграрну страхову компанію (відповідний законопроект вже пройшов перше читання), державну компанію «Зерно України», яка могла б стати ефективним державним оператором на ринку зерна і не даватиме можливості коливатися цінам при збиранні врожаю. Усі ці завдання, зазначив міністр, вписані в програму економічного розвитку.

Депутатів, зокрема, цікавила проблема отримання кредитів. У відповідь міністр зауважив, що нині в банківських установах зосереджено чимало коштів, за рахунок яких вони готові надавати кредити аграріям. Мало того, банки зацікавлені у такій співпраці. «Адже аграрії напрочуд дисципліновані у поверненні кредитів і сплаті відсотків. В аграрному секторі рівень повернення кредитів становить 98 відсотків», — зазначив М. Присяжнюк.

Після оголошення депутатських запитів, фракції БЮТ і «НУ—НС» зажадали перерви. Відповідно до Регламенту головуючий надав їм право виголосити заяву. Вона стосувалася міністра освіти і науки Дмитра Табачника. За словами бютівця Віктора Тарана, назвавши під час прес-конференції Україну «папуаською країною», міністр озвучив своє ставлення до країни й нації. «Подібні висловлювання шкодять іміджу держави», — наголосив депутат. Він закликав педагогів, студентів, усіх громадян публічно висловити недовіру міністру.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Володимир Козак, Анатолій Кінах, Михайло Мироненко, Олександр Єфремов.

Потому сесія заслухала звіт Тимчасової слідчої комісії з питань розслідування фактів порушення посадовими особами державної адміністрації Київської області Конституції і чинного законодавства при наданні та переоформленні прав на земельні ділянки. За словами доповідача Сергія Павленка (Блок Литвина), комісія виявила численні факти порушень у землевідведенні. Цьому, за словами парламентарія, сприяє і недосконалість чинного законодавства. Тож, на його думку, парламент має напрацювати відповідні зміни до законів. Водночас депутат відзначив, що правоохоронні органи, на жаль, не завжди реагують належним чином на подібні порушення.

На початку ранкового засідання Голова Верховної Ради Володимир Литвин повідомив, що депутати, які перейшли на роботу до виконавчих органів влади, написали заяви про складення депутатських мандатів. Сесія підтримала відповідні постанови. Тож депутатські повноваження склали: Сергій Рижук, Сергій Тітенко, Василь Джарти, Павло Бурлаков, Михайло Папієв, Едуард Матвійчук, Сергій Тулуб, Юрій Чмир, Микола Круглов, Олександр Вілкул, Андрій Портнов та Борис Петров. **Крім того, парламентарії привітали своїх колег Івана Попеску та Володимира Олійника з днем народження.**

Олена ГОРБУНОВА.

Пам'ятати про Чорнобиль не лише перед 26 квітня

Вечірнє засідання 15 квітня

На початку вечірнього засідання народні депутати розглянули та ухвалили в першому читанні проект постанови про сучасний стан, завдання і подальші перспективи подолання наслідків Чорнобильської катастрофи (24-ті роковини). Голова Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Анатолій Семинога зазначив, що найбільше занепокоєння постраждалого населення викликає щорічне скорочення видатків на надання спеціалізованої медичної допомоги, забезпечення безоплатними ліками та житлом, організацію харчування дітей, які проживають на забруднених територіях. Він також звернув увагу на те, що громадяни не погоджуються з розмірами визначених постановами Кабміну компенсацій, масово звертаються до судових органів з позовами стосовно їх виплати у розмірах, передбачених чинним законодавством. На сьогодні в судах різних інстанцій знаходиться більше ста тисяч позовів на загальну суму понад мільярд гривень. А оскільки бюджети попередніх років не передбачали видатків на виконання судових рішень, то нині вже накладено 170 арештів на рахунки управлінь праці та соціального захисту населення. Також він нагадав про низку проблем у зв'язку зі зняттям з експлуатації ЧАЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

Голова підкомітету Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Віктор Олійник уточнив, що в Україні налічується майже 2,5 мільйона ліквідаторів або потерпілих, котрі потребують уваги з боку держави. Якщо говорити про бюджетне фінансування, то минулого року на ці потреби було виділено понад 6,5 мільярда гривень, проте лише для повного виконання закону про статус і соціальний захист громадян, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, орієнтовно потрібно близько 50 мільярдів гривень.

Під час обговорення проекту постанови народний депутат Юрій Костенко закликав парламентаріїв не зводити традиційну перед 26 квітнем тему лише до соціальних аспектів та наголосив: якщо український уряд не перегляне всю концепцію вирішення проблеми «Укриття», попереду нас очікує ще жахливіша ситуація, ніж з ядерним роззброєнням, яке ми сьогодні фінансуємо з держбюджету, а світ не допомагає.

Далі Верховна Рада внесла зміни до законів «Про молоко та молочні продукти» (щодо відповідності якості та безпеки молочних продуктів показникам, встановленим законодавством і стандартами України) та «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (про здійснення управління підприємством-боржником (банкрутом) та до Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо посилення заходів з боротьби з браконьєрством).

Сергій ЛАВРЕНЮК.

В аграрному секторі рівень повернення кредитів становить 98 відсотків

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У липні проаналізують, як виконується законодавство з поліпшення бізнес-клімату

Створена Комітетом з питань промислової і регулятивної політики та підприємництва робоча група з перевірки дотримання законодавства у сферах дозвільної та ліцензійної діяльності вже доповіла: уряд ігнорує чимало з того, що вже схвалене до втілення в життя в сесійній залі.

Мало того, до комітету надходять від колег законопроекти, які, по суті, дублюють уже схвалені наприкінці минулого року.

В ім'я покращення умов для підприємців представники різних політичних сил готові діяти спільно. Так, присутній на засіданні Комітету промполітики член Комітету з питань охорони здоров'я Валерій Коновалюк, як автор спорідненого законопроекту про спрощення дозвільної системи, не наполягав на тому, щоб саме його законопроект було прийнято. А зі свого боку глава комітету Наталія Королевська запропонувала йому у співавторстві внести до другого читання законопроект «Про засади державної регуляторної політики», який, до слова, був зареєстрований ще восени 2008 року. Знову ж таки формально справа застрягла через те, що уряд не затвердив перелік видів діяльності, які підлягають декларативній реєстрації.

Законопроект про органічне виробництво від Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин повернули як такий, що не містить зрозумілої аргументації, а той, що стосувався посилення відповідальності за фіктивне підприємництво, відправили на доопрацювання за браком логіки (відповідальність нібито посилювали, але, якщо керуватися нормами Кримінального кодексу, то виходило, що послаблювали).

Своєрідним логічним висновком доволі предметного обговорення став одностайно схвалений законопроект щодо призначення на липень парламентських слухань, на яких заплановано проаналізувати хід виконання законів щодо поліпшення бізнес-клімату.

На додаток законодавці запропонували до схвалення у першому читанні законопроект «Про енергоефективність», про який схвально відгукнувся Михайло Чечетов. Поза сумнівом, непростий законопроект, адже він справить неабиякий вплив на видатки держбюджету. Пропонується створити спеціальний уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань енергозбереження. А відтак — і Фонд енергоефективності, який пропонують формувати з 5 відсотків коштів у вигляді зборів за використання природних ресурсів і двох відсотків коштів у вигляді рентної плати за транспортування природного газу, нафти і нафтопродуктів територією України. (Каюсь, бо спало на думку, що на меті у авторів законопроекту створити ще один МВФ). Воно б не завадило. Але якщо гроші, які зараз фінансують загальнодержавні програми, відволікати з таким розмахом, то з яких джерел їх фінансувати надалі?! Про це в законопроекті не сказано нічого, а відтак він, на думку експертів з Міністерства фінансів, не узгоджується з вимогами Бюджетного кодексу. Пропонується надавати громадянам безповоротну допомогу на встановлення енергоефективного обладнання — чудово! Але з огляду на критичний стан житлово-комунальної сфери і наявний дефіцит кредитних ресурсів це, поза сумнівом, шлях до поглиблення дефіциту держбюджету. Ці нелегкі запитання неодмінно спливуть у сесійній залі під час розгляду цього законопроекту.

Сергій ВЛАД.

ФОТОФАКТ

Засідання Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією під головуванням першого заступника голови комітету Геннадія Москаля (перший ліворуч), де, зокрема, попередньо розглядався проект закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

І до ворожки не ходи...

У ДЕПУТАТСЬКИХ ГРУПАХ

Відбулося чергове засідання міжфракційної депутатської групи Верховної Ради «За духовність, моральність та здоров'я України» **(на знімку)**, під час якого було представлено низку нових законодавчих ініціатив.

Зокрема, Дмитро Ветвицький (БЮТ) зазначив, що, незважаючи на заборону грального бізнесу, крапку в цьому питанні поставити доволі важко, оскільки його організатори перемістилися у віртуальну реальність. «Ми запропонували законопроект, який передбачає кримінальну відповідальність організаторів грального бізнесу до 3—4 років. Це дозволить міліції ефективніше боротися з даним кримінальним явищем», — зазначив він.

Наступним представленим під час засідання законопроектом пропонується заборонити діяльність екстрасенсів, знахарів, ворожок, хіромантів та надання послуг з передрікання майбутнього (долі). Його автори, народні депутати Павло Унгурян і Валерій Дубіль (БЮТ), Юрій Бут («НУНС»), Микола Рудченко (Блок Литвина), Григорій Смітюх (Партія регіонів), Світлана Шмельова та Євген Царьков (КПУ), зазначають, що сторінки газет та телекрани заполонили різноманітні комерційні програми, які пропонують платні, сумнівного змісту, послуги з передрікання майбутнього та насправді слугують інструментом збагачення організаторів цих програм.

Разом з тим, як зауважив П. Унгурян, ця заборона не торкнеться традиційного народного цілительства чи костоправства. «Треба відділити все те, що стосується народного цілительства, від діяльності, котра, по суті, є втручанням у свідомість людини», — зазначив він та додав, що особливого загострення проблема «шахрайського виманювання грошей у населення» набула після того, як до «Державного класифікатора професій» було внесено такі професії, як «астролог», «ворожка» чи «хіромант». Тож автори законопроекту пропонують заборонити діяльність екстрасенсів, знахарів, ворожок, хіромантів, послуг з передрікання долі, а також їхню «теледіяльність» та рекламу в друкованих ЗМІ.

У виступах експертів міжфракційної депутатської групи «За духовність, моральність та здоров'я України» також наголошувалося на необхідності підняття акцизів на тютюн. Зокрема, представник Ради національних товаровиробників Олег Івченко повідомив, що збільшення у 2009 році ставок акцизного збору на тютюнові вироби призвело до зменшення споживання тютюнових виробів на три відсотки. Разом з тим він вважає, що сигарети досі залишаються доволі доступними для населення. «Десятивідсоткове зростання цін на цигарки веде до зменшення споживання тютюну на чотири відсотки», — зазначив він та закликав вдатися до чергового, щонайменше на десять відсотків, збільшення акцизів на тютюнові вироби. Також він закликав народних депутатів не допустити ухвалення законопроекту Едуарда Прутніка (Партія регіонів), який передбачає «відновлення зовнішньої реклами тютюнових виробів».

Сергій КОВАЛЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Легко не стане, але увагою не оминуть

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

Цього тижня з'явилися перші конкретні кроки нової влади, спрямовані на пошуки виходу із кризи та стабілізації фінансово-економічної ситуації в державі. Передусім — представлення і прийняття у першому читанні Державної програми економічного та соціального розвитку на 2010 рік, а також перемовини з Росією, США та МВФ щодо подальших взаємин, енергоносіїв та кредитів. Критикувати ініціативи уряду та коаліції ще зарано, бо більшість із них ще на стадії проектів. Але й оптимізму замало.

Запевнень у тому, що про знедолених і найбідніших не забудуть, а багатим доведеться платити за бідних, удосталь. Натомість найбільший прошарок населення, який не належить ані до одного, ані до другого класу і ще не дотягує до світового визначення «середнього класу», завмер в очікуванні — який новий тягар очікує їх та їхні родини, що ще подорожчає, від чого ще доведеться відмовитися, на що іще з їхнього гаманця зазіхатиме держава.

Скажімо, у проекті урядової програми розвитку пропонується удосконалити систему оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності. У Держкомпідприємництва з'явилися ініціативи щодо перетворення малого бізнесу на сімейний. Але чи не криються за цими красивими запевненнями плани уряду щодо значного посилення податкового тиску на представників малого бізнесу? Або ж передбачається зменшити дефіцит Пенсійного фонду шляхом «розширення бази нарахування страхових внесків та оптимізації максимальної величини заробітної плати (доходу), з якої сплачуються страхові внески, та розміру пенсій». Чи не означатиме це фактично збільшення відрахувань із зарплати кожного українця та зменшення пенсій? І знову-таки збільшення податкового тиску на суб'єкти господарювання.

Уряд уже не приховує суттєві проблеми з наповненням Пенсійного фонду та виплатою пенсій. Перші тривожні сигнали рядові пенсіонери вже відчули на собі у березні, коли багато з них отримали пенсії з затримкою. Перший заступник голови адміністрації Президента Ірина Акімова визнала: загальний дефіцит Пенсійного фонду на сьогодні становить 30 млрд. гривень, Україна сьогодні «перебуває у важкому стані» — на пенсійні виплати витрачається близько 18% ВВП, що є досить високим показником для європейських країн. І це при тому, що рівень страхових внесків в Україні — один із найвищих, що також є тиском на бізнес. Що ж пропонує влада? Тим представникам прекрасної статі, котрі мріяли невдовзі піти на заслужений відпочинок, цілком присвятити своє життя вихованню внуків, садівництву чи написанню мемуарів, доведеться і надалі засукати рукава: на думку Акімової, один із варіантів збалансування Пенсійного фонду та врегулювання ситуації з виплатою пенсій — вирівнювання пенсійного віку між чоловіками і жінками до 60 років. А працюючим пенсіонерам доведеться поділитися з державою своєю зарплатою: інформагентства оприлюднили копію листа уряду України до директора–розпорядника МВФ Домініка Стросс-Кана, в якому Кабмін заради отримання чергового траншу кредиту начебто зобов'язується скоротити на 50% пенсії працюючим пенсіонерам (але не нижче прожиткового мінімуму), реформувати механізм пенсійних нарахувань. А також звузити можливості для підприємців щодо отримання права на спрощену систему оподаткування — знизити поріг звернення для платників за спрощеною системою оподаткування до 300 тис. грн. на рік.

Водночас для ветеранів Великої Вітчизняної війни та частини пенсіонерів, котрі отримують малі пенсії, з'явилася добра новина: до Дня Перемоги ветерани отримають збільшені виплати, а пенсії уряд вирішив підняти на один відсоток. Щоправда, питання — чи зможуть старенькі за ці гроші придбати у магазині, де ціни зростають як гриби після дощу, щось більше до святкового столу?

Цього тижня з'явилася й інформація, невтішна для любителів спілкуватися завдяки мобільному зв'язку, який за останні роки став набагато доступнішим — стали «мобілізованими» і бабусі-дідусі, і двірники, і школярі. Урядовий комітет пропонує підвищити плату за користування радіочастотним ресурсом у вісім разів, щоб залучити до держбюджету додатково 1 млрд. грн. в 2010 р. А це, безумовно, призведе до збільшення плати за користування мобільним зв'язком та вартості розмов.

Високопосадовці обіцяють розпочати жорстку економію з себе. Справді, в парламентських кулуарах зникли кулери з безкоштовною водою, а, пробачте, в туалетах — папір. Журналісти з президентського «пулу», котрі висвітлювали офіційний візит В. Януковича до США, розповідали, що за три дні їх не годували ані в літаку, ані під час роботи. Для розвинутих країн у цьому нема нічого дивного — використання державних коштів жорстко контролюється. Але чи зменшиться «парад» дорогих автівок під Верховною Радою та Кабміном?

На політичному фронті суттєвих змін не відбулося — опозиція, як зазвичай, критикувала владу, блокувала парламентську трибуну, але ненадовго, аби лише не дати забути про себе. Бо приводів для звинувачень у порушенні регламентних процедур не було. Партія регіонів повернула на доопрацювання державну програму економічного та соціального розвитку на доопрацювання, для врахування пропозицій від інших фракцій. У середу, як і передбачає Регламент, до порядку денного внесли законопроекти, на яких наполягала опозиція (хоча їх і не прийняли). Тим часом лави парламентської коаліції поступово поповнюють усе нові депутати з фракцій, які не увійшли до більшості. Можливо, політичне затишшя тимчасове, але принаймні вже є намагання з'ясувати правду не стусанами та голослівними заявами, а за столом перемовин, конкретними ініціативами та пропозиціями.

Юліана ШЕВЧУК.

ТОЧКА ЗОРУ

Проблемні питання

Ти тільки починаєш свій життєвий шлях. Ти ще не підкорений ніяким ідеям. Ти — чистий аркуш, на якому потім з'явиться унікальний малюнок. Незважаючи на це, ти вмієш відчувати, мріяти, сподіватись... Коли діти народжуються, вони не обирають державу, в якій їм би хотілося з'явитися на світ. Однак, не всі вони щасливі, адже є й такі діти, котрі волею долі були позбавлені чи не найважливішого елементу повноцінного життя — своєї родини. Є діти–сироти, отже, є й суперечливі моменти з їх усиновленням, що потребують негайного вирішення. Важливу роль тут відіграє саме держава, що має здійснювати суворий контроль за тим, аби згодом проблеми з усиновленням не позначилися на долях цих дітей трагічною печаткою рабства чи насильницької смерті. Сум... він завжди в їхніх сірих, зелених, карих, блакитних оченятках, які дивляться зовсім не по–дитячому серйозно. Очікування... що затяглось, як дощ восени; натягнуте, як струна — до межі.
Надія... нею сповнені їхні маленькі серденька і, мабуть, саме вона дає їм сили жити. Матуся. Батько. Коли буде суджено цим діткам промовити такі звичні для багатьох слова? Та чи суджено взагалі?
Покинуті, залишені, осиротілі, бездоглядні... Якби ж існував для них камертон совісті, моральності та порядності!

Найпоширеніше явище — «експорт» дітей за кордон

На сучасному етапі розбудови демократичного суспільства охорона дитинства є одним із пріоритетних завдань держави. У контексті правового захисту дітей актуальності набуває проблема міждержавного усиновлення. Означений напрям, безперечно, є значимим і містить багато суперечливих аспектів, які потребують термінового вирішення. Саме тому Комітет Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення і правоохоронної діяльності систематично проводить моніторинг державної політики щодо захисту дітей від сексуального насильства, експлуатації та торгівлі, незаконного усиновлення й вивезення українських сиріт за кордон. Зокрема, 24 вересня 2008 року було проведено «круглий стіл» на тему: «Стан державної політики протидії торгівлі дітьми та сексуальної експлуатації дітей», 27 лютого 2008 року комітетські слухання на тему реалізації державної політики в напрямі протидії торгівлі дітьми. А 11 листопада 2009 року комітетом проведено «круглий стіл» на тему: «Вдосконалення законодавства у сфері захисту прав дитини від торгівлі, сексуального насильства та експлуатації».

Під час усіх перелічених заходів гостро поставало питання державного контролю за захистом прав дітей, громадян України, усиновлених громадянами інших держав. У площині розробки правового регулювання іноземного усиновлення виділяють два аспекти: усиновлення дітей-іноземців та усиновлення дітей іноземцями.

Треба зазначити, що на часі в Україні найбільш поширене всиновлення українських дітей іноземцями. Погляди на це можуть бути різними. З одного боку, за наявності в Україні демографічної кризи «експорт» дітей за кордон — явище начебто негативне. З другого — особливих черг серед співвітчизників, котрі бажають усиновити сироту, не простежується. Умови утримання в більшості українських дитбудинків та інтернатських установах, як відомо, далекі від ідеальних. Міжнародне усиновлення для таких дітей нерідко виявляється єдиним шансом здобути право на нормальне життя. Однак і така удача іноді може виявитися примарною.

З огляду на це, на порядку денному відповідних органів влади нашої держави мають стояти такі питання, які потребують першочергового розв'язання та конкретних відповідей:

— чи забезпечене право України у міжнародно-правовому зобов'язанні приймаючої держави контролювати процес усиновлення і додержання прав дитини після усиновлення;

— чи існує сьогодні в Україні чітка та прозора система гарантій, спрямованих на запобігання викраденню, продажу дітей або торгівлі ними;

— чи має Україна можливість отримувати повні та достовірні відомості про кандидатів в усиновителі та здійснювати міждержавне всиновлення з урахуванням найвищих інтересів дитини та з повагою до її основних прав;

— яким чином уніфікувати процедури міжнародного усиновлення з державами-учасницями в рамках Гаазької конвенції про захист дітей та співробітництво з питань міжнародного усиновлення з 1993 року.

Відповіді на зазначені запитання можуть бути отримані лише після ліквідації розходжень думок між різними гілками української влади. Щодо останньої з перелічених проблем, то нині точаться гострі дискусії з приводу, чи варто Україні ратифікувати Гаазьку конвенцію про міждержавне усиновлення. Зокрема, автор статті у «Дзеркалі тижня» А. Котляр вважає, що «... для України приєднання до цієї Конвенції є неприйнятним... Більшість правил і процедур, встановлених цим документом, вже запроваджені законодавством України і діють на її території. Однак здійснення посередницької діяльності з усиновлення дітей, комерціалізація такої діяльності (передбачені ст. 32 конвенції) заборонені Сімейним кодексом України...».

Приєднання України до цієї конвенції дуже активно і давно лобіюється країнами-реципієнтами українських дітей, адже основні її положення забезпечують спрощення процедури усиновлення для усиновителів приймаючої сторони.

Пріоритет — національному усиновленню

В українському законодавстві, у свою чергу, вже імплементовані кращі норми Гаазької конвенції з міждержавного усиновлення. Якщо ж українська влада вирішить підписати цю конвенцію, то при її підписанні необхідно враховувати набутий Україною досвід міждержавного усиновлення, а також практику інших країн.

Україна проголосила пріоритет національного усиновлення, проте далеко не все в державі зроблено для того, щоб дотриматися цього. І не хотілося б, щоб, приєднавшись до конвенції раніше, ніж у цьому напрямі буде вжито всіх можливих заходів, тим самим, було обмежено права вітчизняних усиновителів.

Вищеназвані напрями правового захисту сиріт, без сумніву, є надзвичайно актуальними для України та визначені пріоритетними у діяльності як для Президента, так і для уряду. Верховна Рада також неодноразово звертала увагу на питання, пов'язані із забезпеченням можливостей для повноцінного розвитку дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування. Ратифікувавши Конвенцію ООН про права дитини, де є чітке право дитини на виховання в родині, держава взяла на себе зобов'язання забезпечити можливість його реалізації.

З одного боку, за наявності в Україні демографічної кризи «експорт» дітей за кордон — явище начебто негативне. З другого — особливих черг серед співвітчизників, котрі бажають усиновити сироту, не простежується.

Аналіз діяльності Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту показав, що головним напрямом його роботи є забезпечення національного всиновлення. І, власне, вся діяльність цього міністерства протягом останніх років була спрямована саме на розвиток, підтримку національного усиновлення. Разом із тим, не заперечується можливість міждержавного усиновлення, виходячи, передусім, з інтересів дитини.

З метою успішного врегулювання цього питання треба звернути увагу на особливості становлення міждержавного усиновлення і взагалі усиновлення в Україні. В перші роки незалежності України усиновленням безпосередньо займалися місцеві органи влади, органи опіки і піклування, які приймали рішення саме на тому рівні. Проте згодом (через неефективну роботу існуючої системи) було внесено цілу низку змін до законодавства і питання міждержавного усиновлення були перенесені на загальнодержавний рівень. Як наслідок, було створено Центр з питань усиновлення при Міністерстві освіти і науки, який питаннями усиновлення займався до 2006 року. Саме на цей період роботи цього центру припало стрімке зростання міждержавного усиновлення, тобто значно зростала кількість іноземців, які всиновлювали українських дітей, а кількість українців-усиновлювачів — скорочувалася. Звісно, це призвело до великого занепокоєння відповідних структур. Після цього з'явилася ініціатива уряду та Президента з приводу швидкого врегулювання цього питання. Внаслідок чого Верховна Рада в останніх числах грудня 2005 року ухвалила рішення про створення Державного департаменту усиновлення і захисту прав дитини як урядового органу в структурі Міністерства сім'ї, молоді і спорту. Таким чином створилася ситуація, коли не державні службовці, а просто вільнонаймані працівники, фактично, вирішували долю дитини.

У цей же час були запроваджені інші форми сімейного виховання, а саме: прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, які теж є формою фактичного влаштування дитини в сім'ю.

Продовжуючи обговорення теми міждержавного усиновлення, треба зазначити, що воно здійснюється сьогодні виключно через Державний департамент, що мінімізує впливи місцевих органів влади у вирішенні цього питання. Важливим є встановлення на законодавчому рівні річного мораторію на можливість іноземними громадянами усиновити дитину протягом першого року після набуття дитиною статусу дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування. Законодавство передбачає, що за цей перший рік держава зобов'язана здійснити всі заходи для того, щоб знайти родину для дитини на своїй Батьківщині.

Чи потрібні тут посередники?

Проте, незважаючи на позитивні тенденції врегулювання інституту міждержавного усиновлення, окреслилася суттєва проблема, яка була породжена

Як ліквідувати двовладдя...

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

Політичне життя в країні, після обрання Президента, перейшло в дещо спокійнішу фазу. Однак нині залишилося без відповіді ще одне важливе питання, що викликає неоднозначні думки і створює додаткову напругу. Про те, якою має бути система місцевих виборів, коли їх проводити, що необхідно зробити в країні, щоб отримати дієздатних, легітимних і, головне, корисних для громади депутатів і керівників органів місцевого самоврядування — розмова з головою Новоукраїнської районної ради Валерієм САВЕНКОМ.

— Валерію Анатолійовичу, коли ж все-таки варто проводити вибори до місцевих рад?

— Гадаю, краще їх провести у березні 2011 року. Бо обираючись у 2006 році, кандидати в депутати брали на себе певні зобов'язання, складали відповідні програми та плани їх реалізації з урахуванням саме п'ятирічного терміну повноважень місцевих рад.

— Доведеться чекати ще рік. А ситуація, що склалася в органах місцевого самоврядування, в депутатських корпусах не скрізь однозначна...

— Не чекати. За рік, який ми таким чином отримуємо до виборів, потрібно внести зміни до Основного Закону і остаточно врегулювати термін повноважень сільських, селищних і міських голів з терміном повноважень місцевих рад. Врегулювання строку повноважень забезпечить більш збалансовану і плідну роботу органів місцевого самоврядування, спрямовану на ефективний розвиток територіальних громад. Крім того, треба внести зміни і щодо терміну повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Фото автора.

На знімку: (зліва направо) **голова обласної ради Микола Сухомлин, голова Новоукраїнської районної ради Валерій Савенко і депутат багатьох минулих скликань обласної та районної рад, директор ДП «Новоукраїнський комбінат хлібопродуктів» ДАК «Хліб України» Володимир Гулавський обговорюють проблеми місцевого самоврядування.**

ФАКТ

За законом, який діяв до березня 2006 року, територіальна громада з чисельністю 20 тисяч жителів і територіальна громада з 320 жителями мали у районній раді по три мандати.

Варто також конкретно визначитися і стосовно проведення адміністративно-територіальної реформи. Кандидати на депутатські мандати чи посади міського, селищного, сільського голови повинні чітко знати: депутатом якої ради чи головою якої саме адміністративно-територіальної одиниці вони можуть бути обраними. При цьому дуже важливо врахувати нагальне питання формування місцевих бюджетів знизу до верху, для чого необхідно внести відповідні зміни до Бюджетного кодексу України.

Водночас треба остаточно визначити і законодавчо закріпити систему, за якою формуватимуться ради — мажоритарну чи пропорційну. Якщо пропорційну, то за якими списками обирати депутатів: відкритими, закритими чи з закріпленням депутатів за певними територіями? Якщо за мажоритарною, то виникає потреба визначитися із представництвом певних територій у радах.

— Прибічником якої системи є ви?

— Особисто моя думка — вибори до сільських, селищних рад повинні відбуватися виключно на мажоритарній основі, а до районних і обласних рад — за пропорційною системою з відкритими списками з закріпленням депутатів за відповідними територіями.

— Сьогодні, якщо навіть і сформувався дієвий депутатський корпус, місцева рада, її керівник не завжди знаходять спільну мову з органом державної влади на місцях, головою адміністрації...

— Ліквідація двовладдя на рівні району і області якраз і повинна стати одним із позитивних моментів у покращенні ефективності діяльності місцевих органів влади. Потрібно поставити районні та обласні ради в рівні умови з сільськими та міськими радами, які мають свої виконавчі органи і ефективно виконують делеговані державою повноваження.

І найголовніше — вибори мають проводитися за єдиними, чіткими, законодавчо закріпленими правилами. Щоб різні політичні сили не могли щоразу змінювати їх на свою користь.

Записав Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

міждержавного усиновлення

періодом 1996—2006 років. Суть її полягає в тому, що утворилася велика кількість так званих посередницьких структур. Аналіз українського законодавства свідчить, що воно забороняє будь-яке посередництво в процесі міждержавного усиновлення. Мало того, законодавство чітко говорить про те, що процес усиновлення є безкоштовний. Проте посередники нерідко втручаються в цю процедуру, надаючи різні послуги, допомагаючи за певну плату вибрати здорових дітей та прискорити процедуру усиновлення. Вони користуються неузгодженостями, які існують в цивільному законодавстві. Зокрема, в Цивільному кодексі, який паралельно передбачає систему доручення.

Аналіз фактичних показників усиновлення українських дітей іноземцями дав інформацію про те, що за роки незалежності було усиновлено іноземними громадянами трохи більше 20 тисяч українських дітей, протягом 2006—2009 років — 5,5 тисячі дітей. Негативним є те, що із 7 618 дітей, які були усиновлені громадянами США за весь час, Центр усиновлення та Державний департамент не мають відомостей про 534 дитини, не можуть надати багатьох звітів. Попри те, що державні органи США надсилають офіційні листи, гарантують гідну долю кожної усиновленої дитини, належній співпраці перешкоджає невідповідність українського та американського законодавства. Так, наприклад, американським соціальним службам забороняється втручатися в ту чи іншу сім'ю з усиновленою українською дитиною, бо там уже діють певні норми. Тому негайного вирішення потребують питання забезпечення контролю та обліку дітей, які були усиновлені іноземцями і на даний момент проживають за кордоном.

Контроль з боку державних органів

Важлива роль у врегулюванні цих питань належить Міністерству закордонних справ. Основними завданнями та напрямами роботи співробітників дипломатичних представництв і консульських установ МЗС України у сфері міждержавного усиновлення є: орієнтація на найбільш повне виконання завдань із захисту прав дітей; співпраця з відповідними органами країн перебування усиновлених українських дітей; отримання допомоги у своїй роботі з боку офіційних чинників; пошук нових форм і методів роботи з батьками усиновлених; проведення постійного моніторингу ЗМІ країн перебування щодо всіх змін у законодавстві у сфері усиновлення і захисту прав дітей і випадків порушення їх тощо.

Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей» від 8 жовтня 2008 року визначила порядок впровадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, запровадила нові форми звітності дітей за кордоном, а також інформації про дотримання прав усиновлених дітей.

Роботу співробітників МЗС найчастіше ускладнюють ситуації, коли батьки-усиновлювачі не повідомляють відповідним установам України, де перебувають на обліку усиновлені діти, про зміни адреси проживання, не надають необхідних звітів. Органи влади іноземних держав, зважаючи на юрисдикційний суверенітет держави і права їхніх громадян не надавати інформацію про особу без її згоди, не завжди надають допомогу консульським співробітникам щодо отримання необхідної інформації.

Відкритим залишається питання тих усиновлених українських дітей, котрі проживають у країнах, де немає української дипломатичної присутності. За таких умов використовуються угоди про правову допомогу, а також офіційні запити та прохання до іншої країни провести таку перевірку й отримати конкретні дані про усиновлену дитину через посольство третьої країни. Такий досвід практикується в країнах британської співдружності та в країнах, які перебували під юрисдикцією Франції. Але за цих умов інформація, яка буде надана українській стороні, все ж таки буде опосередкована.

У забезпеченні легітимності процедури міждержавного усиновлення бере участь Державна прикордонна служба (ДПС України), у межах компетенції якої перебуває забезпечення державного контролю за вивезенням дітей за межі України та перевірка законності підстав вивезення неповнолітніх осіб, зокрема, наявність нотаріально завіреного дозволу батьків. За відсутності такої згоди або інших документів на законний виїзд діти через кордон не пропускаються.

Суб'єктом правового забезпечення міждержавного усиновлення є Уповноважений Верховної Ради з прав людини, який розглядає близько тисячі звернень на рік щодо дотримання прав дитини і приблизно кожне дванадцяте звернення стосується порушення прав, пов'язаних з усиновленням. Уповноважений з прав людини співпрацює в цьому плані з Міністерством сім'ї, молоді та спорту, з Міністерством закордонних справ, судовою гілкою влади, отримує інформацію з консульських установ у випадку його перебування із закордонними візитами. Особливе занепокоєння Уповноваженого з прав людини викликає доля українських дітей, усиновлених у зоні військових дій, у зоні нестабільності, в зоні конфліктів. Передусім, це стосується держави Ізраїль, де не так давно виникли збройні конфлікти, але в цю державу всиновлюють близько 50 українських дітей щороку. Очевидно, в даному разі, потрібне буде не лише обмеження усиновлення дітей до цієї країни, а й внесення відповідних змін до законодавства, щоб українські діти не опинилися в зоні таких конфліктів. Якщо ми все ж таки зіштовхуємося з такими явищами, головне, щоб наша держава мала свою чітку, ефективну, правову позицію з цього питання, не відступала від неї та захищала її з первинним нахилом на інтереси своїх громадян, зокрема, дітей.

> За роки незалежності було усиновлено іноземними громадянами трохи більше 20 тисяч українських дітей, протягом 2006—2009 років — 5,5 тисячі дітей. Негативним є те, що із 7 618 дітей, які були усиновлені громадянами США за весь час, Центр усиновлення та Державний департамент не мають відомостей про 534 дитини, не можуть надати багатьох звітів.

На державу покладено функцію захисту громадян. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Виходячи з цього, необхідно зазначити, що держава обов'язково має опікуватися долею українських дітей. Це має відображатися в такій системі правових заходів:

— запровадження відкритої ефективної правової процедури «сканування» та добору потенційних усиновлювачів, яка, можливо, матиме вигляд певного списку, який буде переглядатися багатьма інстанціями (це не обов'язково означає, що він формуватиметься на засадах бюрократизму);

— визнання українськими та міжнародними усиновлювачами своїх батьківських прав та обов'язків згідно з українським законодавством. Потрібно розглянути питання щодо укладення двосторонніх або багатосторонніх угод з країнами, в яких проживають, або, можливо, будуть проживати усиновлені українські діти. Такі угоди мають передбачувати обов'язок держави, яка приймає всиновлену дитину, забезпечувати контроль за умовами її життя, а також контроль за постановкою цієї дитини на облік у консульській установі держави, з якої походить дитина;

— систематична передача інформації про стан дитини (віком до 18 років), місце її проживання, особливі обставини;

— створення робочої групи, яка займається усуненням усіх відповідних нестиковок та внесенням змін до чинного законодавства. Воно має відповідати нормам міжнародного законодавства;

— введення заборони на зміну громадянства дитини протягом певного моменту після її усиновлення (в цій ситуації треба також бути раціональним, аби подібними діями не обмежувати дитині свободу пересування з новими батьками);

— визначення поняття «компрометуюча інформація». Наприклад, це: відомості про судимість, про факт лікування або перебування на обліку з приводу будь-якої форми залежності, про систематичне правопорушення адміністративного характеру, про відсутність стабільних доходів та низький рівень життя (це стосується ситуації, коли стоїть питання про позбавлення права усиновлення дитини-сироти);

— введення заборони на усиновлення дітей до країн, де проходять військові дії та до зон нестабільності, зон конфліктів;

— створення необхідних державних органів для контролю за здійсненням міжнародно-правових зобов'язань, позасудового розгляду скарг на порушення процесу міжнародного усиновлення і здійснення процедур припинення і покарання насильства проти дітей, а також для фізичної і психічної реабілітації жертв брутальних порушень прав дитини;

— поширення знань про зміст міжнародних стандартів з усиновлення за допомогою різноманітних акцій, залучаючи до них якнайбільше громадян.

Отже, проаналізувавши нормативно-правову базу міжнародного усиновлення, спостерігаємо низку протиріч у національному законодавстві. Зміни, зазначені в законопроекті «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань міждержавного усиновлення», частково вирішують ці проблеми. Однак, треба зважати й на те, що навіть національне всиновлення не передбачає стовідсоткових гарантій захисту прав і свобод усиновлених дітей. Простежується відсутність або неправильне застосування необхідних ресурсів, потрібних для нормального функціонування механізму міждержавного усиновлення.

Останнім часом в Україні почала спостерігатися активізація молоді в цьому питанні. Популярності набувають благодійні поїздки до дитячих будинків. Приємним є той факт, що молоде покоління прагне зберегти духовну єдність з іншими дітьми своєї країни, допомогти державі не втратити зв'язок з ними.

Віктор ШВЕЦЬ,
голова Комітету Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності;
Юна ШАЙХАЛІЄВА,
студентка Національного університету ім. Тараса Шевченка.

Друга молодість Молодкова

САМОВРЯДУВАННЯ

Громаді села Молодкова Надвірнянського району районна влада давно обіцяє нову школу. Першачки, які чули такі обіцянки чиновників, нині вже закінчують одинадцятий клас. Ця проблема дуже турбує молодківців. Їм не терпиться справити новосілля. По-перше, учні навчаються у трьох пристосованих приміщеннях, одне з яких збудоване ще за часів Польщі. По-друге, займаються у дві зміни, бо наявні класи не здатні вмістити одночасно понад 400 школярів. До того ж село останнім часом молодіє, тож дітей більшатиме, і школа незабаром тріщатиме, як рукавичка з відомої дитячої казки.

Віз попереду коня

На будівництво нової школи потрібно 10 млн. грн. Влада з року в рік намагається викроїти їх зі свого скудного бюджету, але поки що це в неї не виходить. Жителям Молодкова видається, що треба голосніше і рішучіше стукати у владні кабінети. Вони постійно термосять сільського голову та директора школи, аби вимагали обіцяного, хоч їм про те і нагадувати не треба. І директор школи Юрій Дричак, і сільський голова Василь Кисляк, як то кажуть, на своєму місці. І все, що від них залежало, давно зробили: і план будівництва школи є, і дев'ять гектарів колишньої колгоспної території, хоч на неї було немало інших претендентів, сільська рада виділила. А ось «вибити» із бюджету кошти на будівництво — тут уже розводять руками.

І тоді на ситуацію зреагували учні. Міркуючи, як підштовхнути дорослих до будівництва школи, вони вирішили змінити усталену хронологію подій і поставити віз попереду коня. Придумали свій проект, який назвали «Сад школи майбутнього». Суть його полягає в тому, що поки державні мужі шукатимуть гроші на новобудову, учні почнуть зводити свою «будову» — сад біля запроектованої школи.

— Посадити шкільний сад ми вирішили давно, — розповідає заступник директора з виховної роботи Молодківської загальноосвітньої школи Олександр Нікольський. — Розробили проект, який так і назвали — «Сад школи майбутнього». Торік у районі він зайняв перше місце на конкурсі шкільних проектів. Термін його реалізації — п'ять років. Сад займатиме три гектари прилеглої до школи території. Торік випускники засадили деревами вже півгектара. Де взяли саджанці? А самі ж і заробили. Лісництво минулої весни попросило школу допомогти з посадкою лісу. Ми домовилися, що за виконану роботу вони розрахуються з нами посадковим матеріалом. Таким чином біля майбутньої школи вже з'явилася алея, де ростуть сосни, модрини, канадський кедр. Алея відгородить майбутню школу від дороги і шуму. Заклали також алею каштанів. На шкільному подвір'ї пускають коріння й саджанці груш, яблунь, слив. І це лише початок. Щороку нові випускні класи будуть продовжувати цю роботу. Близько ста плодоягідних дерев посадимо ще цієї весни, — розповідає Олександр Миколайович.

Село ентузіастів заслуговує на підтримку

Олександр Нікольський вчителює в Молодкові 19 років. Каже, що село заслуговує на нову школу ще й тому, що громада тут дуже ініціативна, дружна й духовна. Люди відгукуються на всі добрі починання, які ініціює сільрада чи школа. А тон задають учителі, які, як правило, беруть участь у написанні всіх сільських проектів.

— Молодків таке село, що дай йому тільки трішки наснаги, підтримки, — і воно гори зверне, — каже Олександр Миколайович. — Таким людям треба йти назустріч, підтримувати їхній ентузіазм.

Наразі той ентузіазм спрямували на шкільний сад. Тепер у селі гадають: що виросте швидше — школа чи сад? Що переможе — дитяча енергійність чи чиновницьке безсилля?

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

На будівництво нової школи потрібно 10 млн. грн.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 69 (4819)
СУБОТА, 17 КВІТНЯ 2010

Президент України Віктор Янукович відвідає Білорусь наприкінці квітня 2010 року, *повідомляє прес-служб Першого віце-прем'єр-міністра України Андрія КЛЮЄВА*

В Україні зареєстрованих безробітних у березні 2010 року порівняно з попереднім місяцем поменшало на 25,1 тис. осіб — до 505,2 тис. осіб, *повідомляє Держкомстат*

«Донець бачив Ігоря...»

У Святогірському історико-архітектурному заповіднику відкрилася виставка, присвячена 825-річчю походу князя Ігоря

Історичні факти свідчать, що свій увічнений у літописі похід князь починав з місць, де колись розташовувалася стародавня фортеця Тор (колишня назва Слов'янська Донецької області). Тому виставка, яка відкрилася у Святогірському історико–архітектурному заповіднику, «прив'язана» не лише до часу, а й до місця. В експозиції тісно переплелися документальні факти та художні образи: поруч виставлено живопис, графіку та скульптури заслуженого художника України Геннадія Жукова і предмети з музейних фондів. У розділі, присвяченому виданням «Слова о полку Ігоревім», представлено публікації різних років, фрагменти літописної розповіді в Іпатівському літописі, портрети перших перекладачів, дослідників і видавців «Слова...».

«І сьогодні, 825 років по тому, «Слово о полку Ігоревім» вражає читача красою мови, глибиною зображення історичної обстановки на Русі тих часів, пристрасною публіцистичністю автора у заклику до єднання і вірності Вітчизні. Епічність та ліризм, висловлені в тексті, повною мірою втілилися в живописних роботах Геннадія Жукова — триптиху «Слово о полку Ігоревім», графіці «Русичі», циклі робіт «Степ», у скульптурних композиціях та інших творах, — розповів укладач виставки, директор музею Володимир Дєдов. — Витяги з тексту самого «Слова...» гармонійно вписуються в експозиційний ряд та переносять відвідувачів до епохи непримиренного протистояння двох світів: християнського і язичницького, осідлого і кочового, слов'янського і тюркського.

Художня частина виставки дуже вдало доповнюється експонатами з археологічних колекцій: адже невідомий автор «Слова...» детально змальовував «харалужні мечі», «червлені щити», «золоті шоломи, шаблі і луки». Давньоруська зброя і кочівницьке військове спорядження X—XII століть, представлені в музеї, є прямими свідками боротьби Русі з половецьким степом та одним із аргументів на користь гіпотези про місця битв Володимира Мономаха та Ігоря Новгород-Сіверського із половцями саме на землях теперішнього Слов'янська та Святогірська. «Донець бачив Ігоря, — може бути, бачив Ігоря і Святогірський монастир», — занотував російський письменник Іван Бунін, який свого часу був вражений побаченим у цих краях. Тепер зануритися в історію можуть усі відвідувачі музею.

Ліна КУЩ.

***На знімку:* публікації «Слова...» різних років.**

Фото Ніни РИКОВОЇ.

РЕПЛІКА

Міністру подобається нам не подобатися

Міністр освіти та науки Дмитро Табачник за роки «на плаву» подбав про захист свого організму від зовнішніх впливів. Він має надто міцний імунітет, щоб його проткнули уколи недоброзичливих критиків. На позавчорашній прес-конференції Дмитро Володимирович дозволив і надалі протестувати проти себе: «Громадянське суспільство має право на будь-яку думку. І міністр — не переможець конкурсу краси, щоб усім подобатися». Головне для нього — не втратити симпатії Президента, програму якого виконуватиме до останнього скрипу ніжок службового крісла. Всі заяви про звільнення з посади зустрічає і зустрічатиме з непохитним бажанням «працювати відповідно до Конституції України, законів та програм уряду... Довести свою спроможність міністерство може лише конкретними справами...»

Що не кажіть, а має рацію пан Табачник. Дійство, в результаті якого він та більшість його колег опинилися в міністерських фотелях, мало нагадувало красу. Схоже, тоді не дуже мудрували з виставленням на конкурс навіть важливіших — професійних — чеснот. Не «троянди і виноград», одне слово, керували призначеннями, а «реп'яхи» належності до «правильних» партій. На жаль, «некрасень» — за самовизначенням — має рацію і в такому: надто рвучко кероване ним відомство доводить свою спроможність на курс у недоброї пам'яті минулі часи. Як це узгоджується з Конституцією та законами, ми з вами добре бачимо з цілої низки «конкретних справ", але ж «міністр — переможець не нашого конкурсу...»

Здається, Дмитро Табачник у нових одкровеннях спіткнувся лише об «невелику неточність»: якби в нас було громадянське суспільство, з його думкою рахувалися б, а не копали носаками зі страусиної шкіри, мов останній непотріб. Програми і дії урядовців не «узгоджувалися» б з Конституцією, як слабоумство з інтелектом. Якби в нас було громадянське суспільство, нахабство не вписувалося б в інтер'єр міністерського кабінету. Тим паче не хизувалося б на прес-конференціях повною зневагою до опонентів...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ФОТОФАКТ

Військовослужбовці Тернопільської артилерійської дивізії під час торжеств з нагоди 66–ї річниці з дня визволення обласного центру від німецько–фашистських загарбників.

Фото Віктора ГУРНЯКА (УНІАН).

ІНЦИДЕНТ

Гвинтом літака технікові аеропорту відітнуло передпліччя

Це сталося під час підготовки літака до польоту за маршрутом Луганськ—Москва. За правилами, технік спілкується з пілотами за допомогою провідного зв'язку, для чого до фюзеляжу іззовні кріпиться спеціальний прилад. По закінченні підготовчих робіт технік його знімає, дає пілотам знати, що підготовку закінчено, і літак починає вирулювати на злітну смугу. Інцидент стався в момент, коли технік відключав прилад. У цей час запрацював двигун літака, і співробітник аеропорту опинився в зоні обертання гвинта. Йому відітнуло передпліччя, і в тяжкому стані чоловіка було доправлено до реанімації. Рейс скасували, по пасажирів з Москви вилетів інший літак. Справу розслідує транспортна прокуратура.

Вл. інф.

Луганськ.

«Чорні археологи» знайшли 90 мін у металевих валізах

Днями у Світловодському районі знайдено найбільший на Кіровоградщині за нинішню весну «врожай» боєприпасів, що лежав у землі з часів Великої Вітчизняної війни. 90 мінометних мін виявили на невеликій глибині на березі Кременчуцького водосховища. А ще три авіабомби й один артилерійський снаряд знайшли фермери у Компаніївському районі.

Якщо про вибухонебезпечні предмети часів війни фермери та голови сільрад сповіщали, не приховуючи свого імені, то у Світловодському районі повідомлення про знахідку було анонімним. Найвірогідніше, викопали боєприпаси «чорні археологи», які, звісно, не захотіли «світитися». Вони так і залишили міни, складені в іржаві металеві валізи, у розритій траншеї **(на знімку)**.

Бійці рятувального підрозділу обгородили яму та спільно зі співробітниками місцевого райвідділу міліції організували чергування, аж поки на місце розкопок не прибули спеціалісти — сапери аварійно-рятувального загону спецпризначення головного управління МНС в області. Оскільки «чорні археологи» побажали залишитися невідомими, то складно сказати, що саме вони шукали під землею: брухт, коштовності у притоплених могилах (на місці нинішнього Кременчуцького водосховища багато сіл пішло під воду) чи якісь інші скарби.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Кіровоградська область.

Фото прес-служби ГУ МНС у Кіровоградській області.

І сьогодні, 825 років по тому, «Слово о полку Ігоревім» вражає читача красою мови

Літо з користю для гаманця

РЕПОРТЕР

Наближається літо. Традиційна пора відпусток і — сезонних заробітків. Уже зараз студенти активно шукають варіанти, де б хоч пару місяців попрацювати. Втім, тема літнього заробітку актуальна не тільки для учнівської молоді.
«Голос України» спробував з'ясувати, де охочі можуть потрудитися цим літом. Знайшли багато варіантів: від розклеювачів оголошень до вожатих у дитячих таборах.

Свій пошук починаємо з міського центру зайнятості. Тут можна одержати всю офіційну інформацію щодо сезонної роботи. У день нашого відвідання варіантів, як провести літо з користю, знайшлося не так уже й багато. Але тамтешній консультант заспокоїв: мовляв, це тільки початок. Уже через кілька тижнів пропозицій стане набагато більше. А поки що заявки є на вихователів-методистів і медсестер у дитячі табори, а також культорганізаторів позашкільних закладів. Зарплата — від 1326 до 1732 гривень. Правда, студенти на ці посади можуть і не підійти. Бо одна з вимог роботодавця — досвід роботи не менше п'яти років.

Більше вакансій було представлено в розділі «Тимчасова робота». Тут на місяць-два фірми шукають собі, приміром, економістів, юристів, страхових агентів і секретарів. Платити обіцяють до тисячі гривень. До слова, стільки ж може заробити двірник, якого теж шукають усього на кілька місяців. Значно більше, порівняно з іншими, вакансій малярів, електриків, вантажників і водіїв. Заробітна плата в цих професіях варіюється від 884 до 2200 гривень, залежно від складності роботи й досвіду претендента на посаду.

Багато пропозицій сезонної роботи знайшлося в Інтернеті. Найпростіший варіант — розклеювач оголошень і промоутер. Вам лише потрібно бути старшим 16 років. Досвід роботи й освіта неважливі. Зарплата — від 120 гривень за день або ж 15—20 грн. за годину.

— Не особливо напружуючись, можна заробити близько 800 гривень на місяць, — каже наша читачка киянка Юлія. — А деякі мої колеги майже на півтори тисячі наклеювали. Але це не так просто, як здається на перший погляд. Після трьох годин розклеювання стає млосно від усього цього.

Шукають студентів і для роботи вихователями в дитячих таборах. За одну зміну обіцяють платити від п'яти тисяч гривень. Тут перевага на боці студентів і випускників педвузів. Це бажано, але не обов'язково.

— У табір мене відправили на практику, — розповідає Ганна, випускниця одного з педагогічних вузів країни. — Виходить робота і відпочинок, два в одному. Правда, треба вміти з дітьми ладити. Інакше зміна може перетворитися на тортури. Та й відповідальність чимала — дітвора в нас активна, з неї очей не можна спускати. Заробила грошей небагато, але вражень вистачить надовго.

Літо можна провести і за кордоном. Тільки не в п'ятизірковому готелі біля моря, а на збиранні овочів і фруктів. На сільгоспроботи до Польщі, Англії, Фінляндії й навіть на Кіпр набирають охочих від 18 до 55 років. У середньому на цьому можна заробити від п'яти тисяч гривень. Та тільки робота ця не з легких.

— Колись, іще студенткою, поїхала підробити в Англію на збирання полуниць, — розповідає Наталя Гусач, жителька Кременчука. — Підйом близько п'ятої ранку. Працювали до обіду. Потім дві години відпочинку й сну. І знов у бій. Причому користуватися рукавичками забороняли. Не дозволяли також прикраси (персні, сережки), замочки на кофтах тощо: щоб ягоди не пошкодити. Всю продукцію перевіряли дуже ретельно. Коли щось не так — штраф. Було нелегко. Особливо в перші тижні. Руки й спина боліли просто жахливо. Але платили вчасно й гарні гроші. Загалом я залишилася задоволена. Правда, на полуниці дивитися досі не можу.

Попрацювати за кордоном пропонують також танцюристам, аніматорам, інструкторам з аеробіки в Туреччині. Тут, як правило, є обмеження за віком — максимум до 38-40 років. І такі пропозиції часто не безкоштовні. Приміром, в одному оголошенні було написано, що за послугу з працевлаштування фірма бере 4 000 гривень. Багатьох цей пункт насторожує. І правильно, тому що практика «передоплати» — це часто спосіб заробити на вас.

Ще один варіант пошуку роботи — через знайомих. Цей спосіб працевлаштування багато хто вважає найбезпечнішим.

— Торік вирішили з друзями наприкінці серпня злітати в Туреччину, — каже Павло, студент. — Знайшли путівки. Частину грошей на відпочинок дали батьки, а решту треба було заробити самому. Спочатку все хотів оформити законно — звернувся до служби зайнятості. Було кілька підходящих пропозицій, але не влаштовувала оплата. У середньому за місяць я міг заробити гривень 900-1000. А мені, щоб путівку оплатити, удвічі більше треба було.

На допомогу Павлові прийшов друг. Його дядькові на літо потрібні були хлопці для роботи на атракціонах. Платити пообіцяв 300 доларів плюс за його рахунок проживання й харчування. Єдиний мінус — про запис у трудовій книзі чи офіційне укладання контракту мова не йшла.

— Я погодився, тому що зі мною їхав його племінник. Подумав: не обдурить же він свого родича, — згадує Павло. Тим літом хлопець зміг заробити потрібну суму.

А от Марині, студентці з Полтави, не пощастило. Пару років тому вона влаштувалася на канікули офіціанткою в невеликий ресторанчик у курортному містечку Криму. Платити обіцяли непогано, й умови роботи влаштовували. Але, потрудившись місяць, дівчина так і не одержала зарплату. Більше того, після натяку, що, мовляв, пора б і заплатити, її з ганьбою вигнали, нібито спіймавши на крадіжці. Лише потім Марина зрозуміла, що стала жертвою вже налагодженої схеми. Тільки от довести не могла нічого. Бо документально їхні трудові відносини оформлено не було.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЮВІЛЕЙ

Її Величність Секретар

Так склалося, що в нашій уяві секретар у приймальні організації — це «герой» якихось не зовсім удалих анекдотів, усі функції якого зведено в найкращому разі тільки до рознесення чаю або кави. Але мені зі студентських років запам'яталося, як на лекціях із менеджменту професор казав, що будь-який начальник знає дещо про все, співробітники знають усе про дещо. І тільки зразковий секретар знає все про всіх і ще дещо.

Відтоді минули вже десятиліття, довелося працювати в різних установах. Звісно, багато чого давно забулося, але ці слова професора чітко пам'ятаються і щодня підтверджуються. Щоправда, і секретар уже в штатних розписах називається поновому — референтом, помічником, офіс-менеджером...

Як приклад хочу навести життя та діяльність Лариси Михайлівни Коклюнової **(на знімку)**. У її трудовій книжці лише одне місце роботи — Верховна Рада України. Прийшла вона сюди ще 17-літньою дівчиною і ось уже 38 років працює на різних відповідальних посадах. Останні 8 років — завідувач канцелярії секретаріату Першого заступника Голови Верховної Ради.

Прочитавши її службові обов'язки й характеристики, важко уявити, як вона все встигає — щодня сотні телефонних дзвінків, організація прийому відвідувачів, діловодство... Фактично це начальник штабу невеликого й згуртованого колективу секретаріату. При цьому за будь-якої обстановки Лариса Михайлівна чітко робить свою справу, завжди залишається спокійною і стриманою, проявляє людяність і доброзичливість. Як правило, високий рівень професійної компетентності, відчуття надзвичайної зібраності й оперативності, правильний аналіз ситуацій та вміння передбачати перспективу допомагають їй якісно та вчасно забезпечувати доручену ділянку, в потрібний момент прийти на допомогу.

У різний час Ларисі Михайлівні довелося працювати з вісьмома Першими заступниками Голови Верховної Ради. І всі вони перед тим, як піти, пропонували їй перейти разом із ними на нове місце роботи. Але, зберігаючи вірність рідній Верховній Раді, вона на радість своїм колегам все-таки залишалася на старому місці. У колективі її напівжартівливо, напівсерйозно називають Її Величність Секретар.

Сьогодні, 17 квітня, в Лариси Михайлівни Коклюнової черговий ювілей. Зрозуміло, стосовно віку жінок зазвичай не прийнято називати цифри, але в цьому випадку їх все-таки можна назвати, адже дата справді кругла й чудова — 55 років!

Для Лариси Михайлівни перша цифра «5» — це улюблена оцінка в її шкільні й студентські роки. А друга цифра «5» — це заслужена оцінка її повсякденного життя та діяльності.

Державний службовець п'ятого рангу Лариса Коклюнова нагороджена Почесною грамотою Верховної Ради України, іншими відзнаками й заохоченнями. Звичайно, це приємно, але найбільше вона цінує слова подяки від простих людей, від виборців, які постійно відчувають її підтримку в розв'язанні своїх життєвих питань.

Колеги й друзі щиро вітають шановну Ларису Михайлівну Коклюнову з її славним ювілеєм. Ми від усієї душі бажаємо їй, її чоловікові Миколі Олексійовичу, синові Олексію, її любій мамі Зінаїді Карпівні міцного здоров'я, творчих успіхів у роботі, довгих років щасливого життя.

Ми любимо Вас, дорога Ларисо Михайлівно!

Іван ГАВРИЛИШИН,
член Національної спілки журналістів України.

КОМЕНТАР

Більшість сезонних вакансій не потребують від кандидата ні спеціальних знань, ні досвіду роботи

Провівши своє невелике журналістське розслідування, як можна з користю для власного бюджету провести літо студентові або охочому підробити, по коментарі з приводу справжнього попиту та пропозиції сезонних робіт «Голос України» звернувся до директора Державного центру зайнятості Володимира Галицького.

— Тимчасове працевлаштування — це світова практика, і Україна тут — не виняток. Чим ближче до літа, тим більше виникає вакансій, на які працівники потрібні тільки на два-три місяці. Причому більшість літніх вакансій не потребують від кандидата ні спеціальних знань, ні досвіду роботи. Цим зазвичай користуються студенти вищих навчальних закладів.

У нас у країні можна виділити три основні види літніх заробітків. Перший — сільгоспроботи. Найчастіше на них улаштовуються люди з районів, що відчувають гостру нестачу робочих місць, у першу чергу — західні області України. Пошук людей на сільгоспроботи — досить організований процес. Сільгосппідприємства починають набирати працівників ще навесні. Сезонним працівникам зазвичай надається тимчасове житло й транспорт, щоб добратися до місця «трудового десанту», іноді — харчування. Оплачується така робота «на вагу»: чим більше збереш, тим більше одержиш. Крім того, трудівники полів часто одержують «преміальні» натурою: помідорами, кабачками, абрикосами, черешнею...

Другий вид літнього підробітку — тимчасове працевлаштування «з користю». Тобто ближче до моря. Наприклад, у дитячі табори, будинки відпочинку, пансіонати, санаторії, а також у бари й кафе приморських містечок, які працюють тільки влітку. Такий вид працевлаштування може послужити гарну службу тим, хто хоче «бюджетно» провести літо на півдні. Багато батьків таким простим способом примудряються вивозити до моря своїх дітей. На літо в курортні міста потрібні як обслуговуючий персонал (покоївки, прибиральниці, двірники, бармени, офіціанти), так і фахівці (медичні працівники, кухарі, масажисти, електрики, сантехніки). Різниця в тім, що в першому разі ні досвіду роботи, ні фахової освіти не потрібно й на такі вакансії можуть улаштуватися навіть студенти.

Знайти такий підробіток можна як самостійно, так і через державну службу зайнятості. Більше того, подібних вакансій у територіальних центрах зайнятості досить багато. Досвід минулого року показує, що на середину червня тільки одному курортному регіонові — Криму — було потрібно більш як двісті кухарів, п'ятдесят покоївок, понад шістдесят барменів і майже півсотні офіціантів. У зв'язку з холодною зимою цього року відкриття курортного сезону поки що відсувається на кінець квітня—початок травня.

Проблема одна: роботодавці пропонують кандидатам досить низьку заробітну плату: від мінімальної до 1300 гривень на місяць. Але при цьому приймають на роботу офіційно, роблять відповідний запис у трудовій книжці. Таким чином, ці три місяці буде включено у трудовий стаж при нарахуванні пенсії.

Будь-який житель країни може приїхати в будь-яке курортне місто й там звернутися до центру зайнятості, щоб йому підшукали підходящу роботу. При цьому зовсім неважливо, де саме зареєстрована ця людина, оскільки КЗпП не вимагає наявності місцевої прописки. Наприклад, Ялтинський або Феодосійський центр зайнятості зможе без проблем підшукати роботу на Південному березі.

Третій спосіб заробити влітку — це влаштуватися на роботу хай навіть у своєму місті з продажу товарів, попит на які влітку помітно зростає: квасу, сонячних окулярів, морозива, фруктів тощо. Крім того, на літні місяці потрібні адміністратори різних ігрових атракціонів, караоке і т. д. Зарплату за такі роботи обіцяють помітно вищу, ніж у двох попередніх випадках. Якби не одне «але»: у цьому разі мова найчастіше йде саме про неофіційне працевлаштування. Тому гарантувати повну й своєчасну оплату за таких умов буде важко — залишається тільки вірити роботодавцеві на слово.

На алеї журналістів дерева вижили, а пам'ятник — ні

Лише трохи більш як чотири місяці тому, 20 листопада 2009 року, в парку Відрадному київський міський голова Леонід Черновецький брав участь у відкритті алеї журналістів. Власне, алея — це декілька дерев, посаджених представниками редакцій, і пам'ятник журналістам — рука, що тримає чи то мікрофон, чи то диктофон. На цьому зворушливому єднанні преси і влади можна було б поставити крапку, але...

Фото УНІАН.
Такий вигляд пам'ятник мав чотири місяці тому...

Днями, прогулюючись біля професійного пам'ятника, я помітила, що замість руки, яка стирчить просто із землі, стоїть зелена будка. Підійшовши ближче, зрозуміла — пам'ятник взяли в риштування тому, що він уже почав руйнуватися. А загороджену парканом територію місцеві завсідники вже встигли закидати сміттям. Виходить, пам'ятник журналістам простояв лише чотири місяці!

Чому монументи, які повинні стояти століттями, у нас не можуть навіть перезимувати, я спочатку спробувала дізнатися у столичної влади. Але, почувши моє запитання, в управлінні охорони культурної спадщини Києва мені одразу порадили написати офіційний запит до КМДА, звідти його, мовляв, перешлють в управління, а тут подумають і дадуть відповідь. Що в перекладі з бюрократичного означає: нам нема чого вам сказати.

На думку глави Фонду порятунку Києва Віталія Черняхівського, якби пам'ятник було виконано з дотриманням усіх норм, нічого з ним не трапилося б. Багато пам'ятників у столиці зникають через безвідповідальне ставлення влади, каже він. Зокрема, за його словами, монумент засновникам Києва Кию, Щеку, Хориву і сестрі їхній Либіді треба було вчасно ремонтувати, а перший паровий млин столиці, пам'ятник промислової архітектури, і зовсім був знищений задля незаконного будівництва.

Як реагуватиме громадськість на таке зневажливе ставлення і до пам'ятників, і до журналістів, поки що невідомо. Голова Національного союзу журналістів Ігор Лубченко розповів, що вони навіть не підозрювали про існування такого пам'ятника, ніхто із влади їм не повідомив про відкриття. «Навіть із пам'ятником Георгію Гонгадзе було те саме, — розповідає голова НСЖУ. — Незадовго до відкриття цього монумента до нас прийшов Сергій Рудик, який тоді був заступником міського голови, й показав проект. Владу не цікавило, що в нас уже був конкурс на цю скульптуру і що ми знайшли й погодили місце її розташування — біля Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Не цікавило їх і те, що мати Гонгадзе була проти. А чому на Відрадному встановили цей пам'ятник — незрозуміло. Що це за місце? Там є хоч одна редакція?». Усе, що я змогла відповісти Ігорю Федоровичу, то це те, що жодної редакції там немає. Та й самого пам'ятника, котрий так дивно з'явився, може незабаром не стати.

Фото автора.
...і такий — нині.

Тетяна ПАСОВА.

У кожного покоління має бути своя література

За державний кошт видаються лише казки

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Акторка Ольга Сумська часто відвідує бібліотеки. Шукає там книжки з мистецтвознавства для старшої доньки. А співак, лідер групи «Мандри» Фома до читального залу подався, щоби знайти повне зібрання творів Всеволода Нестайка. Марно. Поки йому не допоміг із читацьким квитком до бібліотеки письменників видавець Іван Малкович, музикант ніде не зміг знайти потрібні книжки. І не дивно. Адже вітчизняні бібліотечні фонди не поповнювалися уже п'ять років.

Про це йшлося під час дискусії на тему доступності української книги для дітей та юнацтва, яку ініціював благодійний фонд Влади Прокаєвої «Обдаровані діти — майбутнє України» **(на знімку).** Цей фонд оголосив про старт Всеукраїнського благодійного проекту «З книгою у серці», під час якого буде передано близько 12 тисяч примірників енциклопедичної, довідкової та художньої літератури українською мовою у 23 обласні бібліотеки для юнацтва. Про це «Голос України» повідомляв у номері за 9 квітня.

— Хоча існує державна програма «Українська книга», де є окремий розділ «Література для дітей та юнацтва», під час кризи вона майже не фінансується. Подекуди за рахунок держави видаються лише казки. А твори сучасних письменників розглядаються вже як комерційна література. І потрапити до читача в такої літератури небагато шансів, — каже Влада Прокаєва. — Однак у сучасних підлітків з'явилися нові кумири. В кожного покоління мають бути свої книжки й герої. І не лише Гаррі Поттер.

Видавець Іван Малкович згоден із цією думкою. До речі, в його видавництві п'ятий Гаррі Поттер вийшов в українському перекладі на кілька місяців раніше, ніж адаптований російською варіант. Малкович каже, що в рейтингу популярності книжок «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», які найчастіше купують сьогодні, перші позиції поділяють той самий Гаррі Поттер та «Теодори з Васюківки» Всеволода Нестайка. За словами пана Малковича, зараз в Україні з'явилося багато цікавих сучасних авторів, які пишуть твори для дітей. Серед них, наприклад, Олександр Дерманський з книжкою «Чудове чудовисько». Саме таких авторів треба сьогодні друкувати, а їхні твори мають з'являтися якомога швидше в бібліотеках. Тоді діти та підлітки знатимуть, де в їхньому місті, райцентрі чи селі є бібліотека.

Ольга ВІТЕР.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Чи примиряться Польща й Росія?

Горе може зближати людей, але може й сіяти ворожнечу. Загибель в авіакатастрофі президента Польщі стала новим серйозним випробуванням для польського й російського народів і водночас потужним каталізатором для поліпшення російсько-польських відносин.

Лех Качинський був непримиренний у важкому для російського керівництва питанні про визнання розстрілу польських офіцерів співробітниками НКВС у Катині в 1940 році. І загинув польський президент на російській території, на літаку російського виробництва й після російського прем'єра дорогою в ту саму Катинь на 70-ліття розстрілу польських офіцерів.

Реакція російського політичного керівництва, допомога полякам в організації слідства, похорону викликають повагу. На думку низки західних видань, «російська влада виявила посправжньому революційну відкритість у своїй реакції на авіакатастрофу під Смоленськом, причому значно більшу, ніж під час розслідування катастроф і подій усередині країни, в яких гинули власні громадяни». Ініціатива походила від перших осіб держави. Президент Медведєв у своєму зверненні до польського народу наголосив: «Усі росіяни поділяють із вами скорботу й жалобу». Більше того, президент РФ оголосив національну жалобу в Росії 12 квітня.

Прем'єр-міністр Володимир Путін очолив урядову комісію із встановлення причин катастрофи, одразу ж вирушив на місце трагедії, щоб організувати роботу з її розслідування, ліквідації наслідків, зустрічі родичів загиблих і організації похорону з російської сторони. Путін також висловив від імені уряду співчуття «всій Польщі, всім полякам», сказавши: «Ми молимося разом із вами». Водночас російський політичний клас, російське суспільство не настільки однозначні в оцінці авіакатастрофи й загибелі значної частини польської політичної та військової еліти.

«Якби літак президента Польщі розбився в якійсь іншій країні, я б навряд чи пішла до польського посольства. Але тут зовсім інша річ. Наша держава насилувала Польщу при царі, насилувала її при Сталіні, й ось тепер, коли «національний лідер» нарешті готовий був визнати помилки попередників, сталося це. Неможливо не зазнати відчуття дивної незручності за те, що сталося», — цитує газета «Ведомості» свою читачку.

«Президент Лех Качинський був більмом у чекістському оці, його полоскали радянські телеканали поряд із президентами Ющенком і Саакашвілі. Він розплатився одразу за все: за підтримку Грузії, за той героїчний рейс у Тбілісі; за стипендії і місця в університетах, виділені для білоруських студентів; за притулок для чеченських сайтів і чеченських біженців; за спроби засудити Ярузельського; за антирадянщину й антикомунізм; за західну орієнтацію; за фільм «Катинь»; за активну роль у НАТО», — заявила в інтерв'ю «Голосу України» відомий російський правозахисник Валерія Новодворська.

Але є й образливі, скандальні думки, в яких більше зловтіхи, а не здорового глузду, терпимості, яка була б доречна після загибелі людей. «Лех Качинський не те що не був другом Росії — він був її ворогом, — вважає оглядач інтернет-видання «www. apn. ru». — Президент Польщі летів до країни, в яку його не кликали, на церемонію, на якій його воліли не бачити. Ворог летить непрошеним у країну, котру він розглядає як ворога, для того щоб на її території глумитися над цією країною, вести проти неї інформаційну війну — й дорогою гине. Сумнівно, що це повинно дати підстави для глибоких і щирих співчуттів і жалю».

Сьогодні антиросійські настрої в Польщі можуть одержати новий імпульс — насамперед у ході передвиборної кампанії. Зростання антиросійських настроїв може стати для російського керівництва новою спокусою: знову образитися. Є шанс остаточно відвернутися одне від одного — і є шанс на історичне примирення.

Прикрий факт, що свідчить про ставлення сучасних російських політиків і державних ЗМІ до правди історії. Тільки авіакатастрофа під Смоленськом, яка спричинила загибель президента Польщі, його дружини, десятків відомих польських політиків, громадських діячів і генералів, стала приводом для показу на російському федеральному телеканалі «РТР» кінофільму «Катинь» Анджея Вайди. Адже до цього три роки, за невідомою вказівкою, фільм пролежав в архіві на полиці. Комусь дуже не хотілося, щоб російський (український, білоруський) глядач знав правду про розстріл сталінськими катами 22 тисяч польських офіцерів.

Кремль «давить» імперське й радянське минуле відносин Росії та Польщі. Для співробітництва з Європою Москві потрібна Польща, незважаючи на різні «вагові категорії» економічного, фінансового й, особливо, військового потенціалів. Але навряд чи антиросійські настрої поляків можуть зникнути. Протягом довгі роки. Через прірву взаємних антипатій не перестрибнеш, треба зробити багато маленьких кроків примирення і прощення назустріч один одному.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Президент Лех Качинський був більмом у чекістському оці

СВІТ БЕЗ КОРДОНІВ

Торг доречний?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Очікується, що під час візиту Дмитра Медведєва до Києва жодних спільних документів підписано не буде. Але переговори важливі для обох сторін. Київ дуже зацікавлений у зниженні ціни на російський газ, про що було декларовано у багатьох передвиборних обіцянках Президента Віктора Януковича. Але щоб домогтися зниження ціни на газ, Києву доведеться йти на серйозні поступки в інших сферах.

У Москві вже давно не страждають на романтизм — часи, коли Борис Єльцин і Леонід Кучма кулуарно домовлялися й потискували один одному руки, пройшли. Дмитро Медведєв у Нью-Йорку заявив Віктору Януковичу, що «це питання має бути розглянуте й опрацьоване на рівні профільних відомств». Звичайно, зниження ціни на газ для України лежить не в економічній, а в політичній площині. Однак у Москві навчилися рахувати. Добробут Росії сьогодні визначається ефективністю роботи «Газпрому», особливо на зовнішніх ринках.

Політична складова ціни на російський газ для України це насамперед продовження термінів перебування російського Чорноморського флоту в Севастополі, участь у приватизації багатьох українських стратегічних підприємств, доля російської мови в Україні, а головне — передбачувана й довгострокова орієнтація Києва не на Європу, а на Росію.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Бакієв пішов у відставку... по факсу

Курманбек Бакієв **(на знімку)**, який у четвер вилетів із Киргизії до Казахстану, вчора по факсу надіслав заяву про свою відставку із президентського поста. А пізніше в Киргизію було доставлено оригінал заяви, **передає «Інтерфакс».** Проте брат екс-президента Ахмад Бакієв уперто спростовував повідомлення про добровільну відставку, назвавши факс фальшивкою, **повідомляє РІА «Новини».**

Тим часом напруженим залишається становище одного із братів і молодшого сина екс-президента. Як повідомив заступник глави спецслужби Артур Медетбеков, спецназ розшукує Жанишбека Бакієва, котрий очолював службу держохорони, розпущену тимчасовим урядом. За версією слідства, саме він віддав наказ стріляти в демонстрантів у центрі Бішкека 7 квітня. Жертвами масових заворушень стали 84 особи, ще 1500 дістали поранення. Крім того, Генпрокуратура Киргизії порушила кримінальну справу стосовно молодшого сина скинутого президента Максима Бакієва за фактом нецільового використання державного кредиту.

За повідомленнями міжнародних інформагентств, учора ранком усі в'їзди в село Тейїт, що було останні п'ять днів притулком і тимчасовою резиденцією скинутого президента, оточив спецназ МВД республіки. Брати й прихильники Бакієва після переговорів із представниками тимчасового уряду почали здавати зброю, нібито за особистим рішенням екс-президента.

Хоча зміна керівництва Киргизії фактично завершена, з наслідками «революції» новій владі доведеться розбиратися ще довго. Зокрема, тимчасовий уряд ризикує зіштовхнутися із браком грошей для фінансування бюджетних видатків. За словами прес-секретаря міністра фінансів Азамата Тинаєва, можливе недонадходження коштів у бюджет пов'язане із закриттям торгових центрів, що постраждали від мародерів, посиленням прикордонного режиму із сусіднім Казахстаном, мораторієм на угоди з майном та іншими чинниками. Поки що для латання бюджетних дірок, за словами Тинаєва, можуть бути використані кошти, які Росія обіцяла виділити Киргизії, й пільговий кредит на загальну суму в 50 мільйонів доларів.

Тим часом на місцях відбувається переділ власності. Натхненні «революцією» громадяни перейшли до захоплення підприємств і земельних ділянок. Крім того, лідери «революції» демонструють прихильність до тих методів управління, за які свого часу лаяли Аскара Акаєва і Курманбека Бакієва. Наприклад, як зазначав редактор газети «МК-Киргизстан» Улугбек Бабакулов, тепер нерідко призначають близьких родичів тих, хто вже потрапив до влади. До того ж усього через кілька днів після скинення Бакієва нове керівництво, **як повідомляла «Фергана.Ру»,** почало фільтрувати зміст програм на основних телеканалах країни.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Кількість жертв землетрусу в Китаї зростає

Жертвами землетрусу в провінції Цінхай у Китаї стали вже 760 чоловік. Ці дані закордонні інформагентства передавали на момент верстки номера. Але кількість загиблих, цілком імовірно, зростатиме, оскільки 243 особи уважають зниклими безвісти.

Пошуково-рятувальна операція, в якій задіяні рятувальники, медики й військові з усієї країни, триває. Учора на місце події прибув прем'єр держради КНР Вень Цзябао. Програму свого візиту до Латинської Америки також скоротив голова КНР Ху Цзіньтао, який вилетів до Піднебесної вчора вночі. Раніше міністерство цивільної адміністрації КНР відмовилося від допомоги, запропонованої іншими державами для подолання наслідків землетрусу. У заяві відомства зазначалося, що Китай вдячний країнам, котрі запропонували допомогу, але має намір упоратися з наслідками землетрусу власними силами.

Нагадаємо, підземні поштовхи магнітудою 7,1 зафіксовано в провінції Цінхай 14 квітня. Епіцентр землетрусу знаходився у повіті Юйшу Тибетської автономної префектури на півдні провінції.

У Тбілісі опозиція на півгодини перекрила проспект Руставелі

Грузинська опозиція, котра провела у Тбілісі мітинг перед будинком парламенту країни, на півгодини перекрила рух на головній вулиці столиці — проспекті Руставелі. В акції протесту брали участь майже всі представники непарламентської опозиції, зокрема Ніно Бурджанадзе й Леван Гачечиладзе.

Мітингувальники висунули дві основні вимоги до уряду країни: припинити переслідування громадян з політичних причин, а також звільнити всіх політв'язнів. За словами учасників акції, якщо уряд не виконає їхні вимоги, акції протесту наберуть масштабного і постійного характеру.

Вулкан залишив Європу без авіасполучення

У британському аеропорту Гетвік люди дізнаються про скасування рейсів.

Виверження вулкана Ейяф'ялдаекюдль в Ісландії, яке підняло в повітря над Атлантикою величезні клуби пари та попелу, щонайменше на два дні заблокувало повітряний простір Західної Європи. Аеропорти десятка країн скасували більше п'яти тисяч рейсів.

Приміром, авіаційний простір Бельгії, Великої Британії та Литви був закритий щонайменше до вечора п'ятниці. Збитків через скасування рейсів зазнали не лише європейські компанії — вже вчора зранку хмара вулканічного пилу досягла Кольського півострова та підходила до столичного регіону Росії. Для людського ока хмара непомітна, але частинки можуть заглушити двигун літака, зазначила гендиректор «Росгідромету» Марина Петрова.

Активність вулкана посилюється, тож не виключено, що стихія може порушити нормальну роботу авіатранспорту на тижні і навіть місяці, передає Євроньюз із посиланням на фахівців, котрі ведуть спостереження за вулканом.

Цікаво, що, за словами завідувача лабораторії прикладної геофізики та вулканології ІФЗ РАН Олексія Собісевича, вулканічну енергію можна спрямувати й на користь: майже вся гаряча вода у Рейк'явіку нагрівається вулканічним теплом.

Фото Photoshot/Укрінформ.

У НОМЕР

В Афганістані зникли п'ятеро співробітників місії ООН

Зникли п'ятеро співробітників бюро інженерно-технічного забезпечення ООН в Афганістані. За однією з версій, причетними можуть бути бойовики руху «Талібан». За словами прес-секретаря місії ООН у Кабулі Дена Макнортона, організація на момент верстки номера не мала інформації про те, де перебувають зниклі співробітники. Розслідуванням займається група, що складається із представників ООН та афганських поліцейських. Зазвичай, таліби викрадають працюючих в Афганістані іноземців з метою їх обміну на бойовиків, що перебувають в ув'язненні в американських і афганських тюрмах.

У регіонах чекають австрійських інвестицій

Цього тижня у Кіровограді побувала делегація Федеральної землі Штирія Республіки Австрія на чолі з керівником відділу з питань Європи та зовнішніх зв'язків регіонального уряду Хайді Кьорблер.

Гості зустрілися з керівниками області, бізнесменами, освітянами, щоб налагодити ділові контакти.

Кіровоградців, зокрема, цікавить австрійський досвід з питань успішного функціонування тамтешніх фермерських господарств, напрацювання в галузі енергозбереження, екотехнологій, туризму, позитивний досвід формування стратегії інноваційного розвитку регіону та інноваційної інфраструктури. Першими кроками співпраці стануть підписання угод про співробітництво між навчальними закладами обох регіонів та угоди з торгово-промисловою палатою Кіровоградської області, **повідомляє наш власкор Ольга ПИЛИПЕНКО.**

Водночас Запоріжжя на тижні відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Австрійської Республіки в Україні Маркус Вукетич. До речі, гість, на відміну від більшості запорізьких чиновників, добре володіє українською мовою.

А прибув він до міста над Дніпром, щоб ознайомитися з перспективами україно-австрійського співробітництва. І тут одразу з'явилася цікава тема для розмови: Запоріжжя має побратимські відносини з містами мало не у всьому світі, але найкраще вони склалися з німецьким Оберхаузеном. А ось з австрійським Лінцом — таким само важливим промисловим центром для своєї країни, як і Запоріжжя, — навпаки, майже зійшли нанівець. «Чому, — дивується посол Вукетич, — адже Лінц — це ідеальне місто-побратим для Запоріжжя. Це класичний промисловий центр з трубами, що димлять, а ще потужний культурний центр Австрії». Ось на цьому питанні й загострили увагу в розмові Запорізький міський голова Євген Карташов та австрійський гість. У Запоріжжі сподіваються, що інвестиційні проекти в галузі туризму, сміттєпереробки, енергозбереження стануть основою для подальшого співробітництва і з містом-побратимом Лінцом, **передає наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.**

19 квітня в Москві під головуванням міністра аграрної політики України Миколи Присяжнюка та міністра сільського господарства РФ Олени Скринник відбудеться засідання Підкомісії з питань АПК Комітету з питань економічного співробітництва україно-російської міждержавної комісії *(Укрінформ)*

На реформи й розвиток житлово-комунального господарства України в 2010 році потрібно передбачити в держбюджеті 1,5—2 мільярди гривень, *повідомив міністр з питань ЖКГ Олександр ПОПОВ*

У НОМЕР

РІВНЕНЩИНА

Затримка за піском

Як повідомила прес-служба РОДА, очільник області Василь Берташ звернувся до Прем'єр-міністра Миколи Азарова та Міністерства навколишнього природного середовища з листом, у якому просить посприяти у видачі спецдозволу на розробку Вельбівненського родовища піску, що в Острозькому районі. Адже через відсутність цього документа затримується реалізація інвестиційного проекту загальною вартістю 38 мільйонів євро, який розпочато ще в 2007 році в селі Вельбівне датською компанією, що спеціалізується на виготовленні газобетонних блоків. Від цього інвестиційного проекту область отримала б півтори сотні робочих місць, а також надходження до бюджету.

Олександра ЮРКОВА.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Міліціонери стали донорами

Понад триста співробітників волинської міліції цими днями здали кров для онкохворих дітей. Добрий приклад своїм підлеглим у цій благородній справі показав начальник обласного управління внутрішніх справ генерал-майор Іван Прошковський, який одним із перших прийшов в обласну станцію переливання крові. Акція «Подаруй дитині надію на життя» триватиме до кінця травня. Тож до неї мають долучитися співробітники всіх міліцейських підрозділів Волині. Зазначимо, нині негайного переливання крові та її компонентів потребують 11 дітей. Загалом в області на обліку перебуває 260 хлопчиків і дівчаток, хворих на онкологічні та гематологічні хвороби.

Паралельно в області проходить ще одна акція — «Подаруй радість життя онкохворим дітям». В її рамках цими днями в Луцькому палаці культури відбувся благодійний концерт. Зібрані на ньому кошти, 18 тисяч гривень, перераховані обласному онкогематологічному диспансеру.

Микола ЯКИМЕНКО.

ОДЕСА

Найкращому сищику подарували Шерлока Холмса

Найкращим детективом 2009 року в Одеській області визнано старшого оперуповноваженого управління карного розшуку Головного управління МВС України в Одеській області підполковника Олександра Ромащука. Йому вручено бронзову перехідну статуетку, що зображує легендарного детектива Шерлока Холмса.

Конкурс на звання найкращого оперативного працівника в Одеській області проводять от вже 12-й рік. Професійне журі визначає за підсумками роботи за рік найкращого розшуковця. Нинішній володар статуетки Олександр Ромащук після служби в армії прийшов до карного розшуку і протягом 18 років працює в «убивчому» відділі. Торік він розкрив 12 убивств, 32 крадіжки й розбійних нападів.

Вл. інф.

КРИМ

Японці хочуть будувати вітроелектростанцію

Під час перебування японських бізнесменів у Криму перший заступник Голови Ради міністрів АРК Павло Бурлаков обговорив із представниками японської компанії Fuji перспективи розвитку вітроенергетики в автономії.

Представники компанії презентували свої вітроагрегати, сонячні батареї, енергогенеруючі пристрої. А ще повідомили, що розглядають можливість будівництва на півострові вітрової електростанції.

Георгій ВЕРВЕС.

Мовний серіал кінопрокату...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Мовляв, він обмежує права національних меншин, зокрема російськомовного населення, **передає Інтерфакс-Україна.**

Нагадаємо, продюсером «мовного серіалу» є міністр освіти і науки України Дмитро Табачник. Монолог державного чиновника про те, що він виступає за скасування обов'язкового дублювання іноземних фільмів українською мовою й обмеження мовлення російських каналів на території України, проголошений ним під час московського візиту, задав тон наступним серіям.

За словами пана Табачника, демократичні сили умовчують, що після запровадження обов'язкового перекладу художніх фільмів українською мовою «кількість відвідувань у кінотеатрах Львова впала мало не на третину».

Однак гендиректор кінопрокатної компанії B&H «Філм дистриб'юшн» Богдан Батрух сказав, що згадана заява про зниження відвідуваності кінотеатрів через запровадження українського дубляжу не відповідає дійсності. Він також висловив подив, чому міністр освіти втручається у справи, які перебувають у віданні іншого відомства — Міністерства культури. До того ж деякі експерти вбачають в ініціативі Дмитра Табачника скасувати обов'язковий дубляж іноземних фільмів українською мовою лобіювання інтересів російських кінопрокатників.

У свою чергу керівництво Мінкульту стримане у своїх коментарях ситуації. У питаннях дубляжу міністр Михайло Кулиняк має намір дотримуватися чинного законодавства і судових рішень, прийнятих з цього питання.

«Я поділяю позицію Конституційного Суду, який 20 грудня 2007 року постановив: «Зарубіжні фільми не підлягають поширенню й демонструванню в Україні, якщо вони не дубльовані або не озвучені або не субтитровані державною мовою», — заявив він в інтерв'ю одному з друкованих видань.

Голова Державної служби кінематографії Міністерства культури і туризму Ганна Чміль нагадала, що раніше вже були спроби оскаржити в судовому порядку норму про обов'язкове дублювання або субтитрування іноземних фільмів українською мовою, **передає УНІАН**. Однак останньою крапкою в цьому судовому процесі стало рішення Вищого адміністративного суду України, який повністю залишив у силі цю законодавчу норму.

Ганна Чміль вважає, що скасування обов'язкового дубляжу ініціюють російські кінопрокатники. Мовляв, із десяти дистриб'юторських компаній, які діють на території України, чотири — російські, і вони не хочуть виконувати правову норму й скорочувати свої прибутки, витрачаючи кошти на субтитрування або дублювання фільмів українською мовою.

Ольга ВІТЕР.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

P. S. Поки в нашій країні триває дискусія про обов'язкове дублювання іноземних фільмів українською мовою, парламент Грузії має намір заборонити показ іноземних фільмів з російським перекладом у кінотеатрах країни...

Мітка від тролейбусників

Трудовий колектив комунального підприємства «Херсонелектротранс» письмово попередив міського голову Володимира Сальдо про намір провести 20 квітня страйк на знак протесту проти заборгованості в заробітній платі.

На комунальному підприємстві працює 460 чоловік, заборгованість у зарплаті становить 1 мільйон 470 тисяч гривень. З державного бюджету за перевезення пільгових пасажирів не надійшло 1,7 мільйона гривень.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Херсон.

Пасажирів перевозять несправними маршрутками

Лише за один день працівники Державтоінспекції виявили півтори сотні різних порушень, допущених водіями маршруток у Житомирі. До рейду було залучено максимально можливу кількість особового складу місцевого підрозділу ДАІ. Такі профілактичні заходи вирішено проводити регулярно в надії, що загроза штрафу змусить водіїв більше дбати про безпеку руху. Коментуючи підсумки рейду, працівники Державтоінспекції наголосили, що майже 60 відсотків порушень стосуються несправності транспортних засобів, зокрема проблем з гальмівною системою, зношеністю шин.

Вл. інф.

І Дунай попливе, і Дністер

Підняття рівня води на українській ділянці Дунаю очікується 20 квітня. Водночас експерти прогнозують повінь на Дністрі. Тут у межиріччі Дністра й річки Турунчак вода підніметься на 1,5 метра. Максимальні рівні води спричинять підтоплення сільгоспугідь, заплавних лугів і трикілометрової ділянки автотраси Одеса—Рені.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

ВІСТІ З КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

Новими сходами у Старе місто

Учора заступник міського голови Кам'янця-Подільського Олег Марунчак та директор підприємства ТзОВ "Український кристал" Володимир Юр'єв запросили журналістів краю стати приймальною комісією. Їх об'єктом стали історичні сходи, що носять ім'я відомого подільського лікаря й мецената Фаренгольца, який доклався до їх спорудження в 1850 році. Якщо до революції 1917 року їх систематично приводили в порядок, то в радянський час останній раз оновлювали в 1934 році. Відтак Фаренгольцеві сходи, які, по суті, є справжньою вулицею з Польських фільварків у заповідне Старе місто, мали вигляд не найкращий. Наразі споруду капітально відремонтувало підприємство «Подільський кристал» за власні кошти.

Щоб настало свято, треба пожити без світла

Кам'янець-Подільський міський район електромереж повідомив, що мешканці мікрорайону Біланівка з цієї неділі до 30 квітня будуть без електрики. Однак, мало хто з громадян обурюється через такі незручності. Нарешті й на вулицях Північна, Тімірязєва, Войкова, Набережна, Фабріціуса буде свято. Адже тут повністю замінять украй застарілі мережі, опори, трансформаторне обладнання. В результаті, обіцяють енергетики, на Біланівці більше раз по раз не вибиватиме запобіжники, а вулиці сяятимуть вночі, як центральні.

Віра ШПИЛЬОВА.

У Житомирі з'явилася алея магнолій

Створено її в центрі — на Новому бульварі. Місце обрали за результатом голосування житомирян на трьох Інтернет-порталах. Як стверджує міський голова Віра Шелудченко, до цього такі алеї були тільки в Ялті та Києві.

Перші магнолії висадили в Житомирі чверть століття тому — під час святкування 1100-річчя заснування міста. Тоді десять саджанців подарував Київський ботанічний сад. Ці дерева ростуть тепер біля пам'ятника Сергію Корольову та біля входу до міського парку. Вони зацвітають першими: вже рясно вкриті великими білими квітами. До речі, найдавнішим знахідкам магнолій — 95 мільйонів років. Ці рослини розвинулися тоді, коли ще не було бджіл, тож пристосувалися до того, щоб їх запилювали жуки. А названо їх на честь французького ботаніка П'єра Маньоля.

Цього разу 25 саджанців різних видів магнолії (а вирощувати їх непросто, тож і коштують вони дорого) у подарунок місту закупив один з операторів стільникового зв'язку. А на додачу — чимало кущів троянд. Це була відповідь на заклик міської влади до бізнесу та всіх активних житомирян підтримати міську програму «Творімо місто разом». Право посадити першу магнолію на новій алеї було надано почесному громадянину Житомира Миколі Яковенку **(на знімку)**, завдяки якому (чверть століття тому він був керівником міста) тут з'явилися перші магнолії, а також блакитні ялини, кулясті клени та акації.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото автора.

У Черкасах відзначають 170-річчя видання «Кобзаря»

Виставка робіт живопису, скульптури, а також друкованих творів Тараса Шевченка проходить цими днями в черкаському музеї «Кобзаря». За словами директора музею праправнучки поета Ольги Шарапи, захід присвячено 170-річчю видання «Кобзаря» Тараса Шевченка. Найголовніша поетична книжка українців побачила світ 18 квітня 1840 року в Петербурзі.

Зокрема, в музеї експонується близько 80 видань «Кобзаря» та інших творів поета, котрі були надруковані в Україні та за кордоном протягом останніх 18 років. Це й повне академічне видання творів Шевченка, й маленькі «Кобзарики-школярики» для дітей, збірки ілюстрацій до Тарасових творів, здійснені відомими українськими художниками. Загалом, наголосила Ольга Шарапа, щороку в Україні видається близько 10 різноманітних «Кобзарів» Тараса Шевченка, і на всі є читацький попит.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Фаренгольцові сходи є справжньою вулицею з Польських фільварків у заповідне Старе місто

Італійці допоможуть виховувати дітей заробітчан

Презентація нового українсько-італійського проекту відбулася в місті Теребовлі на Тернопільщині. Його ініціювали урядові та громадські структури Італії. Офіційно в цій країні трудиться майже двісті тисяч заробітчан з України, неофіційно — близько мільйона. 80 відсотків із них — жінки, в яких серце крається за залишеними вдома дітьми.

За сприяння міжнародних організацій з міграції на Тернопільщині відбудуться семінари, тренінги для представників місцевої влади, освітян, опікунів. В області вже виросло ціле покоління дітей трудових мігрантів. Увесь контакт з батьками вичерпується телефонними напучуваннями та грошовими переказами. У кращому разі дітей залишили під опікою дідуся, бабусі чи інших родичів, у гіршому — сусідів, знайомих. У деяких класах - третина і більше дітей заробітчан, яким потрібно більше уваги, ніж тим, хто виховується у повноцінних сім'ях. Психологи відзначають у деяких з них підвищену агресію, ненависть, невміння будувати стосунки з ровесниками. Навіть якщо у результаті здійснення проекту допоможуть кільком дітям — це буде плюс. Київський театр «Сузір'я» привіз до Теребовлі виставу «Синій птах», у якій ідеться про переживання дітей, позбавлених живого контакту з батьками.

Між тим, працівники міліції під час рейдів виявляють дедалі більше дітей, які вживають спиртне, палять. Лише протягом одного вечора вони зустріли в парку Національного відродження Тернополя шістнадцять підлітків, які розпивали пиво, слабоалкогольні та алкогольні напої, палили цигарки. В першому кварталі з цього приводу в області складено більше двохсот адміністративних протоколів (за весь минулий рік — понад 460).

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

У Національному музеї літератури відбулася презентація унікальних книг Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України: першого тому «Наукового опису бібліотеки Івана Франка» і покажчика купюр 50-томного зібрання творів Івана Франка.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Правоохоронці посилили тиск на журналістів

Принаймні в цьому переконують столичні правозахисники. Нещодавно вони провели прес–конференцію на тему «Гайки закручують: початок репресій міліції проти активістів та журналістів», де висловили стурбованість низкою фактів брутального поводження правоохоронців з громадськістю.

— 9 квітня під стінами книгарні «Сяйво» ми провели акцію на її підтримку, — розповів під час прес-конференції активіст «Чорного комітету» Богдан Тицький. — Міліція відразу після її закінчення перевірила документи та особисті речі у присутніх. Був незаконно затриманий один із учасників акції Кирило. Як потім з'ясувалося, причиною арешту було те, що в його наплічнику знайшли кілька балончиків з фарбою. І хоча це зовсім не заборонені предмети, хлопця три години тримали у відділку, після чого відвезли до суду. Нині хлопцю «шиють» статтю 173 Адміністративного кодексу «дрібне хуліганство». Однак жодного порушення не було — були просто балончики з фарбою, що лежали у наплічнику. На жаль, таких випадків останнім часом побільшало. Так, нещодавно міліція відкрила кримінальну справу проти Олександра Гудими, який у законному порядку організував протест проти нелегальної забудови. При затриманні чоловіка побили працівники «Беркута».

За словами Б. Тицького, останнім часом зухвалим став тиск і на журналістів. На днях міліція з обшуком увірвалася до квартири Олени Білозерської, яка відома репортажами про резонансні вуличні акції.

У свою чергу присутній на прес-конференції начальник відділу зв'язків з громадськістю ГУ МВС України у місті Києві Володимир Поліщук зазначив, що по вищезгаданих порушеннях проводиться службова перевірка. «Якщо буде встановлено, що правоохоронці перевищили свої повноваження, то вони будуть покарані згідно з чинним законодавством», — сказав В. Поліщук.

Олександр ПЕКНИЙ.

У Львові радились експерти з безпеки

Представники 20 країн взяли участь у роботі міжнародного форуму «Від безпеки України до безпеки Європи: виклики XXI сторіччя». До Львова з'їхалися фахівці з національної безпеки та міжнародних відносин, метою яких стала спільна розробка рекомендацій урядам країн ОБСЄ щодо гарантування безпеки в країнах Центрально–Східної Європи.

Ідея проведення форуму виникла 4 грудня 2009 року, в 15-у річницю підписання Будапештського меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Та останніми роками безпекове середовище докорінно змінилося. Україна опинилася між двома потужними військово-політичними блоками. Ситуацію загострили проблеми світової фінансово-економічної кризи та питання енергобезпеки. Зазнала нищівних ударів і правова база європейської безпеки.

Під час прес-конференції президент Ради Євроатлантичної асоціації (Польща) Януш Онишкевич, критикуючи стан безпеки в Україні, назвав нашу державу сірою зоною (тобто місцем зіткнення інтересів інших, а не вирішення власних). Водночас він наголосив, що ЄС сьогодні дуже зацікавлений у створенні регіону в Східній Європі, де домінувала б безпека. Щодо НАТО, то в альянсі нині триває процес підготовки нової стратегічної доктрини, під час відпрацювання якої потрібно буде зважати на такі держави, як Росія та Україна. Тому дуже важливо, щоб Україна чітко визначила свою позицію.

Форум, що працював у Львові два дні, став суто громадською ініціативою і проведений на гроші українських підприємців. Планується, що такі тематичні форуми відбуватимуться в місті щорічно.

Ірина ЄГОРОВА.

ФОТОФАКТ

В Івано-Франковську поклоняються мощам святої Терези.

Фото Юрія РИЛЬЧУКА (Укрінформ).

«Батискаф» виявив «лівий» трамадол

Операцію проти наркоторговців і незаконного обороту психотропних речовин під умовною назвою «Батискаф» проведено на Луганщині.

Як відомо, на аптечних складах зберігається строго встановлена кількість наркотичних, психотропних і сильнодіючих препаратів, які мають статус лікарських і використовуються для лікування тяжких захворювань. Їх зберігання й реалізація строго регламентовані законодавством. Однак періодично на чорному ринку з'являються речовини й препарати, які раніше перебували на «строгому» обліку аптек.

Правоохоронці перевірили сотні об'єктів господарської діяльності, які мають ліцензію на оптову й роздрібну реалізацію лікарських препаратів. Результат — управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків порушило 218 кримінальних справ, з яких безпосередньо за фактами незаконного обороту прекурсорів — 11.

Приміром, у центральній міській аптеці одного із міст області незаконно продавали сумнозвісний трамадол. Цей препарат повинен відпускатися лише за рецептом суворої звітності й мати сертифікат якості. Однак дирекція аптеки не змогла пред'явити правоохоронцям відповідного документа. Всю партію трамадолу (820 таблеток і 250 ампул) вилучено. І це тільки один із результатів завершеної операції. Стражі порядку обіцяють, що такі заходи проводитимуться регулярно.

Алла АНТІПОВА.

У НОМЕР

ЗАКАРПАТТЯ

Та й поїхав, та й пої...

У Закарпатській області прикордонники затримали громадянина Великобританії, який намагався незаконно перетнути український кордон на велосипеді. Як з'ясувалося, 48-річний уродженець Денвера (США) у Великобританії розлучився, колишня дружина вигнала його з дому. Чоловік, залишившись без роботи та житла, вирушив у подорож. Він планував дістатися Китаю чи Тайваню, щоб навчати тамтешніх жителів англійської мови. Велосипедом мандрівник проїхав Францію, Швейцарію, Австрію та Словаччину, ночував переважно в нічийних будівлях, а харчувався зі смітників. Ніч перед перетином українського кордону він провів у покинутому автомобілі. Нині «велосипедист» перебуває в пункті тимчасового тримання, за спробу незаконно перетнути кордон на нього оформили документи адмінпорушення. Міру відповідальності визначить суд, **повідомляє прес-служба Державної прикордонної служби України.**

ДОНЕЦЬК

Пограбовано відділення «Правекс-банку». Уп'яте

Двоє невідомих у масках, озброєні автоматами, зайшли до приміщення банку та зробили кілька пострілів у підлогу, розповів начальник Київського райвідділу міліції Донецька Сергій Келлер. Усіх, хто в цей момент був у відділенні, змусили лягти на підлогу. Зловмисники розбили скло каси і забрали гроші — за попередньою інформацією, близько 100 тисяч гривень. Під час нападу ніхто не постраждав. Злочинцям удалося зникнути раніше, ніж приїхали працівники відомчої охорони — вони були на місці через дві з половиною хвилини після сигналу тривоги. Уже не вперше грабіжники обирають цей банк: раніше його відділення грабували чотири рази.

Ліна КУЦ.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Аукціон поповнив бюджет

За право оренди одинадцяти земельних ділянок у Хмельницькому підприємці заплатили до міського бюджету понад 1,7 мільйона гривень. Такий результат аукціону, проведеного міською владою. Коментуючи підсумки торгів, директор департаменту архітектури, містобудування та земельних ресурсів Володимир Швець наголосив, що очікувані результати виправдались, а отримані кошти підуть на розвиток міста.

Ірина КОЗАК.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Перекинулася цистерна з добривами

Біля села Семенівка Білгород-Дністровського району (Одеська обл.) перекинулася автоцистерна, яка везла рідкі азотні добрива. 44-літній водій не впорався з керуванням, і автомобіль МАЗ, у цистерні якого було 20 тонн «хімії», впав у кювет. 2 тонни добрив вилилися на землю. У ліквідації наслідків аварії брало участь 12 фахівців МНС, які провели очищення ґрунту.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Тридцять гектарів смерті

ЗАВТРА — ДЕНЬ ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ресторан на території «Цитаделі» пізно ввечері світить зазивно вогнями, а вдень намагається вразити респектабельністю і благополуччям. Однак навряд він цікавить правдивих львів'ян, добре обізнаних з історією міста. Хіба що туристи, які не знають, де їстимуть і питимуть, зможуть тут проковтнути кусень хліба.

Обійшовши стороною «башту смерті», нині перетворену на ресторан, ми з депутатом міськради Вірою Лясковською марно намагаємось потрапити в декілька приміщень колишнього концтабору «Шталаг-328». Щоправда, кілька приватизованих приміщень «Цитаделі», перетворених на гуртівні будівельних матеріалів, мають відкриті двері, але мета наша інша: ще раз з болем переконатися — так, на землі, що стала суцільним братським кладовищем, сьогодні торгують і їдять, а намагатимуться ще й танцювати. Проектні кроки для майбутнього будівництва конгрес-готелю у Львові на території історико-культурного ландшафтного комплексу «Цитадель» вже здійснено. Тут заплановано зробити розкішний готель із оглядовим майданчиком на останньому поверсі, розважальним комплексом унизу, багаторівневим підземним паркінгом, концертним залом, фестивальним полем, підземним фунікулером та грандіозними сходами на кшталт Потьомкінських в Одесі. І якби не громадськість, напевно, тут вже давно б працювали робітники. Адже люди, від яких залежало сказати «так» чи «ні» будівництву, чомусь ніяк не хотіли вірити в те, що в роки війни тут розігралася трагедія, дещо менша за «Освенцим». У те, що знають навіть підлітки — копни тут, і у ровах знайдеш кістки...

Нещодавно Віра Лясковська отримала листа від Управління СБУ в Львівській області. На її депутатський запит відповідали: так, на території Львівської цитаделі справді убивали військовополонених та спалювали їхні тіла.

«З часу існування табору в ньому утримувались ув'язнені військовополонені Червоної Армії (в т. ч. росіяни, українці, євреї та інші), а з 1942-го по 1944 рік також військовополонені громадяни Франції, згодом, після капітуляції Італії — інтерновані італійські солдати та офіцери. Встановлено, що в таборі «Шталаг-328» утримувалось понад 284 тисячі в'язнів, з яких табірною адміністрацією шляхом розстрілів, навмисним розповсюдженням епідемічних захворювань, штучним голодом та катуваннями знищено понад 140 тисяч осіб. ... військовополонені утримувались під відкритим небом або в камерах, які в зимовий період не опалювались.... командування табору проводило розстріли військовополонених на території самого табору в спеціально відведених місцях, які посилено охоронялись табірною поліцією, де спалювали трупи вбитих».

Ця історія набула вже давно міжнародного значення і директор американо-українського бюро з прав людини Мейлах Шейхет представив громадськості карту німецької аерозйомки 1941 року та пізніші схеми, зроблені за методом біолокації, що доводять існування на території Цитаделі багатьох місць масових захоронень. Сюди приїжджають родичі загиблих з Італії, Франції та Бельгії. І звичайно, їм хотілося б тут побачити не фестивальне поле, а принаймні відповідний меморіальний знак.

Сьогодні, дивлячись на банальні, виссані з пальця сюжети фільмів, хочеться сказати: ось де справжні сюжети для картин, які не залишили б байдужими навіть камінні серця. Та й хіба не цікаво розповісти, як з території, обнесеної колючим дротом у чотири ряди, між якими стояли вартові, могли постійно втікати військовополонені. І ці втечі були часом успішними.

Тихий бухгалтер спеціальних фондів УЦК на прізвище Фролов у 1944 році, користуючись своєю посадою, навів контакт з військовополоненими Цитаделі й організував втечу п'ятьох в'язнів.

А березневої ночі того самого 1944 року з концтабору в напрямку Янівської вулиці й Клепарівського вокзалу втекло аж 300(!) військовополонених. Більшість спіймали, однак чимало «розчинилося» у вуличках і приміських лісах.

А як вам такий сюжет: мистецькій групі «Красні мистецтва» стає відомо, що її збирається закрити головний комендант табору Патек, з'ясувавши, що під час її виступів, і навіть за її участю, відбуваються втечі полонених. Щоб зарадити ситуації, члени команди довідуються про особисті зацікавлення коменданта. Він, як виявилось, був дуже великим прихильником циркового мистецтва і перед війною сам об'їздив зі своїм цирком пів-Європи. Табірні аматори мистецтва вирішують організувати циркову акробатичну виставу за участю самого коменданта. Той, хоч як дивно, погоджується (куди подіти душу артиста!?) і навіть спеціально привів коня для дійства.

Цей унікальний цирковий виступ відбувся 18 липня 1943 року, в архівах все докладно зазначено: впродовж цілого спекотного дня «Mondial Circus — Direction: Stromboli» під керівництвом в'язня Жана Казабана, за підтримки коменданта табору Патека, артисти забавляли під палючим сонцем своїх товаришів-військовополонених. Виступ вдався на славу і переконав коменданта в необхідності залишити мистецьку групу, якою вона є...

Сьогодні нам важко уявити, як за таких нелюдських умов можна було думати про мистецтво? Не боятися організовувати втечі й писати нащадкам листи власною кров'ю: «Тут вмирали з голоду російські полонені тисячами 22.1.1944 р.», «Хто тут буде з Червоної Армії, той нехай розповість усім товаришам по зброї, що тут страждали, вмирали з голоду і холоду. 22 січня 1944 р.».

«Кожен ранок розпочинався з протяжного скреготу: клацали сталеві щелепи смерті, вимагаючи нових і нових жертв. Ні, не смерть, а її слуга — табірний поліцай колотив сталевим ломом по рейці, підвішеній у вартівні. З підвалів цегляних бастіонів, з казарм огорожок-кліток виходили, куляли, виповзали вимордувані військовополонені...» — так пише дослідник Тарас Пеняжко.

Коли в табір прибувала нова партія військовополонених, їх усіх допитували. Нацисти відбирали командний армійський склад, членів партії, комсомольців, а також військовослужбовців єврейської національності. Відібраних били і одразу ув'язнювали в камерах смертників, де протягом 17 діб приреченим не давали їсти. На стіні будівлі, за наказом майора Обертеля, було написано гасло: «Звідси тільки один шлях — на цвинтар».

Військових євреїв розміщали у підвалах. Потім знесилених, ледь живих полонених виводили у двір табору, розстрілювали, а трупи їхні спалювали.

Якось на початку листопада, коли у таборі вже встигло померти від дизентерії 3000 в'язнів, сюди з Рава-Руського табору військовополонених, де нацисти культивували сипний тиф, було навмисне завезено 380 хворих. Тодішній медфельдшер Галюк, який перебував у таборі від 8 липня 1941-го по квітень 1942 року, розповів: «Рано похолодало, йшов дощ зі снігом, табірний двір покрився зледенілим болотом... А тут у відкритих вантажівках привезли з Рава-Руського табору десь триста сипнотифозних хворих. Вивантажили на табірній площі, люди на ногах не стоять: в них гарячка, інші лежать без свідомості. Призвав мене комендант поліції Якушев, наказує розмістити в'язнів... Доповів Якушеву: «Лазарет у нас маленький, неможливо розмістити триста сипнотифозних хворих. Прошу виділити місце»... «Розмістити по казармах!» — сказав Якушев.

Коли Львів визволили від фашистів, радянські солдати побачили прикритий хмизом глибокий рів, повністю заповнений людськими трупами. Спалити їх гітлерівці просто не встигли...

Державна надзвичайна комісія з розслідування нацистських злочинів, яка прибула на Цитадель у серпні 44-го й обстежувала місце розстрілів військовополонених, виявила на поверхні землі та в ямах попіл і людські кістки, штучні зуби, предмети особистого вжитку, людське волосся.

З часу закінчення війни вже минуло 65 років, однак досі не проведено ексгумацію решти людських останків, і кістки подекуди знаходять перехожі. Тут досі немає ні каплички, ні принаймні величного хреста у пам'ять тих, хто поліг в обороні та штурмі, при службі чи насильному ув'язненні на території кровавої і таємничої Цитаделі.(Старші львів'яни розповідають, що існує під фортецею ціле підземне місто, яке ще очікує на своїх дослідників. Адже фортеця будувалася кілька поверхів вгору і кілька донизу). За різними даними, тут загинули не лише радянські військовополонені, а й італійці, приблизно 2 тисячі осіб, серед яких 1 генерал і 45 офіцерів. У землі цитаделі лежать і французи та бельгійці. Скільки саме, мені не довелося знайти. Відомо лише, що всіх французів вивезли до іншого табору, а на зміну їм привезли італійців, до яких ставилися із виключною жорстокістю, намагаючись схилити до співробітництва.

...Сьогодні ж чи не головною проблемою львівської Цитаделі є безсистемна приватизація окремих об'єктів комплексу та відсутність концепції й генерального плану регенерації унікального фортифікаційного ансамблю. У листопаді 2004 року на сесії міськради міста Львова було затверджено охоронні межі Цитаделі, однак потрібне негайне занесення історико-культурного ландшафтного парку «Цитадель» до Державного реєстру національного культурного надбання України як пам'ятки національного значення. Нам потрібна відкрита інформація з приводу наявності на території даної пам'ятки поховань часів репресій НКВД та Другої світової війни, бомбосховища, а також історично значимих подій, що мали там місце. І вже єдиними роботами, що можуть здійснюватися на території ландшафтно-архітектурної пам'ятки, можуть бути реставраційні та відновлювальні, причому на основі погодженого у встановленому порядку проекту регенерації комплексу загалом. Львову потрібен і історико-архітектурний музей «Львівська Цитадель». Інакше, що нам скажуть нащадки, як спитають: що цінували ви, що поважали, а що затоптували у бруд без душі й честі!?

Ірина ЄГОРОВА.

ФАКТИ

У Львові, як у жодному іншому місті Європи, було організовано аж чотири концтабори. Перший — «Шталаг-328» — для великої кількості військовополонених. Другий — Янівський табір примусової праці. Далі — єврейське гетто і табір смерті біля Лисиницького лісу. Точна кількість загиблих невідома.

На знімках: у всіх цих баштах перебували полонені, страждали і помирали від голоду і знущань.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На землі, що стала суцільним братським кладовищем, сьогодні торгують і їдять, а намагатимуться ще й танцювати

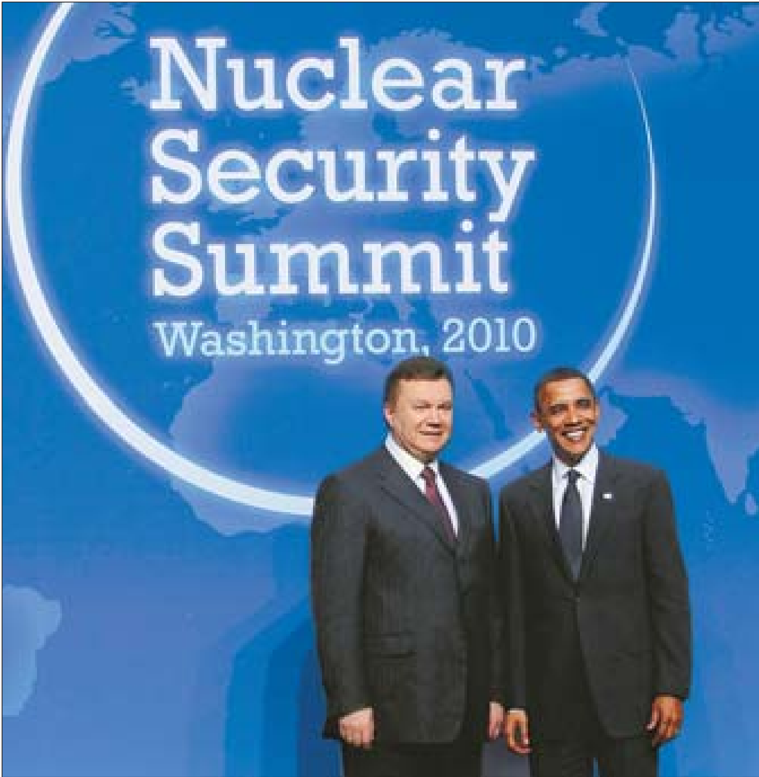
9 квітня. Львів. Святкування 20-річчя від дня підняття над Ратушею національного прапора.

10 квітня. Київ. Квіти біля Посольства Республіки Польща в Україні в пам'ять про загиблих в авіакатастрофі під Смоленськом. Цього дня в ній загинули президент Польщі Лех Качинський із дружиною, а також делегація польських високопосадовців.

11 квітня. Харків. День мильних бульбашок.

12 квітня. США, Вашингтон. Президент України Віктор Янукович і Президент США Барак Обама під час робочого візиту Президента України для участі у саміті з питань ядерної безпеки.

13 квітня. Під час пленарного засідання народні депутати України у першому читанні схвалили проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні порушення (щодо відповідальності за пропаганду ідей нацизму).

14 квітня. У столичному Міжнародному виставковому центрі відкрилася X міжнародна спеціалізована виставка «Всесвіт краси і здоров'я».

15 квітня. Біля Кабінету Міністрів України відбувся мітинг громадських організацій проти легалізації нових видів наркотиків в Україні.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Андрія МОСІЄНКА, агентства «Прес-КІТ», Укрінформу та УНІАН

17—18 квітня в Харкові, Києві, Донецьку, Дніпропетровську, Львові, Павлограді, Одесі та Тернополі відбудеться Всеукраїнська екологічна акція «Разом за чисте місто!», організована міжнародною організацією «Новий Акрополь»

17 квітня в севастопольському дитячому містечку та екопарку «Лукомор'я» на честь Дня довкілля відкрили пам'ятник жабі, *повідомив директор дитячого містечка Микола ПОМОГАЛОВ*

Сьогодні — День довкілля

В Україні його відзначають щотретьої суботи квітня. Так 1998 року визначив Президент своїм указом. А взагалі цю традицію було започатковано ще 1972-го Генеральною Асамблеєю ООН з нагоди відкриття Стокгольмської конференції «Довкілля людини», яка стала однією з найважливіших в історії екологічного руху.

Сьогодні в Україні стартує «Марш парків» — ще одна міжнародна екологічна акція, спрямована на підтримку заповідної справи. Уперше такий марш двадцять років тому провели американці. І вже п'ятнадцять років разом з усім світом крокуємо і ми.

Останнім «зеленим» у квітні стане Міжнародний день Землі. Його відзначатимемо двадцять другого. І вже за чотири дні по тому настане не зелена, а чорна дата — чергова річниця Чорнобильської катастрофи. Бо справді всі ці дати пов'язані однією ідеєю: екологічні проблеми — чи не єдині, які однаково стосуються всіх мешканців Землі, незалежно від їхніх статків, громадянства тощо. Ми всі сидимо на одній гілці. І байдуже, хто її підпилює, падати все одно доведеться всім. Сторонніх немає. А ось байдужих... Прибери планету, збережи довкілля, нагодуй птахів, не зривай первоцвіти... Хочеться, щоб цей довжелезний перелік закликів до байдужих нарешті змінився на перелік констатацій: ми прибираємо нашу планету, бережемо природу... І кожну третю суботу квітня святкуємо як перший день року довкілля.

АКТУАЛЬНО

Є декілька простих способів жити «зеленим» життям

Насправді жити «зеленим» життям дуже просто. Не знаєте з чого почати? «Голос України» може підказати.

1. Відмовтеся від машини. Користуйтеся громадським транспортом. А ще краще — пересядьте на велосипед або ходіть пішки.
2. Якщо без машини ніяк, вибирайте автомобіль із нейтралізатором вихлопних газів.
3. Замість літака мандруйте поїздом.
4. Помічайте урни. Брудно не там, де прибирають, а там де не смітять.
5. Заощаджуйте папір. Роблячи роздруківки, намагайтеся використовувати папір із двох боків.
6. Купуйте товари, упаковку від яких можна утилізувати: паперову, скляну, а не пластикову.
7. Здавайте сміття в пункти приймання вторсировини. Привчіть себе розділяти сміття: скло, макулатура, батарейки...
8. Не користуйтеся одноразовими приборами. У крайньому разі, віддавайте перевагу картонним тарілкам.
9. Ідучи за покупками, заздалегідь приготуйте сумку. Не варто щоразу купувати поліетиленові пакети. Це вигідно і вам, і планеті.
10. Не тринькайте воду. Відремонтуйте крани у своїй квартирі. Приймаючи душ, ви витрачаєте втричі менше води, ніж коли приймаєте ванну.
11. Набираючи воду, беріть рівно стільки, скільки вам знадобиться, щоб не виливати залишки.
12. Заощаджуйте електрику і власні кошти. Одне слово, йдучи, вимикайте світло!
13. Ця само порада стосується й енергозберігаючих лампочок.
14. Не залишайте прилади в режимі стендбай. Вони продовжують споживати електрику.
15. Коли відпочиваєте від комп'ютера, вимикайте екран.
16. Заощадити під час прання можна, встановивши нижчу температуру на пральній машині й завантажуючи бак повністю.
17. Вчасно розморожені холодильники й морозильники споживають менше електроенергії, ніж заповнені льодом.
18. Не купуйте продукти, виготовлені з використанням трансгенів (ГМО).
19. Не купуйте зайвих продуктів.
20. Не зловживайте аерозолями. Відмовтеся від мийних засобів, що містять хлор і фосфати. Це шкідливо не тільки для планети, а й для вашого здоров'я.

Як бачимо, правила не дуже складні. А головне, дотримуючись їх, ми не тільки опікуємося планетою, а й отримуємо й особисту вигоду. Список цих правил кожен може доповнити сам. Головне — почати.

Після того, як парк став національним, його облюбували товстосуми

Межиріччя Дністра і Дунаю, а сьогодні там розташовуються всі південні райони Одеської області, — дуже красиві місця: степ, водні й водно–болотисті угіддя, дивовижний тваринний і пернатий світ. Тож не дивно, що 13 листопада 2009 року указом Президента України там було створено Нижньодністровський національний природний парк «з метою збереження, відновлення і раціонального використання унікальних природних комплексів нижньої частини річки Дністер».

Національний природний парк розташовано в дельті Дністра на територіях Білгород-Дністровського, Біляївського та Овідіопольського районів. Відповідно до указу площа земель парку становить 21311,1 гектара, в тому числі 3700 гектарів земель, які вилучаються й передаються йому в постійне користування, і 17611,1 гектара, які входять до

його складу без вилучення в землекористувачів.

Останні півтора року для адміністрації національного природного парку були часом, швидше, вирішення адміністративних і організаційних питань, аніж вирішення головного завдання — зберігати, відновлювати й раціонально використовувати унікальні природні комплекси нижньої течії Дністра. І поки вирішуються оргпитання, товстосуми, не обтяжуючи себе дотриманням вимог чинного законодавства, почали зводити в національному природному парку шикарні особняки, знищуючи унікальну природну заплаву. Парадокс: після створення національного природного парку унікальна біологічна розмаїтість дельти Дунаю перебуває в набагато більшій небезпеці ніж до указу.

«Серце» парку — стародавнє із двохсотлітньою історією село Маяки Біляївського району. З високого берега Дністра, над яким розташовується село, добре видно протилежний берег. Цей берег уже давно облюбували заможні громадяни, що будують свої маєтки за 10—20 метрів від річки.

У районі 47-го кілометра автотраси Маяки—Паланка в 100-метровій береговій зоні Дністра на землях заповідного урочища «Дністровські плавні» будують котеджні будинки єгерського пункту «Хатки». Вони розташовані трохи вище головного каналу водозабірної станції «Дністер» — єдиного питного джерела мільйонної Одеси.

А от інший об'єкт будівництва в 100-метровій береговій зоні — землі колишнього осетрового господарства, створеного 1954 року для компенсації шкоди, завданої осетровим рибам через перекриття греблею Дубосарської ГЕС їхнього природного ходу на нерест уверх за течією річки Дністер. Я побувала на цьому об'єкті. Тут ведуть активні роботи з будівництва дамб, причалів. Побудовано капітальний бетонний каркас розміром 12х6 метрів під зведення будинку за 5 метрів від урізу води. Споруджено дамби загальною довжиною понад 500 метрів. На цій ділянці без зупину працює важка будівельна техніка — екскаватори, бульдозери. Якщо вірити проектній документації, то в цьому районі планується будівництво готелів, кемпінгів, ресторанів, котеджів з величезним обсягом каналізаційних стоків.

Як відомо, Водний і Земельний кодекси України категорично забороняють капітальне будівництво в 100-метровій природоохоронній зоні. Проте на території Нижньодністровського національного природного парку таке будівництво ведеться. 100-метрова берегова смуга Дністра в районі села Маяки вже повністю забудована. Нині триває будівництво другої черги човнової станції. Можна з гіркотою констатувати, що цілком знищено заплавний природний ландшафт: вирито канали довжиною 1000 метрів, побудовано 11 капітальних споруд (будинки, елінги). Так, стосовно цих об'єктів є висновок Одеського обласного управління охорони навколишнього середовища, підписаний начальником управління Віталієм Приймаком. У ньому, до речі, несміло сказано, що в прибережній 100-метровій захисній зоні забороняється будівництво будь-яких споруд. Знову-таки парадокс — сьогодні цей колишній екологічний чиновник є директором Нижньодністровського національного природного парку.

У липні 2009 року на нараді директорів національних парків, що проходила на Шацьких озерах, Віталій Приймак одержав особисту вказівку від тодішнього Президента України Віктора Ющенка вжити заходів із безкомпромісного захисту території національного природного парку від незаконного захоплення. Але, з огляду на останні агресивні дії забудовників у Нижньодністровському національному природному парку, цими вказівками глави держави було знехтувано.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область

На знімках: ще трохи і цією красою ми зможемо милуватися лише на світлинах.

Фото **Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.**

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Іван РУСЄВ, головний науковий співробітник Нижньодністровського національного природного парку, експерт Українського товариства охорони птахів, дипломований експерт із водно-болотних угідь і прибережних територій, кандидат біологічних наук:

— Нижньодністровському національному природному парку шляхом спорудження дамб, каналів, будівництва елінгів і котеджів уже завдано збитку на мільйони гривень. Підривається довіра до самого національного природного парку з боку місцевих жителів, національних і міжнародних екологічних організацій, як до природоохоронної структури національного рівня, що прикриває кричущі порушення природоохоронного законодавства, а не оберігає унікальну природу парку як національне надбання

Безкарність варварського знищення 100-метрової прибережної смуги, грубе порушення Водного кодексу, незаконне вилучення унікальних заплавних лугів із меж національного природного парку і забудова заповідного урочища «Дунайські плавні» фактично спровокували подальший наступ на природні території парку та їхнє знищення.

Газове родовище на... смітнику

Добуте там біопаливо вже обігріває приміщення

Технологію видобування тепла із звалищ сміття новинкою не назвеш. Пригадується, як дуже давно мені, журналісту-початківцю, довелося писати репортаж із міського сміттєзвалища, що вже тоді перетворилось на проблему для обласного центру. Міські комунальники обіцяли: от-от встановлять спеціальне устаткування, котре дасть змогу видобувати метан, який утворюється на кількаметровій глибині під пластами побутових відходів.

У той час проблеми з природним газом і його ціною не були такими актуальними, як тепер, але ідея мала своєрідну комунальну родзинку. Бо добуте у такий спосіб пальне мало йти на обігрівання теплиць, примітивний фундамент яких, до речі, був таки закладений. А в тих теплицях мали рости троянди. Все видавалося дуже метафоричним: огидне сміття може з легкістю перетворитись на прекрасну квітку. Тодішній репортаж у багатьох викликав лише іронічну посмішку, бо здавався суцільною фантазією. І от не минуло якихось... два десятки літ, як технологія запрацювала. Щоправда, до троянд справа ще не дійшла, але газове «родовище» таки відкрили.

Сміття наступає на місто

Полігон побутових твердих відходів уже давно перетворився на справжній головний біль для міської влади. Відкритий більш як півстоліття тому, він давно перетнув усі дозволені межі та норми. Майже дві тисячі кубометрів сміття щодня перетворюють у 660 тисяч кубометрів щороку. Площа у дев'ять гектарів укрита товщею сміття, що місцями сягає кількох десятків метрів.

Якщо за іншими клопотами про звалище забували, воно, наче діючий вулкан, нагадувало про себе, вивергаючи зі своїх глибин вогонь і дим. Природозахисники давно визнали його екологонебезпечним об'єктом. Пожежники наполегливо нагадують про його вогне- та вибухонебезпечність. Не забуває про полігон і санстанція, адже звалище, яке свого часу було започатковане далеко за околицею міста, вже давно оточили житлові масиви. Зважаючи на це, навіть прокуратура намагалася втрутитись у справу і припинити експлуатацію небезпечного полігона. Але, попри загальну стурбованість, очевидно, що приписами, попередженнями і штрафами проблему не розв'язати. А без сміттєпереробного виробництва не обійтися.

Однак уже не перший рік не тільки обласний центр, а й переважна більшість населених пунктів краю марно шукають комплексного розв'язання проблеми. При цьому різних пропозицій надходило чимало. Час від часу зі своїми ідеями до влади звертаються охочі перетворити сміття якщо не на золото, то принаймні на вигідне тепло. Проте щоразу виникає ціла низка обставин, які заважають розпочати справу. Хтось, приміром, розраховує на бюджетну підтримку, а в державній казні відповідні суми не передбачено. У когось проекти обмежуються лише окремими технологічними етапами, що не дасть змогу місту позбутися небезпечного сусіда...

І поки тривають пошуки, американське Агентство захисту навколишнього середовища запропонувало місту взяти участь у пілотному проекті з промовистою назвою «Метан — на ринок». Оскільки, крім ідеї, було запропоновано цілком реальні кроки й устаткування, вартість якого сягнула трьохсот тисяч гривень, хмельничани радо відгукнулися.

Звалище вже дало тепло

Говорити, що метан зі звалища вже запрацював на ринок, рано. Але в тому, що сміття почало давати реальне тепло, можна не сумніватися. Шлях до цього розпочався ще торік навесні. Знадобилося чимало часу, щоб проект пройшов усі необхідні експертизи у службах охорони праці, екологічної, пожежної та техногенної безпеки. Лише після цього на звалищі було змонтовано систему збору біогазу. Для цього змонтували три свердловини глибиною до двох десятків метрів. Туди, де й накопичується метан. Відкачуючи, його дорогою звільняють від домішок і вологи та подають до спеціального пристрою. А звідти тепло, отримане від згорання газу, спрямовують на спеціальні інфрачервоні обігрівачі, які й нагрівають приміщення. Отримувати таке дармове тепло поки що може лише майстерня, розташована на сміттєполігоні. Адже важко сказати, які «поклади» газу є в надрах звалища. Підприємство «Спецкомунтранс», на базі якого і втілюється пілотний проект, лише намагається дослідити цей потенціал. Однак уже нині помітно, що кількість добутого біопалива збільшується. Якщо в перші дні роботи установки щогодини надходило не більше двох кубометрів газу, то тепер цифра зросла в чотири рази.

Збираючи його, комунальники одночасно вирішують кілька проблем. Адже саме цей газ, який утворюється в результаті гниття відходів, є надзвичайно небезпечним. Учені дослідили, що він у 24 рази шкідливіший за двоокис вуглецю. Отож і смороду, і екологічних проблем від нього надзвичайно багато. Якщо ж вдасться його зібрати, то він одразу перетворюється зі шкідника на помічника — додаткове джерело дешевих енергоресурсів.

Сьогодні міська влада вже не з прикрістю, а з надією поглядає на полігон: метан може бути джерелом тепла, електроенергії і навіть пальним для автомобілів. Учені стверджують, що кубометр біогазу з успіхом замінить більш як півлітра пального чи півтора кілограма вугілля. Міський голова Сергій Мельник вважає, що проект є важливим не тільки для міста, а й для всієї країни: «Наш приклад поки що перший в Україні. Але сподіваємося, що так, як у всьому світі, років через 30—40 полігон даватиме газ для корисного застосування». Заступник директора науково-технічного центру «Біомаса», старший науковий співробітник Інституту технічної теплофізики Юрій Матвєєв дивиться ще далі. Він переконаний, що після повної реалізації проекту зібраний газ можна буде використовувати навіть для встановлення невеликих електростанцій.

Плани й справді масштабні. От тільки не затягнулося б їх впровадження ще років на двадцять, як реалізація давньої ідеї про квітку на смітнику.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: газове родовище на смітнику.

Фото автора.

ЕКОБЕЗПЕКА

Промисловий велет мінімізує свої шкідливі викиди

Цього тижня у столиці проходила виставка «Екологія-2010». У рамках її експозиції металургійний комбінат ВАТ «Запоріжсталь» представляв свої природоохоронні проекти.

Завдяки цим проектам велет вітчизняної металургії минулого року значно зменшив викиди забруднюючих речовин в атмосферу, зокрема, стосовно пилу — на 1603 тонн, стосовно газоподібних домішок — на 10374 тонн.

— Ми, як металурги і жителі краю, беремо на себе відповідальність за те, щоб зробити наше виробництво менш шкідливим для навколишнього середовища, — розповідаючи про мінімізацію «шкідливих звичок» комбінату, зазначив головний фахівець з охорони природи і радіаційної безпеки «Запоріжсталі» Микола Силін. — На виставці демонструємо свої досягнення, які дали позитивний ефект у зниженні негативного впливу діяльності підприємства на екологію. І, в свою чергу, переймаємо досвід, який можемо використовувати в себе.

Знизити кількість шкідливих викидів в атмосферу майже на 26 відсотків комбінату вдалося завдяки контролю й налагодженню роботи природоохоронного устаткування. Як зазначив головний еколог меткомбінату, «Запоріжсталь» не зупиняється на досягнутому й продовжує розробку і реалізацію природоохоронних заходів, які дадуть змогу поліпшити екологічну обстановку в регіоні. За словами Силіна, поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища щорічно становлять понад 90 мільйонів гривень на рік. А це дає можливість ефективно експлуатувати природоохоронні об'єкти комбінату і вчасно вирішувати поточні екологічні питання.

За словами еколога комбінату, природоохоронна діяльність іде трьома напрямками: захист повітря, захист водного басейну, мінімальне утворення відходів і максимальне їхнє використання. Зокрема, на «Запоріжсталі» оснащують газоочисним устаткуванням усі джерела викидів. Також, за його словами, йде робота із застосування на виробництві оборотних циклів (таких на підприємстві вже 11), що мінімізують забруднення води.

Запорізька обласна санстанція віднедавна взяла на озброєння нову технологію підрахунку шкоди — не за загальними цифрами, а за шкодою здоров'ю населення, яку завдає той чи той вид викидів.

За словами головного санітарного лікаря області Анатолія Савельєва, викиди комбінату «Запоріжсталь» у 2009 році не створювали канцерогенних ризиків для населення міста Запоріжжя.

Ольга ВІТЕР.

Жива вода чи мертва? Діагноз поставить час

За даними ВООЗ, 85 відсотків усіх захворювань у світі передаються через воду. Щороку у світі від цих хвороб гинуть майже 25 мільйонів людей. Наші екологи запевняють, що погіршення якості води нині спостерігається у всіх великих містах країни. Найкритичніша ситуація на півдні.

61 відсоток вітчизняних водних ресурсів не відповідає стандартам і нормам, затвердженим, до речі, ще за радянських часів. За словами керівника «Гідротехнології» Володимира Синяка, «Дніпро — це на 60 відсотків вода, що була в ужитку. А її споживає дві третини населення України».

Серйозні претензії і до стану питної води. На думку Володимира Синяка, навіть кринична вода нині не відповідає стандартам, що вже казати про водогінну. Одна чверть водогонів та каналізаційних систем, прокладених ще за часів Союзу, — в аварійному стані. Решта ще тримається, але також потребує ремонту. Пан Синяк переконаний, що органіка, яка є в наших трубах, поєднуючись із хлором, яким очищують питну воду, виділяє діоксини: речовини, які не виводяться з організму і знищують імунітет людей. Проте перевірити ці слова неможливо. Бо у світі є тільки п'ять лабораторій, які проводять аналіз на діоксини, і коштує він 20 тисяч доларів.

Щодо інших показників, то підвищена концентрація в воді ізотопів вуглецю, водню і кисню прискорює процеси старіння організму. Солі алюмінію пригнічують розумову активність (передусім у дітей). Надлишок міді вражає нирки і печінку, миш'яку — центральну нервову систему...

Але з песимістичними думками згодні не всі. Загалом вода України, і зокрема питна, — це міжвідомча проблема. За її станом стежать і за якість відповідають і Мінприроди, і МОЗ, і Держстандарт, і Держводгосп і ще енна кількість державних установ та громадських організацій. І оцінки якості цієї води також залежать від того, яку установу представляє оцінювач. Так, зокрема, Святослав Протас (Департамент організації санепіднагляду МОЗ) запевняє, що довіряти треба тільки даним його міністерства. А згідно з ними, екологи дуже перебільшують. Навпаки, протягом останніх десяти років відсоток нестандартних проб води у водогоні зменшився вдвічі (за санітарними нормами) і не погіршився за хімічними. На підтвердження своїх слів, Святослав Протас наводить такий факт: торік в Україні не зафіксовано жодного спалаху кишкових захворювань, пов'язаних зі станом води. А стан води у водогоні Києва — взагалі найкращий в Україні. Стара інфраструктура справді потребує коштів. Але це вже інша тема.

Щоб поліпшити якість води, справді, треба викласти чималу суму. А на браку якісної води, навпаки, можна заробити. Вода вже давно перетворилася на ринковий продукт. Очевидно, саме з цієї причини і позакривали в Києві дармові бювети. Свої послуги пропонують виробники фільтрів. Для держави це вигідно, бо тоді витрати перекладаються з державного і місцевих бюджетів на сімейні. Зацікавлені у поганій якості водогінної води і виробники фасованої. До речі, кілька років тому була спроба запровадити нові норми на питну воду, в тому числі й фасовану. Після їх запровадження половині вітчизняних виробників фасованої води довелося б піти з ринку. Можливо, тому, спроба і не увінчалася успіхом. Нині Інститут гігієни і медекології імені О. Марзеєва розробив нові санітарні норми і правила для всієї питної води (і централізованої, і децентралізованої, і альтернативної, і фасованої). І знову перспективи їх затвердження видаються примарними.

А поки що триває суперечка, яку все-таки воду ми п'ємо: живу чи мертву? Сподіватимемося, що відповідь на це запитання дасть не наступний перепис населення.

Наталя ФІЛІПЧУК.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 69 (4819)
СУБОТА, 17 КВІТНЯ 2010

Державне казначейство України відкрило асигнування Міністерству праці і соціальної політики для проведення виплат щорічної грошової допомоги ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань у сумі 594,2 млн. гривень, повідомляє прес–служба казначейства

Начальник Укргідрометцентру Микола КУЛЬБІДА заявляє, що хмара попелу, що утворилася в результаті виверження вулкану в Ісландії, найближчим часом не загрожує Україні

ІЗ РЕГІОНІВ

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Достойна осінь життя

Більше 1300 осіб похилого віку та інвалідів добровільно «прописалися» у центрі соціально–побутової реабілітації пенсіонерів міста Конотопа.

У територіальному центрі соціального обслуговування та одиноких непрацездатних громадян створені умови для повноцінного життя, спілкування та розкриття власних талантів. У закладі працюють бібліотека з читальним залом, медичний кабінет, різноманітні групи здоров'я, клуб «Ще не вечір», проводяться тематичні святкові заходи, виставки робіт, екскурсії, спортивні турніри. До послуг відвідувачів центру майстерні з ремонту одягу та побутової техніки.

Владислав ЖМУРКОВ.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Автоінспектори викрили лжепрокурора

У Дніпропетровську працівники ДАІ затримали чоловіка з фальшивим посвідченням працівника прокуратури. Спочатку їхню увагу привернуло «Вольво» без талона техогляду на лобовому склі. А коли чоловік пред'явив посвідчення слідчого прокуратури Дарницького району Києва, підозру викликала печатка на документі — прокуратури Київської області, а не столиці.

Фальшивий слідчий, як з'ясувалося з його слів, проживає у Новомосковську (Дніпропетровська область), безробітний, автомобілем керував за дорученням. Стверджує, що посвідчення йому подарували, хто — не пам'ятає... За підроблення документа порушено кримінальну справу.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Молоді вина одразу розкриють свій букет, якщо «познайомите» їх з графином

Червоне — до м'яса, біле — до риби. Культура вживання вина більшості українців зазвичай обмежується цим простим правилом. Натомість, не лише правила вживання, а й процес вибору виноградного напою набагато складніший і цікавіший. Від кількох десятків до кількох сотень гривень — ціни на вино у супермаркетах та магазинах, так само як і географічне розмаїття виробників, просто вражають. Саме тому, вкотре проходячи перед довжелезними полицями, неодмінно зупиняючись, на чому зупинити вибір. Хочеться й не платити утридорога, й не натрапити на дешеву, а часом і не дуже, підробку. Як не заблукати у винному магазині та правильно вживати вино, «Голос України» запитав у фахівця — найкращого сомельє України 2008 року Олексія Дмитрієва.

— Вирушаючи до магазина, вибирати вино, на що б ви порадили звертати увагу в першу чергу?

— Я б не радив вибирати вино лише тому, що просто сподобалася етикетка чи назва. При покупці потрібно запитати себе: «Навіщо воно мені? Для подарунка, романтичної вечері чи під особливу страву». Звертайте особливу увагу на сорт винограду — у ньому криється 80% успіху покупки. Приміром, Каберне Совіньон завжди буде більш насиченим, ніж Мерло та Піно Нуар, Шардоне майже у всіх випадках м'якіше. Тут може бути багато нюансів, тому за можливості користуйтеся порадою консультантів. У багатьох супермаркетах та винних магазинах працюють професіонали — задайте їм конкретне питання.

— Удома відкриваємо вибране вино. Які наступні кроки: дати йому подихати чи одразу наливати? Чи потрібно (і навіщо) його охолоджувати?

Кожен тип вина має свою температуру подачі (умови, при яких вино покаже себе з найкращого боку). Приміром, шампанське охолоджують до 5—7 градусів, біле вино — до 8—12, червоне у жодному разі не подають при кімнатній температурі, оптимально — 14—18 градусів. Чим молодше і простіше вино, тим нижчою може бути температура. А подихати хоча б три хвилини — бажання кожної пляшки. Молоді та насичені вина одразу розкриють свій букет, якщо «познайомите» їх з графином.

— Запах, колір, осад — як необізнаній людині зрозуміти, що у пляшці — не підробка, а справжній виноградний напій?

Це дуже складне запитання. Навіть професіоналам важко сказати, де підробка, не знаючи умов виробництва. Частіше вино не підробляють, а використовують неякісні виноматеріали чи недосконалу лінію виробництва. Такі вина — кволі, мають чітко виражений аромат спирту, п'ються, мов вода, не залишають після себе жодної згадки. На жаль, без дегустації про це неможливо дізнатися, але необов'язково ковтати вино, можна спльовувати, як це роблять на професійній дегустації. Осад чи винний камінь — нормальний показник того, що вино натуральне, але перед тим, як подати на стіл, такі вина краще декантувати (переливати у графин, залишаючи осад у пляшці).

— Розкажіть про культуру вживання вина. З чим потрібно і з чим категорично не можна його вживати?

Вина бувають різними. Тут краще згадати, що потрібно ламати стереотипи, що біле підходить лише до риби, а червоне — до м'яса. Якщо біле вино досить насичене, то його можна поєднати з білим м'ясом, а легке червоне, навпаки, може пасувати до червоної риби (тунець, лосось). Загалом вино полюбляє «компанію» різних видів сиру. Натомість не бажано вживати цей напій з продуктами, які мають різкий смак та аромат: каперси, анчоуси, оцет, лимонна кислота, або одразу куштувати вино після того, як почистили зуби, після гострих страв. Палітра може змінитись не на краще.

Цікавий нюанс: ми звикли пити ігристі вина лише під час урочистих подій. Ця традиція теж повинна змінитись. Бокал шампанського чи ігристого може чудово підкреслювати багато страв, від закусок до десертів.

— Скажіть, чи можна придбати у звичайному супермаркеті недороге і хороше вино? І взагалі, якою може бути його мінімальна ціна?

Як показує практика, у наших супермаркетах вже можна знайти достойні вина починаючи з 30—40 гривень за пляшку. Це переважно виробництво так званого Нового Світу (Чилі, Аргентина, ПАР, Австралія). Там гарні погодні умови, технології та досвід європейців, дешева робоча сила та земля. Ці чинники дозволяють пропонувати дуже конкурентну ціну.

— Купуємо українське? Вина чийого виробництва на нашому ринку сьогодні мають найкраще співвідношення ціна—якість?

На жаль, українські вина залишають бажати кращого (в основному, коли йдеться про сухі). Усього декілька виробників почали створювати справді авторські вина, а не масові варіанти з привозного виноматеріалу. Досвіду у них небагато, але перші спроби вже є. Це приємно, що не можна сказати про ціни, які можуть бути у рази більшими за вина Нового Світу. Це не дуже тішить. Не всі розуміють, чому потрібно платити за українське удвічі більше, ніж за аргентинське, яке за якістю зовсім не поступається. Ринок все розставить на свої місця. Без попиту ціни доведеться знижувати.

Загалом, раджу шукати вино з душею, та поважати його, тоді й отримаєте несподівано багато задоволення.

Розмовляла Анна БОЙКО.

Фото із архіву Олексія ДМИТРІЄВА.

Лелека зі срібними сережками на нозі виманює в рибалок рибу

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Лелека, якого минулої осені врятували від загибелі дід з онуком, а протягом зими вилікували рани, покинув обійстя своїх рятівників. Але відлетів недалеко. Оселився на березі озера. З дерев злітає одразу, щойно побачить рибалок

Про те, як у райцентрі Томашпіль (Вінницька область) Володимир Липовецький разом з онуком Сашком надали пристанище пораненому лелеці, наша газета розповідала в одному з номерів на початку нинішнього року. Птаха підібрав край поля син пана Володимира. Було це пізньої осені, коли починалися перші холоди. Поранений птах не зміг відлетіти в теплі краї. У нього була перебита нога й закривавлено крило. Лелеку в кабіні легковика привезли до оселі батька, який перед тим уже врятував пораненого крука, попросили, щоб так само «підлікував» бузька.

Гостя спочатку тримали в будинку, а коли той трохи набрався сил, помістили у хліві. Там у птаха було гарне товариство — корова, свині, кури та ще й цуцик. Адаптувався довгоногий у такій компанії нескоро. Зате потім навіть допомагав господареві годувати кота — носив йому рибу. Такий корм найбільше смакував Гриші, так господар назвав птаха. Пан Володимир протягом зими ледь не щодня сидів з вудочкою на озері, щоб догодити, як він каже, квартиранту.

Протягом п'яти місяців лелека жив у добрих людей. «В останній день березня я зробив йому гніздо, — продовжує розповідь пан Володимир. — На старому стовпі біля хати зрізав верхівку, встановив там риштування...»

Однак у гнізді Гриша провів тільки одну ніч. На ранок пролетів над подвір'ям, махнув сильніше крильми — і зник у тумані. «Ще раніше бачив, що він поривається літати, — каже Володимир Липовецький. — Далі тримати птаха в неволі було б не по-людськи. Сподівався, що буде жити в нас на обійсті, але він вчинив по-своєму».

Перед тим, як відпустити лелеку, його рятівник закріпив йому на нозі сережки. Не прості — срібні. «Це прикраси нашої невістки Тані, — усміхається співрозмовник. — Ми їй купили золоті. Вона не відмовилася зробити подарунок буселу».

Три тижні минуло, як Гришка покинув господарів. «Ми всі хвилювалися за птаха, — продовжує співрозмовник. — Думали-гадали, де він може бути. Аж поки знайомий рибалка не зателефонував. Розповів, що, як тільки на озері збираються любителі ловити рибу, одразу прилітає чорногуз. Каже, мабуть, це твій, бо дуже свійський. Підходить близько. Не відступиться, поки не випросить риби. Але сам до рук не дається, до себе нас близько не підпускає».

Досить було Володимирові назвати птаха по імені, як той одразу підійшов до нього. Упізнав рятівника. Той узяв його на руки і поніс додому. Нагодував. Знову пустив у хлів. Але лелека не захотів там залишатися. До вечора ходив слідом за господарем. На ніч залишився на обійсті. Уся родина з'їхалася того вечора, щоб ще раз помилуватися птахом, переконатися, що Гришка знайшовся цілий і неушкоджений.

На ранок лелека знову зробив коло понад будинком і полетів на нове облюбоване місце. Про це Володимир Липовецький дізнався згодом. Той самий знайомий розповів, мовляв, Гришка продовжує старцювати. Ходить берегом від одного рибалки до другого, заглядає у відра, щоб пригостили рибою. А коли наїсться, сідає на дерево чи на будиночок, який рибалки облаштували для себе, і спостерігає за ними з висоти.

— У нашому районі є село Благодатне, — каже Володимир Липовецький. — Там лісники обладнали вольєри, утримують страусів, ще якихось птахів. Думаю, може, до них відвезти Гришку. Але що з того вийде? Знову зачинять у клітку. Йому потрібна воля. Добряче за п'ять місяців находився із складеними крилами. Дай літати, і все...

На одній з околиць Томашполя щороку збираються лелеки. Зупиняються там, коли вертаються з вирію. Пан Володимир давно звернув на це увагу. Не раз спостерігав за ними. Добре знає місце, де зупиняються птахи.

— Можливо, коли навесні прилетять знову, Гришка приєднається до їхньої компанії. Якщо, звичайно, прилетять. І якщо знайдеться йому місце в їхньому ключі...

Упізнати Гришку з Томашполя природолюби зможуть за сережками на нозі. Якщо хтось зустріне птаха з таким розпізнавальним знаком, його рятівник Володимир Липовецький просить повідомити про це. «Щоб хоч знати, куди саме дістався Гриша...»

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: лелека Гришка почувався в Липовецьких повноправним членом сім'ї.

Фото автора.

Упізнати Гришку з Томашполя природолюби зможуть за сережками на нозі

Як лісники-єгері — в школу

ПРОБЛЕМА

Після прийняття Постанови Кабінету Міністрів України № 976 від 16.09.2009 року «Про затвердження Положення про державну лісову охорону» виникло запитання: «Бути чи не бути Чорноліській лісній школі?».

Довідка

Указ про відкриття закладу з підготовки спеціалістів по догляду за лісом видав 1888 року Микола II. У 1918-му тут почали випускати молодших лісників. З 1929 року в закладі навчали і майстрів лісу. За часи існування його закінчили понад шість тисяч лісників.

Школа готує спеціалістів для багатьох областей країни, веде курсову перепідготовку робітників масових професій лісового господарства.

За словами завідувачки Ольги Бойчук, кілька років тому школу хотіли закрити через брак фінансування. Ситуація кардинально змінилася, коли вона стала підрозділом «Чорноліського навчально-виробничого лісового господарства». Вдалося не тільки зберегти, а й поліпшити матеріально-технічну базу.

Особливістю навчального закладу є можливість безоплатно надавати учням спектр практичних навичок.

Довідка

У 1929-му школу реорганізовано в Чорноліський лісний технікум з 3-річним терміном навчання. У 1933 році його розформували у зв'язку з відсутністю належної навчальної бази, а учнів перевели у Кам'янець-Подільський. Навесні 1946 року заклад відновив роботу. Тут почали готувати молодших лісників і бригадирів тракторних бригад. У 1955 році споруджено новий навчальний корпус, а в 1964-му — гуртожиток на 120 місць.

У школі до послуг учнів обладнано навчальні кабінети, майстерні, бібліотека з фондом 17,8 тисячі томів наукової та художньої літератури. Є тут книжки, до речі, видані за часів царської Росії. Цими раритетами користуються учні не тільки Чорноліської школи.

За останні роки капітально відремонтовано гуртожиток, котельню, частково їдальню та навчальний корпус. Побудовано спортзал.

— Чорноліська лісна школа — це гарний стартовий майданчик для тих, хто вирішив пов'язати своє життя з лісом, — запевняє начальник обласного управління лісового та мисливського господарства Іван Захарченко. — Ще 15 років тому в Україні таких шкіл було п'ять, а тепер лише одна.

За словами Івана Захарченка, вельми важливо, щоб школа як регіональна база професійної підготовки і перепідготовки, база передачі досвіду і проведення важливих екологічних і природоохоронних заходів існувала й надалі.

Тим часом дефіцит кадрів гостро відчувається у Компаніївському, Світловодському, Долинському лісогосподарствах. Нині на стаціонарі у вузах навчаються 37 студентів, 48 — заочно. У лісгоспах області працюють 20 молодих спеціалістів.

Однак невисока заробітна плата, відсутність житла відлякують фахівців з вищою освітою. Багатьох на початку трудового шляху призивають до армії.

За підсумками атестації керівного складу підвідомчих підприємств та номенклатури управління, із 25 чоловік 14 атестовано за умови підвищення професійного рівня. Раніше підняти його могли саме в Чорноліській лісній школі...

Нині над розробкою обласної програми реорганізації державної лісової охорони працює комісія. Прогнози оптимістичні — через три-чотири роки в області усі матимуть фахову освіту.

Довідка

У регіоні зареєстровано 15 тисяч мисливців. Діє чотири лісові господарства. Площа мисливських угідь становить 1982,1 тис. га, працюють більше 130 єгерів. Лише п'ять осіб мають відповідну освіту. Інші — фахівці з дотичних спеціальностей — ветеринарія, лісове або сільське господарство. Відповідні кадри готують у Національному аграрному університеті, Таврійському та Запорізькому університетах. Харківський технікум готує техніків мисливствознавства, а Чорноліська школа — лісників-єгерів.

На базі Чорноліської лісної школи проводяться дні відкритих дверей, екологічні та природоохоронні конкурси. Традиційно саме тут відзначають переможців різноманітних обласних дитячих конкурсів на природоохоронну та лісову тематики.

Петро МЕЛЬНИК.

Знам'янський район Кіровоградської області.

На знімках: дисципліну «Таксація лісу» учні освоюють під керівництвом викладача Володимира Андрусенка; колишній працівник лісу, а нині — бібліотекар з майже 40-річним стажем Олександра Калита.

Фото автора.

Одеса: від заснування до витоків

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Ця книга, яка днями була представлена громадськості у Будинку письменників України, є своєрідною мандрівкою у глибину тисячоліть у зворотному порядку: від заснування понад двісті років тому південної Пальміри до історичних витоків її появи на мапі світу, які криються у сивій давнині.

Видання «Что было на месте Одессы?» вийшло у світ завдяки самовідданій і наполегливій дослідницькій діяльності її авторів протягом півстоліття. Збирати матеріали до цієї книги Іван Черняков почав ще тоді, коли був студентом історичного факультету Одеського державного університету, а потім працював в Одеському археологічному музеї.

Перший рукопис був готовий до 200-річчя Одеси, ще у 1993 році. Але він тоді через фінансову скруту так і не побачив світ. Значною мірою сприяв його матеріалізації, на жаль, нині покійний, Володимир Романюк, багаторічний голова Київського райвиконкому Одеси та відомий знавець її історії, а потім виконавчий директор Міжнародної благодійної організації «Одеське земляцтво». Саме завдяки цій організації ми нині маємо змогу дізнатися, що було на місті Одеси до нової ери.

Історико-культурна спадщина міста представлена не тільки турецькою фортецею Хаджибей, а й українсько-польсько-литовським укріпленням «Качубійово», звідки відправляли хліб столиці до Візантії — Константинополя — під час його облоги турками. На місці Одеси знаходилось і татарське містечко Хаджибей, італійська торговельна база Генуї «Джінестра», десять поселень черняхівської культури часів пізньої Римської імперії II—IV століть, відомі античним авторам гавані

істріан та ассіаків на місці Приморського бульвару, в Лузанівці та на Жеваховій Горі в V—III ст. до н. е.

Під час будівництва Одеського оперного театру та навколо нього був відкритий великий некрополь еллінів з розписними грецькими вазами, а біля сучасного автовокзалу знайдено плиту з присвятою великому герою Троянської війни Ахіллу Понтарху. На Слобідці-Романівці на початку XX ст. був розкопаний величезний курган, де знайдені поховання багатьох степових культур від початку III до кінця II тис. до н. е. Серед археологічних знахідок в Одесі представлені старожитності кіммерійців, скіфів, давніх слов'ян. Славнозвісна, так звана усатівська культура, що представляла історію пізньотрипільських племен, відома багатьма курганами біля Одеси, які за віком старші за піраміди фараонів у Єгипті.

Поблизу Одеси — у Великій Аккаржі — археологи розкопали залишки стоянки мисливців на бізонів, що жили тут 10 тисяч років тому. А в Ільїці та в Одесі були відкриті «Ведмежі печери» — святилища найдавніших мисливців, що полювали тут 100 тисяч—50 тисяч років тому. Таким старожитностям може позаздрити навіть Стародавній Рим.

На презентації цієї книги президент Міжнародної благодійної організації «Одеське земляцтво», голова Рахункової палати України Валентин Симоненко, за сприяння якого вона побачила світ, висловив щиру вдячність авторам видання за відкриття невідомих сторінок Одеси та всього північного Причорномор'я. Щоб любити свою малу Батьківщину і державу загалом, визнав він, треба знати і шанувати їх історію. Саме цій меті й слугуватиме книга «Что было на месте Одессы?»

Обнародувані дослідження її авторів не тільки розсувають межі нашого пізнання минулого, вони, без перебільшення, спрямовані у сьогодення та майбутнє. Досить навести історично доказовий приклад щодо острова Зміїний. Якби опубліковані археологами й істориками відомості про те, що він дійсно не скеля, а є продовженням материкової складової Причорномор'я, то ми не втратили б нафтогазоносний шельф біля нього на вимогу Румунії.

Вкотре доводиться констатувати, що наші політики та дипломати досконало не знають багатовікової історії своєї Батьківщини і, на жаль, не сприяють її вивченню. Про це, зокрема, свідчить і той факт, що досі не видано грунтовного дослідження про Зміїний, давно підготовленого І. Черняковим, та ще понад десяток його творів з історії північного Причорномор'я.

Будемо сподіватися, наголосив В. Симоненко, що таке байдуже ставлення до нашої історії залишиться у минулому і ми знатимемо й пишатимемося своєю багатовіковою спадщиною.

Прес-служба Міжнародної благодійної організації «Одеське земляцтво».

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Захистити права і свободи людини

Таке завдання ставлять перед собою мобільні групи із забезпечення прав та свобод громадян в діяльності ОВС. Нещодавно вони разом з правозахисниками у майже 290 підрозділах міліції перевірили організацію протидії сімейному насильству. На жаль, результат виявився невтішним.

— Загалом, до правоохоронців надійшло 107 звернень щодо порушень прав дітей та насильства в сім'ї. Звісно, що люди скаржилися і на неналежне реагування органів міліції на згадані факти. Примíром, на Чернігівщині мешканка с. Шатури Ніжинського району заявила до Громадської ради при обласному УМВС, що чоловік так набрався оковитої, що у присутності сусідів побив її, — розповідає співробітник департаменту зв'язків із громадськістю МВС України Геннадій Карпюк. — Судові медики встановили: жінка потерпіла від легких тілесних ушкоджень (черепно-мозкових) і майже місяць лікувалася у стаціонарі. Однак ніжинська міліція винесла постанову про відмову в порушенні кримінальної справи. Це обурило потерпілу, яка і виказала незгоду з такою необ'єктивною перевіркою цього інциденту. Згодом у «домашнього тирана» вилучили дві мисливські рушниці, а матеріали щодо нього скерували до міжрайпрокуратури.

За словами Г. Карпюка, після завершення таких перевірок зазвичай складається звіт, який доводиться до відома громадської ради. А журналісти чи правозахисники, які входять до її складу, повідомляють ЗМІ про виявлені неподобства. Нині ж мобільні групи із забезпечення прав людини нерідко виявляють просто жахливий стан з протидією родинному насильству. Так, у Корсунь-Шевченківському райвідділі міліції Черкащини було виявлено, що з 47 «хатніх тиранів» району офіційне попередження від правоохоронців отримали лише 19.

Так все-таки, куди українцям звертатися по допомогу? Таке питання «Голос України» поставив головному спеціалісту Управління моніторингу прав людини в діяльності органів внутрішніх справ Олексію Лазаренку:

— Звісно, що до міліції. Нині є два принципові варіанти приймання заяв — через запис у журналі реєстрації повідомлень про злочини або у вигляді звернення громадян. Якщо такі сповіщення не містять складу злочину (примíром, скарга тещі на зятя, який регулярно влаштовує у спільній квартирі нічні пиятики) проводиться перевірка у терміни, передбачені Законом України «Про звернення громадян», тобто упродовж місяця. Керівництво доручає перевірку за заявою дільничному, який за підтвердження фактів насильства в сім'ї, що у ліпшому разі "тягнуть" на адміністративну відповідальність, виносить офіційне попередження про неприпустимість вчинення насильства або складає адмінпротокол за статтею 173 КУпАП. Однак, на жаль, не завжди працівники міліції пропонують дієвий вихід, який вирішує конфліктну ситуацію. Якщо все-таки людина вважає, що правоохоронці не застосовують всіх заходів для відновлення її законних прав, вона може звернутися до помічника міністра внутрішніх справ у конкретному регіоні. До речі, нині за підтримки спільного проекту ЄС, Шведського агентства з питань міжнародної співпраці і розвитку (SIDA) й ООН «Програма рівних можливостей та прав жінок в Україні» був організований тренінг для більшості помічників міністра в областях, щоб вони краще змогли зорієнтуватися у складних життєвих колізіях.

Олександр ПЕКНИЙ.

Поблизу Одеси — у Великій Аккаржі — археологи розкопали залишки стоянки мисливців на бізонів, що жили тут 10 тисяч років тому

Сергій МУСЄЄВ: «Замість дикого капіталізму на колесах Харків створює єдину цивілізовану транспортну систему міста»

УВАГА — ДОСВІД!

Про те, щоб об'єднати всі маршрути харківського громадського транспорту в єдину транспортну систему міста, яка передусім дала б змогу харків'янам і гостям слобожанської столиці зручно, швидко, а, найголовніше, безпечно пересуватися мегаполісом не тільки в електричках метро, а й у наземних трамваях, тролейбусах і автобусах, у Харкові почали говорили ще на початку минулої осені. Однак реальне втілення в життя проекту почалося тільки після того, як ДП «Харківський метрополітен» перейшло в комунальну власність Харкова, а незабаром і стало базою для створення першого й поки що єдиного в СНД єдиного диспетчерського центру з керування міським пасажирським транспортом.

Сергій Мусєєв (у центрі) під час проведення в Харкові міжнародної конференції з проблем транспорту в містах-мільйонниках.

Програма максимум — до 2012 року ввести в експлуатацію ще одну станцію

Незабаром харків'яни зможуть добиратися в будь-яку точку міста з мінімальною кількістю пересадок, або й зовсім без них, а дублюючі маршрути зникнуть. Зате з'явиться єдиний електронний квиток. І це, як стверджує керівник КП «Харківський метрополітен» Сергій Мусєєв, ще аж ніяк не всі зміни, які очікують транспортну систему міста з півтора-мільйонним населенням.

Наприклад, метрополітен першої столиці визнано кращим не лише в Україні, а й одним із найкращих у світі. За найважливішими показниками роботи громадського транспорту — організація руху, впровадження інноваційних технологій, надання належного сервісу пасажирам тощо — харківська підземка справді майже попереду планети всієї. Підтвердив цей факт і Генеральний секретар Міжнародного союзу громадського транспорту Ганс Рат, котрий серед інших гостей з десяти країн світу відвідав Харків наприкінці березня нинішнього року в рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Транспортні системи мегаполісів і великих міст. Концепція перспективного розвитку транспортної системи Харкова». Пан Рат зізнався, що почувався в харківському метро комфортно, а Харків загалом справив на нього враження міста, керівники якого добре розуміють значення магістральних артерій для життєдіяльності мегаполіса.

Проте стимулів прагнути до активної роботи в комунальному підприємстві «Харківський метрополітен» не так вже й багато: особливих прибутків громадський транспорт не приносить, а метро тим паче, але витрат на експлуатацію рухомого складу зазнає чималих. До того ж харківський метрополітен змушений, а точніше — зобов'язаний не так виживати, як утримувати на певній висоті в умовах нестабільного фінансування високо підняту планку надійності й комфортності в обслуговуванні пасажирів. Звичайно, в таких умовах найбільшою «платою» за безперебійну роботу метрополітену є, на жаль, недостатня матеріальна зацікавленість, а, головне, пересічна дяка пасажирів, які мають можливість зручно, швидко й економічно пересуватися містом.

Але, схоже, саме стійке бажання постійно поліпшувати якість перевезення харків'ян і гостей міста спонукає керівництво, а, відповідно, і весь колектив підприємства до пошуку нових сучасних технологій в організації пасажирського руху в місті. Інакше чим можна пояснити той факт, що навіть нині, у часи горезвісної кризи, коли всі основні споруджувані об'єкти виявилися «замороженими», а будівництво нової станції метро «Олексіївська», а, отже, і нової ділянки підземки — триває. Причому пуск цієї станції навіть не збільшить кількість пасажирів підземної дороги (жителі району Олексіївка все рівно спускаються в метро, але на станціях «23 Серпня» чи «Наукова»), а лише заощадить їхній час і гроші. Щоправда, для того, щоб «Олексіївську» було введено в експлуатацію вже нинішнього року, необхідно освоїти близько 126 мільйонів гривень. Знайти ці гроші навіть для такої важливої справи сьогодні непросто. Але цілеспрямовані люди все-таки знаходять шляхи вирішення поставлених завдань. Кошти вишукують і в державному, і в міському бюджеті. Програма максимум — до 2012 року ввести в експлуатацію ще одну станцію.

Автомати й картки замість касирів і жетонів

Утім, КП «Харківський метрополітен» сьогодні хвилює не тільки продовження будівництва нових ліній, а й створення нової інфраструктури величезного транспортного комплексу. Не так давно в харківському метро не стало касирів. А незабаром і зникли черги за жетонами. Тепер цю нехитру роботу виконують безтурботні автомати з видачі жетонів, замість колишніх затертих турнікетів масово з'являються сучасні, а пасажири одержали можливість користуватися новою соціальною карткою.

— Ми намагаємося не відставати від світових тенденцій, — пояснює генеральний директор КП «Харківський метрополітен» Сергій Мусєєв. — Нововведення, які, щоправда, спочатку пасажири зустріли дещо настороженo, мають на меті зробити користування підземним транспортом максимально комфортним і зручним.

За словами Сергія Мусєєва, виключення людського чинника з функціонування системи не тільки заощадить час пасажирів, а й підвищить їхню культуру. До речі, уже нині половина користувачів метро мають безконтактні картки. Серед них чимало пільговиків, котрі оформили соціальну картку. В 2010 році метрополітен планує забезпечити картками 80—90 відсотків пасажирів. До решти 10 відсотків, найімовірніше, можна зарахувати гостей міста й тих жителів, які опускаються під землю вкрай рідко, і тому надають перевагу звичним жетонам.

Міський транспорт — під контроль GPS

Однак найшвидшим кроком до прогресу стало нещодавнє відкриття на базі харківського метрополітену єдиного диспетчерського центру з керування наземним і підземним пасажирським транспортом. Цей центр став першою «ластівкою», яка сповістила про початок створення в Харкові єдиної транспортної системи. Планується, що вже до середини нинішнього року все життя міського транспорту контролюватиме центральний диспетчерський пункт, що дасть змогу не тільки регулювати пасажиропотоки в будь-якій частині міста, а й оперативно реагувати на якість обслуговування пасажирів запровадженням додаткових транспортних одиниць, побудови реальних графіків подавання транспорту залежно від наявності пасажиропотоку в той чи інший час доби тощо.

Маршрути різних видів транспорту обіцяють перетворитися з «хаотичного руху» на упорядковану систему. Якщо нині одним і тим самим шляхом рухаються одночасно і метро, і тролейбуси, і автобуси декількох приватних перевізників, які складають маршрути свого руху з урахуванням найбільшої комерційної вигоди, то в недалекому майбутньому такого дубляжу, а, відповідно, і нерівної конкуренції, не буде. У центрі Харкова, найімовірніше, маршруток практично не залишиться. Однак це не зробить пасажирські поїздки містом проблематичними, а навпаки, внесе в них ясність. Адже єдина транспортна карта підкаже, які маршрути для пасажирів зручні, а які може бути ліквідовано чи змінено.

— Комунальні підприємства «Міськелектротранс» і «Харківський метрополітен» будуть більш завантажені, — пояснив керівник підземки Сергій Мусєєв. — Але приватний перевізник теж матиме можливість заробляти, причому культурно, не конкуруючи з іншими на одній лінії. Ми зможемо правильно, а найголовніше — ефективно побудувати роботу наземного транспорту, забезпечити його повну заповнюваність протягом дня. У метрополітені ми це вже зробили: протягом доби кілька разів змінюються інтервали руху поїздів з урахуванням щільності пасажиропотоку. Отже, збиткові сьогодні трамваї й тролейбуси зможуть поліпшити своє нелегке становище, а приватні маршрутки безперешкодно курсуватимуть там, де немає метро, трамвайних рейок і тролейбусних проводів.

Генеральний секретар Міжнародного союзу громадського транспорту Ганс Рат, ознайомившись із транспортною системою Харкова, зі схваленням зазначив, що міський електротранспорт і, зокрема, метро, займають у ній досить помітні позиції. Це наближає слобожанську столицю до розвинених європейських міст, де влада, усвідомивши економічну й екологічну доцільність трамвая й метро, останніми роками робить на них особливий розрахунок. А автобусні перевізники, на думку фахівця, мають зробити міську транспортну мережу більш гнучкою.

За планом, складеним харківською владою, надалі в рамках впровадження єдиної транспортної системи всі трамваї й тролейбуси, а згодом — і автобуси обладнають маячками GPS. Це дасть можливість відслідковувати, яка кількість машин виходить на маршрут, як вони працюють, чи встигають виконувати намічені графіки руху і коректувати транспортну схему.

Вузлові пересадки стануть зручні й безпечні

До літа керівництво Харківського метрополітену має намір реалізувати ще один задум: зробити комфортною й безпечною пересадку пасажирів з одного виду транспорту на інший. Виходячи з метро й направляючись до маршрутки, люди не тільки витрачають час і нерви на те, щоб сісти в неї, але ще ризикують здоров'ям, а то і життям.

— Ми прагнемо того, щоб пасажири пересувалися містом безперешкодно і водночас використовували якнайменше різних видів транспорту, — підсумовує генеральний директор КП «Харківський метрополітен» Сергій Мусєєв. — Тому ініціювали спорудження так званих пересадних вузлів, або, простіше кажучи, зупинок. Це — криті павільйони з легких металоконструкцій, обгороджені антивандальною сіткою. Павільйони об'єднають виходи з метро й з'єднають їх із зупинками наземного транспорту.

Дебютанткою в цьому буде станція метро «Холодна гора», від якої вулицею Полтавський шлях можна буде безперешкодно добратися до місця пересадки на автобус. Крім того, у такий же спосіб оновлять станцію «Метробудівців імені Ващенко» на перетині вулиць Державинська і Плехановська.

Задумано пересадочні вузли приблизно так: прозорі коридори вестимуть від виходів з метро до терміналів. Там за допомогою голосових оголошень диспетчера й світлових підказок на табло нескладно буде зорієнтуватися серед системно розташованих маршруток. Електронний квиток, який має стати єдиним способом обліку пасажирів усіх видів транспорту, дасть людині право пройти через турнікет до потрібного автобуса.

Перевізників, які захочуть забирати пасажирів від таких терміналів, буде відібрано на конкурсній основі. Керівництво метрополітену впевнене, що одержати дозвіл працювати на території таких зупинкових пунктів, навіть за умови щомісячної оплати за це право, прагнутимуть багато хто з перевізників — адже це не тільки дасть їм стабільну кількість пасажирів, а і контролюватиме водіїв: «хазяїн» точно знатиме, скільки людей проїхало за день у маршрутці. З урахуванням всього цього, до терміналів допустять тільки кращих з кращих.

Проте автоматика, якою буде оснащено пересадочні вузли, сама регулюватиме час висадки і посадки пасажирів, вартість проїзду (залежно від дальності поїздки), стежитиме за періодичністю руху транспорту. На зупинках також будуть установлені лавочки, туалети. Така система не лише створить зручності для пасажирів і перевізників, а й зменшить навантаження на вулично-дорожню мережу міста, особливо в години пік.

— Ми довго міркували над тим, як правильно організувати пересадочні пункти, — зізнається співрозмовник. — Адже світового досвіду в цьому питанні, по суті, немає. Але найголовніше: у нас є конкретна мета, є поле діяльності, а тому я певен, що всі завдання нам до снаги. Можна сказати, що Харків уже стоїть на півдорозі до побудови єдиної транспортної системи. Тепер з усією серйозністю потрібно пройти відрізок, що залишився. Дорогу може здолати тільки той, хто йде.

Микола КОСИЙ,
Анна КРИСТОВА.

Харків.

Фото Михайла КУЧНЄВА.

Голова Харківської облдержадміністрації Михайло Добкін знайомиться з роботою єдиного диспетчерського центру.

У 2010 році метрополітен планує забезпечити картками 80—90 відсотків пасажирів

Як заощаджувати тепло, навчатимуть з дитинства

У Курахову до реформи теплопостачання залучають міжнародних експертів та бізнес

Спали вдягнені і під двома ковдрами

Перед міською радою Курахового того дня зібралися кілька десятків мешканців. Люди прийшли, незадоволені якістю комунальних послуг. Керівника служби єдиного замовника взяли у щільне кільце. Розмова велася на підвищених тонах. Із кореспондентом «Голосу України» люди поділилися наболілими проблемами.

Лариса Пата: «Живемо разом з онуком. У нас старий будинок по вулиці Пушкіна. Гарячу воду для купання беремо з батареї. Адже окремої труби для нас немає. Я цілу зиму лягала спати в гамашах, теплих шкарпетках, двох светрах... Укривалася пуховою ковдрою, а ватяну клала в ногах. Водночас за опалення сплачую 200 гривень на місяць за трикімнатну квартиру. З горища тече, у ванній і туалеті стеля потріскалась. Коли дощ пройде, на сходовому майданчику — калюжі. Ну хіба можна так жити?»

Володимир Литвиненко: «Нашій «хрущовці» скоро буде 50 літ. Уже років сім-вісім тепла не бачимо. Зверталися до служби єдиного замовника, до міськвиконкому. Ніхто нічого не вирішує. На подачі — 50 градусів, на «обратці» — 20. А живуть пенсіонери та й діти малі. Вмикаємо електрообігрівачі. Але це ж не вихід. Такі гроші за центральне опалення платимо: більш як 5 гривень за квадратний метр, якщо в сезон. І кажуть, ще дорожче буде. Моя думка — треба припинити платити. Не заплатить п'ятдесят будинків — комунальники відчують це на своїй кишені. Скільки можна терпіти? Ми вимагаємо, щоб створили елементарні умови — і все. Не допоможе — їхатимемо до Донецька, до Києва, пікетуватимемо, як шахтарі».

У міській раді визнають: проблема теплопостачання — одна із найгостріших у Кураховому. Особливість міста в тому, що теплом мешканців забезпечує Курахівська ТЕС. Свого часу дешева гаряча вода, яка текла трубами, була перевагою місцевого житла. Та й платили за опалення символічну суму: підприємство брало на себе більшу частину витрат на «комуналку». Тепер це — проблема: енергоносії дорожчають, а комунальне господарство зношується. Труби покладено ще в 30-ті роки минулого століття! Узимку сталося кілька аварій, які оперативно усували працівники станції. І хоча великих «заморозків» удалося не допустити, сама система не влаштовує ані мешканців, ані енергетиків, ані владу.

«Платежі за тепло в нас непогані, за українськими мірками — на рівні 97 відсотків, — розповідає директор Курахівської ТЕС Іван Запольський. — А от теплові втрати в зимовий період становлять 50—55 відсотків. Це 2—2,5 мільйона гривень, які не покриваються доходами». Загалом станція транспортує теплоносій до житлових кварталів на відстань до 10 кілометрів. Тому підприємців турбує, як зберегти кожну кілокалорію. Секретар міської ради Надія Ткачук каже, що грошей у бюджеті Курахового вистачає лише на утримання лікарень, шкіл, дитсадків тощо. А от на заміну чи ізоляцію зношених труб ані копійки не передбачено. Торік електростанція витратила мільйон гривень власних коштів на ізоляцію теплотрас. Нині керівництво ДТЕК, до складу якої входить підприємство, заявляє про готовність профінансувати масштабні проекти, завдяки яким мешканці міста забудуть про холод в оселях.

Платити за послугу, а не за обігрів повітря

Днями в Кураховому підписано меморандум про співробітництво між міською радою, компанією ДТЕК та проектом «Реформа міського теплозабезпечення в Україні». Фахівці проекту, який започатковано Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), проведуть енергетичний аудит тепломережі та складуть план енергоефективності міста. У свою чергу паливно-енергетична компанія частково профінансує реконструкцію найбільш пріоритетних ділянок. На ці цілі в 2010 році ДТЕК виділяє мільйон гривень. «Ми прагнемо не підміняти функції держави, а допомогти реалізувати проекти, які розв'яжуть проблему реформування теплопостачання. Завдяки співпраці місто зможе залучити фінансову, технічну та управлінську експертизу в цій галузі. Після технічного аудита побачимо, які реальні проблеми стоять і куди варто спрямувати зусилля», — заявив директор з управління персоналом та корпоративних комунікацій компанії Сергій Кордашенко.

Надія Ткачук зазначає, що депутати міської ради працюватимуть із виборцями, роз'яснюючи необхідність енергозберігаючих заходів. «Люди вже розуміють, що потрібно лічити гроші. Цінова політика в державі нестабільна, тарифи на енергоносії постійно підвищуються. Гадаю, населення готове дійти того, щоб заощаджувати ресурси і платити за те, що споживає, а не за обігрів повітря. Тому дольова участь громади у здійсненні проектів буде обов'язково». До речі, місто вже має досвід співпраці з міжнародними фондами: завдяки одному такому проекту в дитсадку замінили старі вікна на металопластикові. І споживання тепла одразу зменшилося.

«Курахове — один із багатьох прикладів неефективності сектору теплопостачання, — вважає менеджер енергетичних проектів Андрій Нестеренко. — Виникає порочне коло, коли підприємства не можуть надавати якісну послугу, тому що не отримують за неї оплату, а інвестори не можуть вкладати гроші, тому що немає механізму захисту інвестицій. Розірвати це коло й покликаний наш проект». На думку експертів, уже сьогодні кожен мешканець міста може утеплити власну оселю і в такий спосіб зробити внесок в енергозбереження. Фахівці кажуть, що взимку найбільше «сифонять» вікна та двері, тому їх потрібно утеплювати в першу чергу. Під час реалізації проекту до місцевих шкіл передадуть ілюстровані матеріали: за ними діти навчатимуться, як заощаджувати енергоносії. Адже поки що ці ресурси витрачаються надто щедро.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

На знімку (зліва направо)**: керівник проекту «Реформа міського теплозабезпечення в Україні» Вільям Такер, директор з управління персоналом та корпоративних комунікацій ДТЕК Сергій Кордашенко та секретар Курахівської міської ради Надія Ткачук після підписання меморандуму про співробітництво.**

Фото Наталії СТРЯПАН.

ДОВІДКА

Проект «Реформа міського теплозабезпечення в Україні» розрахований на три роки. Для його здійснення відібрано 35 міст, де буде проведено аналіз систем теплопостачання, розроблено енергетичні плани, впроваджено енергоефективні технології. Кінцева мета проекту — поліпшення якості послуг для населення.

Станція є, потрібен закон

Найбільша в Україні станція з виробництва біоетанолу *(на знімку)* стала до ладу на території Хоростківського спиртозаводу на Тернопільщині. Вона може виробляти понад 50 тисяч тонн біоетанолу на рік.

Сировиною служать меляса і спирт з кукурудзи, який виробляють шість спиртозаводів області. Щодо меляси, то на рік її потрібно 55 тисяч тонн. Минулого року цукрові заводи області виробили її трохи більш як 40 тисяч тонн і майже всю вивезли за межі області. Цієї весни сільгоспвиробники, а також населення розширюють площі під цукровими буряками, тож є надія, що сировини для виробництва біоетанолу буде більше.

Однак є ще одна проблема. Роботу станції стримує відсутність в Україні закону про обов'язкове використання біоетанолу та біодизелю під час виробництва моторних видів палива. У жовтні до парламенту було подано відповідний проект, яким передбачено встановлення для всіх виробників бензиново-моторних сумішей та дизельного пального України норми обов'язкового використання біоетанолу під час їх виробництва. Цього року — не менш як два відсотки, щоб через кілька років довести її до п'яти. Це забезпечить реалізацію механізмів ратифікованого Україною Кіотського протоколу, обмежить викиди вуглецю в атмосферу, зменшить залежність держави від імпорту енергоносіїв, поліпшить екологічну ситуацію. Окрім того, стабільніше працюватимуть агропереробний комплекс, спиртова галузь, зростуть надходження до бюджету. За словами директора представництва концерну «Укрспирт» у Тернопільській області Ігоря Комінка, цього закону, окрім Хоросткова, чекають ще у чотирьох містах України, де збудовано такі станції.

Світ давно користується біоетанолом та біодизелем. А ми чомусь зволікаємо. Можливо, тому, що нафтотрейдерам не вигідно, щоб такий закон діяв, бо це зменшить їхні прибутки. Але інтереси держави мають бути понад усе.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

ІННОВАЦІЇ

Сонячні батареї допомагають інтернату

Наприкінці літа минулого року в Лщинівському психоневрологічному будинку-інтернаті Кобеляцького району з'явилося своє «ноу-хау» — на одній із будівель встановили спеціальні колектори, які генерують енергію сонця. Так звані сонячні батареї. Автором ідеї і головним її «реалізатором» став директор інтернату депутат обласної ради Анатолій Шкарбан. Йому вдалося «вибити» на реалізацію проекту й бюджетні кошти (246 тисяч гривень). Ураховуючи навіть нинішні ціни на енергоносії (зокрема на газ), є всі підстави сподіватися, що нова система окупиться вже за 6—7 років.

Так, раніше лише місцевий банно-пральний комплекс «з'їдав» того-таки газу протягом сезону на десятки тисяч гривень. Тепер його повністю «обслуговують» сонячні батареї, які й «постачають» теплу воду. 15 сонячних колекторів корисною площею 30 квадратних метрів у влітку, і в зимовий період дають змогу щоденно нагрівати 6—8 кубометрів води до температури 70 градусів. Якщо раніше для її «виробництва» використовувався спеціальний газовий нагрівач і потрібен був певний час для цього, то нова система позбавила й купи клопотів: приходячи вранці на роботу, робітниця комплексу уже знає, що автоматика сама вчасно «підготувала» воду потрібної температури і вже можна розпочинати прання.

Тож, за словами Анатолія Шкарбана, буквально перші дні роботи енергії сонця на благо інтернату засвідчили ефективність нової технології.

— Такі проекти мають стати державним пріоритетом. Установлення такого обладнання стимулюватиме виробництво, створить робочі місця, задіє сотні підприємств, наповнить бюджет. Зрештою, це — енергетична безпека держави. Ось на що потрібно спрямовувати іноземні кредити, а не на закупівлю газу чи китайського ширвжитку, — наголошує Анатолій Шкарбан.

Звичайно, нова справа ніколи не «приживається» без певних проблем. Були вони й тут, тим паче що піонерам світлової теплоенергетики на Полтавщині вчитися доводилося... лише в себе. Спочатку, наприклад, побоювалися, каже Шкарбан, навіть того, як поводитиметься... птахи: чи не загадять колектори, як їх потім відчищати? Сторонній людині це може видатися смішним, а насправді це теж новий клопіт.

У зимовий період, до речі, система була «закільцьована» в загальну опалювальну мережу, адже в цей період чимало похмурих днів, тож потрібна й підстраховка. А от нині, по весні, виникає вже інша проблема: сонце припікає, дні довшають, а це означає, що влітку може бути «перевиробництво» гарячої води. Що робити з нею?

«Сонячне тепло» — не єдине, чим можуть похвалитися в інтернаті стосовно енергозбереження. На початку 2009 року стару малоефективну котельню замінили чотири новозбудовані міні-топкові. У невеличких цегляних будиночках площею 8—15 квадратних метрів було встановлено та введено в дію 100-кіловатні газові котли «РОСС», що, з огляду на високі ціни на блакитне паливо, дало можливість значно економити бюджетні кошти — до 900 гривень щодоби. Адже замість 1050 кубометрів газу заклад став споживати лише 580.

— Полічили витрати на опалення, — ділиться досвідом Анатолій Шкарбан, — вирішили, що в період незначного похолодання раціональніше використовувати стару котельню на твердому паливі. Реконструювали її. Тож коли на вулиці не так холодно, то всі будівлі інтернату опалюємо дровами, закуповували й брикети, які виготовляють із відходів деревини та соняшникового лушпиння. Це значно дешевше.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

20 років тому київський музей Леніна став Українським домом. До цієї дати тут відкривається виставка "ВождіЛєніє" — з експонатів колишнього музею та арт–проектів сучасних художників

Минає 125 років з дня смерті Миколи Костомарова, українського історика, одного із засновників Кирило–Мефодіївського братства

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Листи шукають адресатів

У Кам'янці-Подільському шукають людей, яким адресовані поштові відправлення 1941—1945 років. Самі листи — загалом їх півтисячі — нині перебувають в Меморіальному комплексі «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни» в Києві. Сюди кореспонденцію передали з музеїв Відня. Її ніхто не відкривав. Музейники кажуть, що листи були вивезені в липні 1941 року нацистами з окупованого Кам'янця-Подільського, тому й не потрапили до адресатів. Столичні науковці, які працюють у Меморіальному комплексі вирішили дослідити ці експонати, для чого провести акцію «Пошук» на території Хмельницької області. Музейники просять відгукнутися Фросину Калинюк із Вербки, Лідію Пухальську з Вільхівців, Марію Степанову з Ходорівців, Любу Юрчук із Гуменців, Марію Смульську з Шутнівців, Надію Гайдамащук із Ластівців та багатьох інших, кому були адресовані листи.

Віра ШПИЛЬОВА.

КРИМ

Алло, ви на зв'язку

Цього року в Сімферополі підприємством «Кримтел» установлено стаціонарні телефони чотирьом ветеранам Великої Вітчизняної війни. За словами працівника абонентського відділу підприємства Наталі Демінтієвської, черги серед пільговиків у Сімферополі немає. «Державний тариф на установлення телефону — 180 гривень, для ветеранів воно здійснюється за рахунок міського бюджету. З початку року місто виділило гроші, наші співробітники побували в семи ветеранів, але всі вони від стаціонарних телефонів відмовилися. Причину пояснили просто: «користуємося мобільними», — сказала співробітниця «Кримтелу». Однак телефонізація квартир ветеранів війни в Сімферополі як і раніше актуальна в нових мікрорайонах, у будинках, де проживають депортовані громадяни.

Вл. інф.

ЛУГАНЩИНА

«Синенький скромный платочек» для ветерана

Краснодонська міська громадська організація «Спілка молоді регіонів України» ініціювала акцію «Синя хустинка». Вона проходить у рамках свят «65 днів до Великої Перемоги: пам'ятаємо минуле заради майбутнього». Для привітання ветеранів ВВВ з ювілейною датою, на уроках праці в середній школі №7 міста Молодогвардійська учні шиють спеціальні сині хустинки, а потім вишивають на них імена учасників ВВВ. Напередодні 9 травня вони привітають ветеранів зі святом Перемоги й подарують їм ці хустки як «символ чистого неба, завойованого нашими героями для майбутніх поколінь». За словами депутата облради Олега Акімова, акція «65 днів до Великої перемоги: пам'ятаємо минуле заради майбутнього» набула справді обласного масштабу, і кількість її учасників з кожним днем збільшується.

Алла АНТІПОВА.

З Віктором Некрасовим у Києві й Парижі

Ностальгічна стріла київського Пасажу. Біля входу до одного з будинків привертає увагу меморіальна дошка — скромна й пронизлива **(на знімку).** Літній чоловік із втомленим обличчям, прикривши долонею цигарку, докурює її. Це пам'ятний знак творцеві повісті «В окопах Сталинграда» Вікторові Некрасову — робота його друга скульптора Валентина Селібера. Віктор Платонович жив тут близько двадцяти п'яти років. Прямував вузьким тротуаром, минав арку й виходив на Хрещатик. Тут найвідомішого в той час киянина нерідко бачили із друзями, з мамою. У 1974–му, попрощавшись (і не знаючи, що назавжди) з рідним містом, письменник–фронтовик, лауреат Сталінської премії за першу правдиву розповідь про минулу війну, був змушений покинути країну. В еміграцію його виштовхнув брежнєвський режим.

Валентин Селібер і його дружина Наталія Давиденко, 70-ті роки.

Некрасовський Париж... Навіть тут недремне око КДБ не випускало зі свого поля зору письменників, артистів. Спостерігач був у кожній групі, що приїжджала до Франції. Побачитися там відкрито з Віктором Некрасовим наважилися лише деякі. Я хочу розказати про майже невідомий детектив тих часів — місяці потаємних зустрічей Селібера та Некрасова в його новому помешканні у пригороді Парижа.

Валентин Євгенович Селібер народився в Києві 1920 року. Пристрасть до малювання й ліплення проявилася рано й мала, мабуть, спадкоємні риси — дід його був різьбярем по дереву. Якось дошкільник Валя приїхав на Кавказ разом із мамою Ганною Миколаївною Матковською Дільнична медсестра в Києві, вона в літні місяці тимчасово працювала в одному чорноморському санаторії. Якось Валентин, привівши в захват гостинну грузинську сім'ю, в якої вони зупинилися, виліпив їхні статуетки із пластиліну, до того ж напрочуд точно. У житті учня середньої школи №54 це був лише епізод, але він ніби осяяв і майбутнє. Селібер добре навчався, і в 1938-му, після закінчення школи, отримав атестат із золотою облямівкою. Такий атестат надавав право на вступ до вузу за співбесідою. Далі — пригодницькі сюжети.

Валентин подав документи на фізмат Київського університету й водночас до Художнього інституту на скульптурне відділення. На його подив, Селібера, разом ще з дев'ятьма абітурієнтами, було сюди зараховано. Але наступного дня їм оголосили, що навчання почнеться... після проходження військової служби...

— Солдатська лямка мене не вабила, — згадує Валентин Євгенович, і я вибрав фізмат. У школі вважався одним із кращих математиків, а в університеті все було складніше. Професор Букреєв, майже столітній, математична зірка, швидко списував формулами одразу дві дошки, а я осягав це важко. А на хімічному факультеті вчився мій шкільний товариш Віктор Шевченко. Якось с побував із ним на лабораторних заняттях. Там усе було живіше. І я перейшов на цей факультет.

— І в хімічному царстві ви знайшли собі наречену?

— Авжеж, на курсі познайомився з Наталею Давиденко, надалі доктором хімічних наук. Разом ми пройшли в любові-злагоді шлях у шістдесят шість років. На жаль, Наталії Корнеліївни вже немає зі мною...

Утім, сподобались ми одне одному не в хімічній аудиторії, а на факультативі по культурі. Можна сказати, історія мистецтв продовжилася в нашій особистій історії. Я там відвідував кружок із ліплення в палаці піонерів, туди запрошували і студентів. Було завдання — копіювання голови Давида за роботою Мікеланджело. Мій витвір якось впав на мене — перелом переніссся. Утішало те, що, здається, Мікеланджело переніс таку само травму.

Почалася війна. Тоді нас вважали вже нерозлучною парою, хоча розписалися набагато пізніше, вже в Середній Азії. А поки що нас відправили на сільгоспроботи на Херсонщину. Їдучи, ми й не думали, що Київ незабаром здадуть ворогові. Оманний затишок панував і в радгоспі, де ми трудилися. Але обстановка швидко змінювалася. Ми довідалися, що університет евакуйовано до Харкова. Вирішили добиратися туди. Йшли вдвох залізничною колією. Нас підібрав машиніст товарняка, ми потрапили в Харків.

Там студенти-чоловіки були задіяні на станційних розвантажувальних роботах, а Наталку мені вдалося посадити в поїзд, який вирушав до міста Енгельс. Ми знали, що це поряд із Саратовом, і домовилися: будемо писати туди одне одному до запитання. Діставшись через деякий час до Саратова, я знайшов її листи, вже із Кзил-Орди, де почав роботу Український об'єднаний університет. І ми знову опинилися на хімфаку; в 1942-му, у прискореному темпі, закінчили його.

— І тут починається ваша ратна Одіссея...

— Може, це й справді Одіссея, тільки не написана. Після університету мене мобілізували. Закінчив артучилище лейтенантом, потрапив на фронт. Брав участь у боях за Київ на Лютезькому і Букринському плацдармах, воював на Сандомирському плацдармі, зустрічався з військами союзників на Ельбі. До Перемоги дійшов живим і відносно неушкодженим. Після війни нашу частину передислокували до Луцька.

— «После боя сердце просит музыки вдвойне»?

— Так, я згадав про скульптуру й запропонував виліпити бойові нагороди дивізії — орден Богдана Хмельницького, Червоного Прапора та інші. Деякі однополчани поставилися до цього скептично — мовляв, хочу спекатися нарядів. Але коли ордени були готові і прикрасили ворота нашого військового містечка, це мало загальне схвалення. Можливо, вони десь є й нині... А потім узяв стару довідку про зарахування в художній інститут. У сорок п'ятому мене туди знову прийняли. Згодом, як скульптор, опинився на вільних хлібах. Як член Спілки художників України, мав свою майстерню в Києві на вулиці Перспективній. Між іншим, вона фактично описана в оповіданні Віктора Некрасова «Мраморная крошка».

— Як ви познайомилися з Віктором Платоновичем?

— Скульптор завжди шукає замовлення. Було оголошено конкурс під девізом — на спорудження пам'ятника Левові Толстому в Москві. Я задумав узяти в ньому участь, а як архітектора, знаючи про його професійну освіту, запросити Віктора Некрасова. Я, як багато хто, був в полоні його повісті «В окопах Сталинграда», і мені здавалося, що участь Некрасова додасть моєму проекту оригінальних рис.

Дізнався його адресу в Пасажі, піднявся на третій поверх. Віктор Платонович прийняв привітно, але від роботи відмовився, через зайнятість. Утім, одразу зателефонував своєму доброму знайомому архітекторові Мілецькому, попросив сприяти мені...

— Але зустріч із Некрасовим не була даремна?

Авжеж, Віктор Платонович почав виявляти прихильність до мене. Мешкали ми недалеко, в районі Бессарабки, і він зранку, іноді у світанкові годинники, нерідко телефонував мені, запрошував на прогулянку за звичними його маршрутами — по старих куточках Подолу й Печерська, до пам'ятних споруд і дерев-ветеранів. Одного разу він запросив мене на Андріївський узвіз, і ми потрапили в булгаковський дворик, про який він написав легендарний нарис «Дни Турбиных».

...Валентин Євгенович був серед тих, хто восени сімдесят четвертого прийшов у квартиру в Пасажі попрощатися з Віктором Некрасовим перед смутною дорогою. Але в аеропорт поїхати остерігся. І все-таки ще одне побачення між ними відбулося. Річ у тім, що в Парижі давно жив зведений брат Валентина Євгеновича — Олександр Роквер, який мав французьке громадянство. Коли «залізна завіса» трохи ослабла, з'явилася можливість побачити брата. А ще одною метою було потиснути руку Некрасову.

Валентин Євгенович продовжує:

— Запрошення від Роквера йшли одне за одним, але тільки після, здається, дев'ятого клопотання дозвіл було дано. Та й то не так просто. На іменини Наталія Корнеліївна запросила свою подругу з роботи, разом із чоловіком, який служив, як вона знала, в КДБ. Незабаром після цього вечора надійшла сприятлива відповідь. Побачивши наш дім, гість, мабуть, переконався, що я не збираюся втекти...

— І ви опинилися в Парижі. Як удалося розшукати Віктора Платоновича?

— «Горобиною поштою» його сповістили про мій приїзд, і він призначив час і місце зустрічі — о першій годині дня біля станції метро «Монпарнас». Але в той день ми так і не побачилися — виявилося, стояли більше години біля різних входів станції. Я повернувся до Рокверів. Разом із дружиною Олександра, француженкою Мартіною, почали за довідниками розшукувати номер телефону Некрасова. На жаль, у Парижі він не значився. Мартіна припустила, що, можливо, Віктор Платонович живе у пригороді. І в Ванве такий номер виявився! Ранком у будинку на площі Кеннеді у Ванве я переступив новий некрасовський поріг. Дозвіл на перебування у Франції мені дали на три місяці. І значну частину цього часу я повів у домі Некрасова. Трикімнатна квартира за обстановкою трохи нагадувала київське його помешкання. Розмовляли ми не так уже й багато, переважно я був занурений у читання книжок, які викладав переді мною Віктор Платонович. Здебільшого це були не його нові твори, а видання дисидентського штибу. «Удома ти це не прочитаєш, не втрачай шанс» — порадив він.

— Про наші зустрічі майже ніхто не знав, і від стороннього ока мене Віктор Платонович оберігав, — продовжує Селібер. — Коли хтось мав відвідати його, я йшов від нього або переходив до іншої кімнати, не полишаючи книжки. До від'їзду Віктор Платонович придбав для мене цілу пачку видань, переважно з мистецтва. Їх підписали Роквер і його знайомі, щоб видання здавалися ніби подарованими. Провідник експреса на Москву отримав, за порадою Некрасова, винагороду в 100 франків, і книжки оминули огляд.

Два або три рази ми гуляли по Парижу. Як і колись, прекрасний ходок Некрасов вів мене незнайомими чудовими вулицями, алеями, набережними. До слова, в бістро ми не заходили: тоді, після важкої хвороби, Віктор Платонович зовсім не пив. Звичайно, в пам'яті ми поверталися до походів Києвом, до улюблених некрасовських дерев. Він видів їх у скверику своєї юності на Горького, на давній Караваївській, на Круглоуніверситетській...

...Зустрічі у Ванве довго залишалися таємницею. Некрасов і Селібер переписки не вели. Патріот без ретуші, Некрасов для старіючої імперії залишався «персоною нон грата».

Ми розмовляємо з Валентином Євгеновичем у його квартирі, серед полиць із книжками. Він показує невеликий томик «Виктор Некрасов. В жизни и в письмах». 19 вересня 1971 року Віктор Платонович надписав цю книжку — на обкладинці його рукою примальована витончена паличка, а після підпису «Вика» в дужках написано: «Турист с тросточкой». Це натяк на відомий фейлетон, після публікації якого почалося цькування письменника.

Фактично ця книжка — остання, що з'явилася на Батьківщині, бо твори Некрасова за його життя не друкували. І символічно, що саме тут уміщено «Чертову семерку» — що спочатку завершала розділи повісті «В окопах Сталинграда».

Повертаємося до меморіальної дошки в Пасажі. Вона з'явилася наприкінці 1980-х років унаслідок письменницького клопотання. Виконання її було доручено Валентинові Селіберу. На мій погляд, це один із кращих меморіальних знаків у Києві.

«Вальке — без лишних слов» — підписав Віктор Некрасов одну із книжок Селіберу. Мені хотілося, щоб і в цьому нарисі не було зайвих слів, а тільки справжня картина.

Юрій ВІЛЕНСЬКИЙ.

Фото з архіву автора.

«Вальке — без лишних слов» — підписав Віктор Некрасов одну із книжок Селіберу

Перших звільнили карлівських кріпаків

Зі шкільних уроків історії відомо, що кріпацтво в Російській імперії було скасовано Олександром II у лютому 1861 року. Але в жодному підручнику ні слова не сказано, що в Карлівському маєтку Полтавської губернії селяни отримали волю разом із земельними наділами на викуп ще в 1856 році.

Історичні факти

Коли 1648 року в Західній Європі (Франція, Німеччина, Англія та ін.) громадсько-політичний рух Реформації приніс знищення кріпацтва, а Україна на чолі з Богданом Хмельницьким здобуває незалежність, в Росії посилюється централізація влади. І «Соборне уложення» царя Олексія Михайловича 1649 року повністю закріплює селян за поміщиками, скасувавши перехід навіть на Юріїв день.

У країнах Центральної Європи (Пруссія, Польща, Чехія, Угорщина) кріпосне право також тривало до початку 1800-х. У Східній Пруссії, Мекленбурзі, Померанії, як і в Росії, воно набуло чи не найтяжчої форми. Про це свідчить стаття поміщицького статуту: «Ніщо не належить вам, душа належить Богу, а ваші тіла, майно і все, що ви маєте, є моїм» (Шлезвіг-Гольштейн, 1740 р.).

Такі само норми діяли і в центральних губерніях Великоросії.

Україна кріпацтва не знала аж до 1783 року, коли його запровадила своїм указом Катерина II. Насправді це була дочка збіднілого прусського герцога — Софія Фредеріка Ангальт-Цербтська, яку імператриця Єлизавета Петрівна (дочка Петра I) запросила в Росію і 1744 року одружила зі своїм сином Петром Федоровичем. Але спочатку пруссачка перейшла із лютеранської віри у православ'я й отримала ім'я Катерини Олексіївни. Імператриця Єлизавета померла на початку 1762-го. На престол під іменем Петра III зійшов її син. У квітні його дружина Катерина народила від графа Григорія Орлова позашлюбного сина, який увійшов в історію під іменем Олексія Бобринського. А 28 червня та сама Катерина з братами Орловими за допомогою гвардійців влаштували двірцевий переворот. Петро III зрікся престолу, а змовники через кілька днів його знищили. Імператрицею Росії стала Катерина II.

Стосовно запровадженого нею на теренах України кріпацтва, то воно проіснувало, зокрема для карлівських селян, рівно стільки, скільки й Союз. Характерно, що карлівських кріпаків задовго до маніфесту Олександра II звільнила теж представниця імператорської сім'ї велика княгиня Олена Павлівна. Але найцікавіше, що її справжнє ім'я — Фредеріка Шарлотта Марія принцеса Вюртембёрзька. Вона доводилася внучкою одному з німецьких королів Фрідріху I. Її понура бабуся, яка відзначалася особливим самодурством, була донькою англійського короля Георга III. Батько Шарлоти також вдавався до жорстких виховних експериментів над своїми доньками. Не вжився він і зі своїм старшим братом, який 1816 року став королем. Тому покинув Германію й поселився в Парижі. Тут юна Шарлотта отримала чудове виховання в одному із приватних пансіонів. Російська імператриця Марія Федорівна, дружина покійного на той час Павла I, вибрала 15-річну принцесу нареченою для свого молодшого сина Михайла. Наприкінці 1823 року Шарлотта прийняла православ'я і під іменем Олени Павлівни її повінчали з нащадком імператорського дому. Волею провидіння вона, як і Катерина II, відіграла особливу роль в історії Російської імперії.

«Червона партія» серед... царськогоу двору

Особисте життя Михайла Павловича і Олени Павлівни не склалося. Князь цікавився тільки військовими справами. Хоч і був доброю від природи людиною, але казали, що за все життя, крім військового статуту, не відкрив жодної книжки. І його високоосвіченій дружині було дуже важко підладнатися до уподобань свого благовірного. Крім того, чоловік мріяв про сина, щоб виховати з нього військового, а в сім'ї народилися п'ять доньок. Дві померли зовсім малими, а старша — вже дівицею. Сам Михайло Павлович також раптово помер 1849 року. Відтоді Олена Павлівна до кінця свого життя носила траур.

Але всі свої знання і сили вона спрямувала на благодійницьку і громадську діяльність. Ставши вдовою, вона перестала влаштовувати в себе обов'язкові на той час світські бали. Однак замінила їх гуртком інтелектуалів, яких щочетверга запрошувала до свого палацу. Тут збиралася політична і культурна еліта столиці, де обговорювали найважливіші теми життя. Велика княгиня підтримувала багатьох літераторів, художників, акторів. Серйозно цікавилася справами освіти, Академії наук, роботою Вільного економічного товариства. Вона допомогла посмертно видати твори Гоголя, дружила з Тургенєвим, з Пушкіним перебувала в досить довірливих стосунках. До речі, саме у нього Олена Павлівна наважилася випросити «Записки Катерини II», читати які членам імператорської сім'ї було заборонено.

Під час Кримської війни 1853—1854 років велика княгиня виступила однією із засновниць Хрестовоздвиженської общини сестер милосердя. Тоді понад дві сотні добровільних сестер, надівши хрест, вирушили до Криму доглядати за пораненими. Згодом засновник Міжнародного Комітету Червоного Хреста Анрі Дюнан писав, що якщо Червоний Хрест нині охоплює весь світ, то це завдяки прикладу, поданому під час війни в Криму великою княгинею Оленою Павлівною. А імператор Микола I називав її розумом царської родини. Після його смерті спадкоємець престолу Олександр II отримав украй неефективну економіку і консервативний апарат державного управління.

Кримська війна показала, що Росія, маючи величезні ресурси, повністю поступається європейським країнам у динаміці розв'язання більшості життєвих проблем. Про внутрішню кризу постійно нагадували і селянські заворушення, кількість яких подвоювалася кожне десятиліття. Країну могли врятувати тільки реформи.

Щоб їх провести, однієї рішучості молодого імператора було замало. Гасло «Кадри вирішують усе» було актуальним і для царського двору. В оточенні Олександра II зовсім небагато людей мислили прогресивно. А між ними силою розуму та вмінням організувати роботу відзначалася княгиня Олена Павлівна. Серед учасників її гуртка було чимало однодумців. Особливо варто згадати Миколу Мілютіна. Саме він став головним розробником проекту селянської реформи. Але перед реформаторами постала більша проблема: як «зруйнувати Карфаген»? Тобто зламати опір консервативного дворянства, яке взагалі відкидало будь-які реформи.

Саме у цьому й полягає головна заслуга великої княгині. Олена Павлівна зуміла об'єднати навколо себе прибічників реформ. Консервативне царське оточення називало їх «червоною партією». За тодішніми мірками це означало майже те саме, що цар-революціонер. Адже до цієї «партії» входили сам імператор, його брат Костянтин Миколайович, графи Кисельов, Назімов, брати Мілютіни, інші високоповажні особи. Натомість граф Шувалов і князь Паскевич, до речі, уродженець Полтави, об'єднували навколо себе найзапекліших противників будь-яких змін у системі дворянського землеволодіння. Боротьба між цими угрупованнями точилася вкрай напружено, адже рішення імператора належало схвалити в Сенаті. Ось тут і виникала найбільша проблема.

Тож починаючи з 1856 року члени «червоної партії» діяли фактично підпільно. Для розробки положень селянської реформи було створено кілька секретних відділів, засновано 21 губернський комітет. У відповідь супротивники вдавалися до придворних інтриг, змушували Олександра II двічі міняти міністра внутрішніх справ, щоб зірвати процес підготовки реформ.

Але того-таки 1856 року велика княгиня Олена Павлівна, намагаючись викликати позитивні зрушення у дворянському середовищі, виступила з ініціативою звільнення селян у своїй Карлівській економії.

Маріамполь як центр свободи

Адміністрація економії, якою управляв барон Енгельгардт, розташовувалася у так званому Маріамполі. Цей маєток, що стояв на горі біля села Федорівки Карлівського району, до 1849 року належав Леву Кириловичу Розумовському — четвертому сину останнього українського гетьмана. А свою назву отримав на честь дружини Лева — Марії Григорівни. Після смерті свого чоловіка перед будівлями маєтку, які розміщувалися півколом, вона збудувала 1828 року Благовіщенську церкву. Нині це єдина в регіоні пам'ятка архітектури, що збереглася від тих часів. Але вона перебуває у вкрай занедбаному стані і потребує якнайшвидшої реставрації.

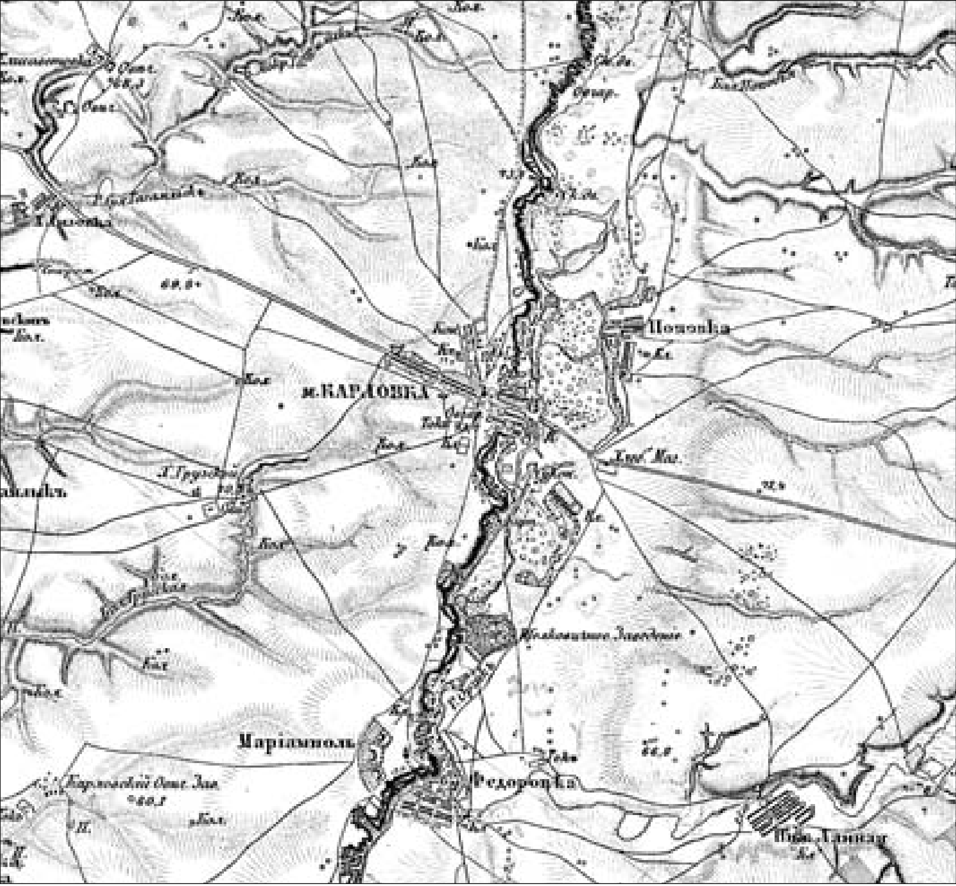
Марія Розумовська, вже в похилому віці, продала 1849 року свій маєток великій княгині Олені Павлівні, яка тоді теж овдовіла. За інформацією деяких дослідників, саме відтоді на базі Карлівського маєтку розпочалась підготовка експерименту щодо звільнення селян від кріпацтва. Про нього фактично ніхто не знав, крім імператора Миколи I, управляючого барона Енгельгардта і самої княгині. Але те, що над ідеєю скасування кріпосного права серйозно замислювався ще Микола I, у своїх згадках підтверджує й Олександр II. Він згадує, що чорнові варіанти проекту Маніфесту про звільнення селян знайшов ще 1856 року в робочому столі свого покійного батька. Можливо, здійснити ці плани завадила Кримська кампанія, а потім і смерть самого царя. Утім, доки молодий імператор розбирався в державних справах, Олена Павлівна практично провела реформу у своєму маєтку. Вона офіційно звільнила від кріпацтва 1856 року 12 сіл і висілків із 7392 чоловіками та 7625 жінками, що проживали в них, і майже 10 тисячами гектарів землі. Що ця акція була задумана давно, а до її проведення Олена Павлівна готувалася заздалегідь, свідчить добре розроблений план. Або, як тепер кажуть, якісно виконаний бізнес-проект.

Сам Карлівський маєток розділявся на чотири товариства, які управлялися самостійно і мали власний незалежний суд. Їм передавалася шоста частина всієї землі з орендною платою по 2 рублі на рік за десятину. І селяни при цьому мали право викупити земельні наділи із розстрочкою платежів по 25 рублів за десятину.

Провівши в себе реформу, велика княгиня звернулася до найбільших поміщиків Полтавської губернії Тарновського, Кочубея та інших із закликом сприяти своїми пропозиціями розробці загальних положень звільнення селян у Полтавській, Харківській, Чернігівській і Курській губерніях. Поступово цей документ, хоч і з багатьма обмеженнями та уточненнями, до яких вдавалася консервативна більшість дворянства, вдалося таки узгодити.

Коли імператор Олександр II готувався зачитати на засіданні Державної ради 19 лютого 1861 року Маніфест про звільнення селян, велика княгиня в розмові з ним висловила задоволення, що нарешті вдалося довести справу до завершення. І чи не найбільше втішалася тим, що земельні наділи в її маєтку — по 12 десятин (13,11 га) на кожного селянина — виявилися найпереконливішим аргументом для консерваторів. Адже до тексту царського маніфесту дворяни все-таки внесли поправку, згідно з якою максимальний розмір наділу становив сім десятин на одного селянина. Не менш переконливим доказом, вважала Олена Павлівна, був і 12-річний досвід вільного господарювання в її економії. Тобто карлівські селяни ще до офіційного проголошення вже мали реальну свободу. А в імператорському оточенні Олені Павлівні присвоїли неофіційний титул — «княгиня Свобода».

Леонід КОРОБКА,
Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

На знімках: велика княгиня Олена Павлівна; тогочасна карта.

В оточенні Олександра II зовсім небагато людей мислили прогресивно

«Динамо» і «Шахтар» — знову поряд

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 25-й тур. 15 квітня.

«Металург» (Донецьк) — «Ворскла». 1:3. 1 521 глядач. **Рефері** — Вакс (Сімферополь). **Голи:** Маріо Сержіо, 45 (п) — Сачко, 45+1, Янузі, 58, Матвеєв, 70.

«Металіст» — «Іллічівець». 3:1. 22 600 глядачів. **Рефері** — Геренда (Калуш). **Голи:** Олійник, 13, Джексон, 72, Девич, 87 (п) — Горяїнов, 19 (автогол).

«Зоря» — «Кривбас». 1:0. 10 000 глядачів. **Рефері** — Лисенчук (Київ). **Гол:** Білий, 90+2.

«Арсенал» — «Таврія». 1:6. 1 800 глядачів. **Рефері** — Жуков (Донецьк). **Голи:** Закарлюка, 5 (п) — Ковпак, 1 (п), 33, 72, Маркович, 24, Любенович, 57, 69.

«Карпати» — «Шахтар». 0:2. 27 047 глядачів. **Рефері** — Покидько (Полтава). **Голи:** Адріано, 79, Вілліан, 90+1. **Вилучено** Раца («Шахтар», 74, навмисний удар суперника головою в обличчя після зупинення гри), Батісту («Карпати», 74, навмисний удар суперника руками в ділянку шиї після зупинення гри).

«Закарпаття» — «Чорноморець». 1:1. 4 100 глядачів. Рефері — Бойко (Київська область). **Голи**: Лісицин, 83 — Ващук, 71 (п).

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	**19**	**5**	**1**	**54—13**	**62**
2. «Шахтар»	**19**	**5**	**1**	**52—16**	**62**
3. «Металіст»	**15**	**4**	**6**	**40—22**	**49**
4. «Дніпро»	13	7	5	39—20	46
5. «Карпати»	11	9	5	39-30	42
6. «Таврія»	11	7	7	33—31	40
7. «Металург» Д	10	5	10	35—28	35
8. «Арсенал»	7	9	9	33—38	30
9. «Металург» Зп	8	5	12	29—42	29
10. «Оболонь»	9	2	14	24—41	29
11. «Ворскла»	6	10	9	25—23	28
12. «Зоря»	6	5	14	19—40	23
13. «Чорноморець»	5	7	13	19—36	22
14. «Іллічівець»	5	7	13	25—47	22
15. «Закарпаття»	**5**	**4**	**16**	**17—36**	**19**
16. «Кривбас»	**4**	**3**	**18**	**24—44**	**15**

Бомбардири: Джексон («Металіст»), Мілевський («Динамо») — по 14 м'ячів, Селезньов («Дніпро») — 11, Адріано («Шахтар») — 10.

Другий день цього туру подарував чимало цікавого та інтригуючого. Чого лише варта розгромна поразка «Арсенала» на своєму полі від сімферопольців. «Таврія», котра гратиме у фіналі Кубка країни, з усього видно, прагне посісти високе місце і в чемпіонаті.

А от інший кубковий фіналіст, донецький «Металург», схоже, переживає не найкращі часи. Про що свідчить поразка донеччан вдома від «Ворскли». Найсумніше для прихильників цього клубу не втрата очок, а його нинішня гра — розбалансована і невиразна. Хоча у «металургів» до дня фіналу (16 травня) є час, щоб оговтатись, прийти до тями і поновити бойову форму.

«Шахтар» у Львові під дощем виграв принципову баталію у «Карпат», котрі вперше в нинішньому сезоні поступилися на власному полі. Це був поєдинок із зціпленими зубами, емоціями, постійною боротьбою. Лише під завісу зустрічі гостям удалося порушити рівновагу і зламати хід поєдинку.

Як пояснив наставник львів'ян Олег Кононов, його команду вибило з колії вилучення з поля Батісти. Хоча і донеччани також не залишилися без червоної картки. А ще, за словами пана Кононова, його підопічні припустилися серйозних помилок, котрі й дозволили «гірникам» двічі вразити ворота Тлумака.

На знімку: момент поєдинку у Львові.

Фото ФК «Шахтар».

Чемпіон поборов бюрократію

У листопаді 2009 року на особистому прийомі Уповноваженого з прав людини Ніни Карпачової побував заслужений майстер спорту, член Національної параолімпійської збірної команди України з плавання, п'ятиразовий призер XIII Параолімпійських ігор у Китаї 2008 року та п'ятиразовий чемпіон Європи з плавання 2009 року Олексій Федина. Відомий спортсмен, інвалід II групи, котрий страждає на прогресуючу хворобу сітківки обох очей, звернувся до Омбудсмана України у зв'язку з порушенням його законного права на отримання житла у місті Києві.

Ніна Карпачова, негайно відкривши провадження у цій справі, з'ясувала, що неодноразові спроби параолімпійця записатися на прийом до столичного міського голови Леоніда Черновецького чи бодай до одного з його заступників щоразу наражалися на категоричний опір чиновників, один із яких цинічно кинув інвалідові в обличчя: «Дарма старався, що медалі завойовував!». Таке нехтування правами людини Омбудсман розцінила як відверте глузування з відомого співвітчизника, котрий, попри інвалідність, захищає честь країни на міжнародній арені.

На порушення Закону України «Про звернення громадян» спортсмен не одержав жодної відповіді на свої письмові звернення до голови Київської міської державної адміністрації, у яких звертав увагу на своє законне право отримати житло відповідно до Указу Президента України № 642/2008 від 25 липня 2008 року та розпорядженням столичної держадміністрації №1725 від 25 грудня 2007 року, виданих напередодні Олімпіади в Пекіні.

Паперова тяганина, що тривала більше року, і морально, і фізично виснажила паралімпійця, а головне — відволікала його від ретельної підготовки до спортивних змагань, піком яких є наступна Олімпіада 2012 року в Лондоні.

З огляду на це Ніна Карпачова негайно підготувала офіційне подання голові Київської міської державної адміністрації Леоніду Черновецькому про порушення законного права параолімпійського чемпіона О. Федини на житло, зазначивши при цьому, що бездушність та бездіяльність чиновників міської влади правомірно розцінюються заявником як такі, що брутально порушують його конституційне право на отримання належного йому житла, а також принижують його людську честь та гідність.

Нещодавно надійшла телеграма від Олексія Федини, в якій спортсмен, щиро вітаючи Омбудсмана Ніну Карпачову з 12-річчям від дня утворення інституції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, зазначає: «Щиро вдячний Вам, шановна Ніно Іванівно, за сприяння та особисту участь у вирішенні питання про виділення мені належного за законом житла. Завдяки Вам та Вашому колективу я переконався, що за свої права можна і варто боротися. Зичу нових успіхів у Вашій нелегкій, але дуже потрібній людям справі».

Ніна Карпачова, вітаючи Олексія Федину з одержанням однокімнатної квартири, побажала параолімпійському чемпіону домашнього затишку, гарного самопочуття та нових здобутків в ім'я спортивної честі і слави України.

ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 19.03.10 р. порушено провадження у справі № Б24/83-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Тепличний комбінат «Дніпровський» (51831, Дніпропетровська область, Петриківський район, с. Єлизаветівка, вул. Теплична, 1, код ЄДРПОУ 30420987).

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області від 08.04.10 р. у справі № Б24/83-10 введено процедуру розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Салову Марію Сергіївну (ліцензія АВ № 347353, ІПН 2951008107, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 70 А/40).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 70 А/40.

1. Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) Постановою від 08.04.2010 року по справі № 8/117 Відкрите акціонерне товариство «Сокальський молочний завод» (80053, Львівська обл., Сокальський р-н, с. Добрячин, код ЄДРПОУ 00446322) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

2. Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) Постановою від 08.04.2010 року по справі № 8/116 Товариство з обмеженою відповідальністю «Червоноградмолоко» (80100, Львівська обл., м. Червоноград, вул. Б. Хмельницького, 87, код ЄДРПОУ 32989369) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором вище вказаних підприємств призначено Онушканича Ярослава Васильовича (ліцензія АБ № 271689 від 06.02.2006 р., адреса: 79031, м. Львів, вул. Стрийська,71б, кв. 3).

Ухвалою господарського суду Чернівецької області (59000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14 по справі № 5/27/б від 01.04.2010 року порушено справу про банкрутство СВК «Агрофірма Заставна», 59400, м. Заставна, Заставнівського району Чернівецької області, ідентифікаційний код 21443888. Постановою господарського суду Чернівецької області від 1 квітня 2010 року по даній справі відкрито відносно боржника ліквідаційну процедуру, ліквідатором банкрута призначено голову ліквідаційної комісії СВК «Агрофірма Заставна» Вакарчука І. Г. Письмові заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення , що передбачено ст. 51 п.3 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ухвалою Господарського суду Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська,128) по справі № 33/7 від 08 квітня 2010 року визнано банкрутом та введено процедуру розпорядження майном щодо товариства з обмеженою відповідальністю «Захід-Агро», код ЄДРПОУ 33505806, р/р 2600301060095 в ВАТ ПЛФ «Кредобанк», відділення № 5 у м. Яворові, МФО 325365 (81000, вул. Січових Стрільців, 20, м. Яворів, Яворівський район, Львівська область).

Розпорядником майна банкрута призначено Дуплику Павла Георгійовича (ліцензія АВ № 397177 від 17.06.2008 р., поштова адреса: 82100, вул. Котляревського, 55, м. Дрогобич, Львівська обл., тел. 067-314-42-14).

Господарським судом Донецької області (вул. Артема,157, м. Донецьк, 83048) постановою від 08.04.2010 р. у справі № 27/14Б визнано банкрутом боржника Акціонерне товариство закритого типу «Механічний завод «ТОР» (юридична адреса. вул. 9-го Січня, буд. 12, м. Донецьк, 83096, код ЄДРПОУ 00443039, р/р № 260069801011 у ВАТ «Промекономбанк» м. Донецьк, МФО 334992) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пашкову Тетяну Юріївну (ліцензія серія АВ № 456350 від 05.02.2009 р., поштова адреса для кореспонденції: вул. Куйбишева, буд. 240, кв. 50, м. Донецьк, 83122).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області (вул. Артема, 157, м. Донецьк, 83048) постановою від 07.04.2010 р. у справі № 42/144Б визнано банкрутом боржника Дочірнє підприємство Управління № 128 м. Маріуполя Акціонерного товариства закритого типу «Донбассталькострукція» (юридична адреса: вул. Таганрозське шосе, буд. 49, м Маріуполь Донецької області, 87522, код ЄДРПОУ 05427134, р/р № 26000900175514 у філії ПАТ «ПУМБ» м. Маріуполя, МФО 335742) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пашкову Тетяну Юріївну (ліцензія серія АВ № 456350 від 05.02.2009 р., поштова адреса для кореспонденції: вул. Куйбишева, буд. 240, кв. 50, м. Донецьк, 83122).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) прийняв постанови про визнання банкрутами:

селянського фермерського господарства «Семигинівське», с. Семигинів, Стрийський р-н, Львівської обл., ЄДРПОУ 30765824 (постанова від 23.03.2010 р. у справі № 33/4);

приватного підприємства «Авто — Експрес», 82400, м. Стрий, Львівської обл., вул. Сколівська, 19А, код ЄДРПОУ 31314071 (постанова від 30.03.2010 р. у справі № 33/19);

Кізлівського споживчого товариства, с. Кізлів Буського р-ну Львівської обл., код ЄДРПОУ 30425959 (постанова від 03.03.2010 р. у справі 31/15).

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Липський Сергій Іванович, ліцензія серії АВ № 307486 від 17 травня 2007 р. Адреса -79013, м Львів, а/с 4389.

Закрите акціонерне товариство "Арсіго" (код ЄДРПОУ 31612038), що знаходиться за адресою: м. Київ, пр. Московський, 21-А

повідомляє про втрату наступних документів, що належать Товариству:

- свідоцтво про державну реєстрацію серії А00 №596538;
- Статут Товариства;
- свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість №36718637, видане 2.10.2001 року ДПІ у Оболонському районі;
- довідка про взяття на облік платника податків №116/19-241, видана 26.01.2005 року ДПІ у Оболонському районі;
- довідка з ЄДРПОУ АА №200561, видана 5.02.2009 р. Головним міжрегіональним управлінням статистики у м. Києві;
- свідоцтво про реєстрацію випуску акцій (реєстраційний №525/10/1/2001), видане 14.11.2001 року Управлінням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку в м. Києві та Київській області про випуск акцій ЗАТ "Арсіго" на загальну суму двісті дев'яносто шість тисяч сімдесят шість гривень;
- виписка з реєстру кодів цінних паперів, видана 21.06.2002 року Національним депозитарієм України.
- свідоцтво про право власності на майновий комплекс серії МК №010004856, видане 11.03.2002 року на підставі наказу №137-В Головним управлінням з питань майна Київської міської державної адміністрації, що належить ЗАТ "Арсіго", розташоване за адресою: м. Київ, пр. Червоних козаків, 21-А, площею 2683.300 кв. м.

Втрачені документи вважати недійсними.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 07.04.2010 р. по справі № Б-50/43-10 товариство з обмеженою відповідальністю "Торговельний дім "Промвектор" (код 33492792, юр. адреса: 61001, м. Харків, пр. Гагаріна,7, к.1) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Лобойченка Володимира Васильовича (код 2142301034); для листів: 61023, м. Харків, вул. Динамівська, 2, кв. 54.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 31 березня 2010 року у справі № 45/123б визнане банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Інформаційне агентство «Компанія ІБЦ» (код ЄДРПОУ 31366109; р/р 26005170088770 в ДОФ АКБ УСБ м. Донецька, МФО 334011), ліквідатором призначено арбітражного керуючого Маншиліну Ганну Олександрівну, ліцензія серії АВ № 456583 від 27.05.2009 р., поштова адреса: вул. Чапаєва, 118, с. Спартак Ясинуватського р-ну Донецької обл., 86080.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 06.04.10 р. у справі № Б29/8-10 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «С. В. В. Плюс» (код ЄДРПОУ 20252212, м. Дніпропетровськ, вул. Електрична, буд. 30а, кв. 7) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого — Лященко Сергія Сергійовича (ліцензія АБ № 176118, поштова адреса: 49027, м. Дніпропетровськ, а/с 1784).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб продовжує виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам **АКБ "Трансбанк"** через установи банку - агента Фонду до 02 червня 2010 року.

Додаткова інформація за телефоном 0-800-308-108, *www.fg.org.ua*

Адреса Фонду: 01034, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 32-А.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб здійснює виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам **ТОВ КБ "АРМА"** через установи банку - агента Фонду до 21 травня 2010 року.

Додаткова інформація за телефоном 0-800-308-108, *www.fg.org.ua*

Адреса Фонду: 01034, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 32-А.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) постановою від 01.04.2010 р. по справі № Б-39/163-09 визнав банкрутом фізичну особу-підприємця Чепурних Олену Олексіївну (61195, м. Харків, вул. Командарма Корка, буд. 154, кв. 138, код 2813509087) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Фоміна Гранта Валерійовича (61195, Україна, м. Харків, вул. Ужвій Наталії, буд. 96, кв. 68; ліцензія АВ № 456379 від 26.02.2009).

Заяви кредиторів приймаються протягом 60 днів з моменту публікації цього оголошення.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) від 18.03.2010 р. по справі № Б24/82-10 було порушено провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Укрпроммет» та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) від 06.04.2010 р. по справі № Б24/82-10 було відкрито процедуру санації Товариства з обмеженою відповідальністю «Укрпроммет» (49000, Дніпропетровська область, м. Дніпропетровськ, бульвар Слави, буд. 13, кв.16; код ЄДРПОУ 32998326, р/р 2600639206287 в ДФ АБ «Діамант» м. Дніпропетровськ, МФО 306630) на 12 місяців, до 06.04.2011 р.

Призначено керуючим санацією керівника боржника Рожко Артура Віталійовича (49000, Дніпропетровська область, м. Дніпропетровськ, бульвар Слави, буд. 13, кв. 16; ідентифікаційний номер 2294006335).

Призначено розпорядником майна у справі арбітражного керуючого Осадчого Олександра Сергійовича, ліцензія АВ № 307550 від 22.06.2007 р. (49005, м. Дніпропетровськ, вул. Чернишевського, буд. 15; тел. (056) 374-55-86, ідентифікаційний номер 2936317412).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Жовтневий районний суд Миколаївської області викликає Гафарова Ильгам Ідрис огли та Гафарова Чингиз Індрис огли як відповідачів у справі за позовом ВАТ КБ «Надра» про стягнення заборгованості.

Попередній розгляд справи відкладено на 23 квітня 2010 року на 09-00 годин.

У разі неявки відповідачів справа буде розглянута за їх відсутності.

Адреса суду: м. Миколаїв, вул. Ольшанців, 77.

Господарський суд м. Києва (адреса: 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В)

Постановою від 06.04.2010 року у справі №44/204-б визнано банкрутом Приватне підприємство "ДНІПРО-2004" (адреса: 03039, м. Київ, пр. Червонозоряний, буд. 119, адм. корпус, 5 пов., кім. 15, ЄДРПОУ 32957494), та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕФТОНГ" (юридична адреса: 73000, м. Херсон, вул. Радянська, буд. 40, код ЄДРПОУ 36580451).

Заяви поточних кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва (адреса: 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В)

Постановою від 06.04.2010 року у справі №44/203-б визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "ТП-ТРЕЙД" (юридична адреса: 01033, м. Київ, вул. Жилянська, буд. 26, код ЄДРПОУ 33295208), та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВИЙ ДІМ "ТЕРФЕН" (юридична адреса: 73000, м. Херсон, вул. 40 років Жовтня, буд. 132/а к. 419, код ЄДРПОУ 36420186).

Заяви поточних кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 18.01.2010 р. № Б3/022-19 порушено провадження у справі про визнання суб'єкта підприємницької діяльності Повшедного Костянтина Валерійовича (09100, Київська область, м. Біла Церква, Бульвар 50 років Перемоги, 143, кв. 21, ідентифікаційний код 2970000934, р/р 26005053100549 в Київському ГРУ ПАТ КР «Приватбанк», МФО 321842) банкрутом.

Ухвалою Господарського суду Київської області № Б3/022-19 від 09.02.2010 р. розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гусара І.О. (ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.07, м. Київ, а/с 29).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "АВІАКОМПАНІЯ "АЕРОСВІТ".

Закрите акціонерне товариство "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" повідомляє, що позачергові Загальні збори Акціонерів Товариства відбудуться 03 червня 2010 року о 12.00 за адресою: м. Київ, бул. Т.Шевченка, буд. 58 "А".

Порядок денний Зборів:

1. Прийняття рішення з питань порядку проведення Загальних зборів Акціонерів. Обрання лічильної комісії та затвердження її складу. Обрання головуючого та секретаря Загальних зборів Акціонерів.
2. Звіт Генерального директора (Виконавчого органу) про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2008-й рік.
3. Звіт та висновки Ревізійної комісії Товариства за 2008-й рік.
4. Затвердження річного звіту та балансу Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" за 2008-й рік.
5. Затвердження порядку розподілу прибутку (покриття збитків) за результатами діяльності Товариства у 2008 році.
6. Внесення змін до Статуту Товариства шляхом викладення Статуту у новій редакції.
7. Внесення змін до Положень, що регламентують внутрішню діяльність Товариства, шляхом викладення Положень у новій редакції.
8. Відкликання та обрання Виконавчого органу Товариства.
9. Відкликання та обрання Голови та членів Наглядової ради Товариства.
10. Відкликання та обрання Голови та членів Ревізійної комісії Товариства.
11. Про обрання реєстратора Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" та передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів Товариства.
12. Прийняття рішення про зміну типу Товариства. Узгодження порядку проведення зміни типу Товариства та призначення відповідальних органу (осіб) Товариства з проведення відповідних заходів.

Реєстрацію учасників позачергових Загальних зборів Акціонерів Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" буде проведено 03.06.2010 року з 11.00 до 11.45 за адресою скликання вказаних вище позачергових Загальних зборів Акціонерів Закритого акціонерного товариства "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ".

Основні показники фінансово-господарської діяльності Товариства (тис. грн.)

Найменування показника	31.12.2008	31.12.2007
Усього активів	889 631	693 317
Основні засоби	256 024	161 401
Довгострокові фінансові інвестиції	64 041	65 580
Запаси	39 843	37 236
Сумарна дебіторська заборгованість	463 242	349 405
Грошові кошти та їх еквіваленти	25 790	34 241
Нерозподілений прибуток	- 420 536	- 17 368
Власний капітал	- 221 552	95 676
Статутний капітал	19 363	19 363
Довгострокові зобов'язання	125 895	37 117
Поточні зобов'язання	839 699	426 230
Чистий прибуток (збиток)	- 405 346	21 721
Середньорічна кількість акцій (шт.)	нема даних	нема даних
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	нема даних	нема даних
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	нема даних	нема даних
Чисельність працівників на кінець періоду	2259	1849

В.о. Генерального директора ЗАТ "Авіакомпанія "АЕРОСВІТ" Є.О. Трескунов.

КУРІНЬ

№ 69 (4819) СУБОТА, 17 КВІТНЯ 2010

17 квітня в Україні мінлива хмарність, невеликі, вночі помірні дощі, у Карпатах з мокрим снігом, вдень у західних областях без істотних опадів. Вітер північно–західний, 5—10 м/с. Температура вночі 2—7 градусів тепла, на південному сході та в Криму до 10 тепла. Удень 8–13 градусів тепла, у південній і східній частині 12—17; на високогір'ї Карпат уночі від 2 градусів морозу до 3 тепла, удень 2–7 тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 17 КВІТНЯ

■ **1790.** Помер Бенджамін Франклін, один із засновників США та один із творців американської конституції. Відомий також як видатний учений та винахідник. ■ **1848.** Закон австрійського уряду про скасування кріпацтва в Галичині. ■ **1855.** У Лубнах (Полтавщина) народився Семен Венгеров, російський історик літератури, бібліограф. ■ **1941.** Авіаконструктор Ігор Сікорський продемонстрував перший у світі вертоліт-амфібію на поплавковому шассі. Вертоліт злетів з води і приземлився на сушу. ■ **1970.** У Києві відкрито палац «Україна».

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Андрія КОЦЮБИНСЬКОГО.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

КАЛАМБУРИ ВІД АГАТИ ХРИСТІ

- *Секс-помпа*
- *Розбір розбірок*
- *День відкритих/закритих ротів*
- *Совкократ*
- *Малорухоме майно*
- *Марксизм-лохізм*
- *Стоп-модель*
- *Стоплес*
- *Сирокопія*
- *Майстер спорту зі стоклітинних шахів*
- *Приватна власність на Землю*
- *Принцесса цирку під скляним куполом*
- *Вихвальна грамота*
- *Міністерство корупційних справ*
- *Повноцінний комплекс неповноцінності*
- *Не варте виїденого яйця Фаберже*
- *Преституція*
- *Реститутка*
- *Белібердянськ*
- *Дрімуча змія*
- *Ділохоронитель*
- *Головний інженер людських душ*
- *Матірне скло*

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

- ***Не бійся смерті — це ж стара баба з косою, бійся життя — страшне стерво!***
- ***Стукачів бояться навіть стукачі. Коли стукають.***
- ***Парламентська республіка — зазвичай зібрання «кланових» козлів і кіз з нардепівським правом перейти в одноосібну диктатуру.***
- ***Погана людина думає про вигоду, хороша — про вчасну зарплату.***
- ***Незалежний суд сильний приймати «залежне» рішення, а не плямкати.***
- ***Жінка так влаштована, що до неї можливий будь-який підхід.***
- ***Хороший народ: тільки найгіршим удається вийти в люди.***
- ***Країні нелегко, якщо патріоти люблять тільки свою землю.***

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Обіцянку виконано!

Багатії так поділилися з бідними, що ті стали ще біднішими.

Депутат не дурень

Якщо депутати відокремлять владу від бізнесу, бізнес відокремить депутатів від мільйонних дивідендів.

Мистецтво підрахунку

Соціологія — наука точна: скільки грошей соціолог отримає, такі цифри він і обнародує.

Демпринцип

Коли народ почне краще жити? Коли він стане ще більше, ефективніше та самовідданіше працювати на декілька сімей у державі!

Дивлячись у кого питати

Що ми маємо? Спитайте про це в 95% населення!

Почесне місце

Народ для політиків зовсім не порожнє місце, а місце, в яке вони плюють.

Чи знаєте ви, що...

...білборди — це свого роду гігантські стенди «Їх не розшукує міліція»?

Активізація кланів

Це для людей вибори нічого не вирішують, а для мафіозних кланів вибори вирішують практично все!

Аксіома

Не можуть бути чистими вибори, що проводяться на брудні гроші.

Напуття

З клоуном треба розставатися сміючись!

Тільки вперед!

Відступати нікуди, навкруги володіння олігархів.

Олександр ПЕРЛЮК.

Війна і світ

У війні світів перемагає світ. Але тільки один.

Патріоти міркують

Може, Росія встане з колін, якщо Медведєв устане з колін Путіна?

Зате!

В Америці кращі дороги, зате в Росії кращі дурні.

Новини громадського харчування

Ідучи назустріч побажанням собачників, у столиці відкрився перший в Україні ресторан «Фас-Фуд», де відвідувач може швидко попоїсти на пару зі своїм чотириногим другом.

Борис РЕВЧУН.

ДОШКА ПОШАНИ

Де собака заритий?

Володимир Шаповал, глава Центрвиборчкому, колишній суддя Конституційного суду (про рішення КС, яке узаконило «тушки» коаліції):

— Це класична ситуація, коли не собака крутить хвостом, а хвіст крутить собакою.

Від чергового:

— А якби Конституційний Суд — вибачте, хвіст — спробував не покрутити собакою, то цю собаку зарили б разом із рішенням.

Про прилипайл

Юрій Полунєєв, народний депутат, БЮТ (про деяких членів фракції; до речі, він недавно перейшов у лави коаліції):

— Ці люди — справді прилипайла. Коли лідерка заходить до залу, вони,

ламаючи ноги, кидаються їй назустріч — скоріше б до руки припасти.

Від чергового:

— Так і скажіть: що по дорозі до руки лідерки вас вічно переганяли інші, і ви, нарешті, вирішили прилипнути до іншого місця.

Базар — вокзал

Олександр Лавринович, міністр юстиції (про депутатів-перебіжчиків):

— Не треба продавати депутатські мандати, і тоді не буде цієї проблеми. Якщо їх продали, люди заплатили за місце у Верховній Раді, вони вважають, що вони не зобов'язані своєму партійному лідерові...

Від чергового:

— Що має попит, тим і торгують.

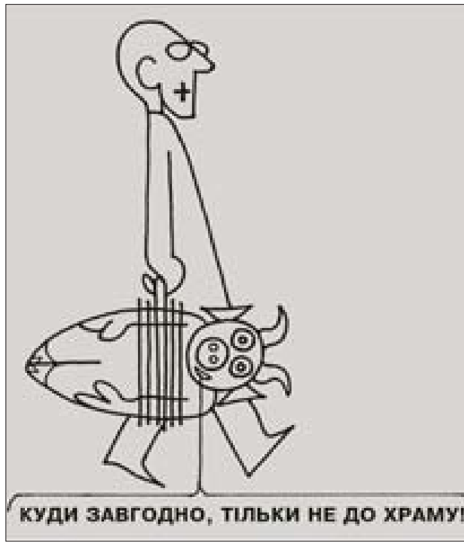
А рука так і тягнеться

Юлія Тимошенко, колишній Прем'єр-міністр:

— Якщо Янукович підніматиме руку на свято, то ми з конструктивної опозиції можемо перетворитися на неконструктивну...

Від чергового:

— Але треба стежити уважно: як тільки він почне руку піднімати, підсовуйте йому ікони святих Московського патріархату. Диви, рука й опуститься. Конструктивно, однак.

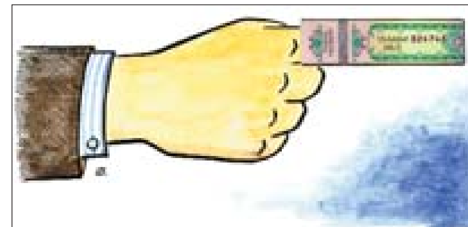
Щоб караван ішов...

Микола Азаров, Прем'єр-міністр:

— Наш караван іде, й ми працюватимемо впевнено й відповідально.

Від чергового:

— Хай благословить вас аллах! Тільки не забувайте собак підгодовувати...

Нудно не буде

Ігор Гринів, народний депутат (БЮТ):

— Я не виключаю, що найближчим часом вулицю Шовковичну перетворять на тенісні корти, а Володимирську гірку організують під поле для гольфу, щоб Президент комфортно працював і не нудьгував на роботі.

Від чергового:

— Ви дограєтеся, що там, на Володимирській гірці, будете ще й один поперед одного йому м'ячики подавати. Щоб не нудьгував...

Так, папуаси ми!..

Дмитро Табачник, міністр освіти:

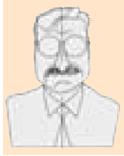
— Ми єдина папуаська країна, де 28 центральних органів влади мають вищі навчальні заклади.

Від чергового:

— Які міністри, така й країна!

Мал. Вадима СИМИНОГИ, Володимира ВАСЬКОВЦЕВА, Василя ФЛЬОРКА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 16709

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

